

6

המנהל

המנהל

המנהל

המנהל

השם

6

14.3.73
נמסר ב
30.5.73

מדינת ישראל

משרד ראש הממשלה

מזכירות הממשלה

מנהל המנהל

401 - 401
408 - 408

שם תיק: מכתבים אל חברי ממשלה - ממכתב 401 - 428
מזהה כיוון: 140/5-A
מזהה פריט: R00052nb
כתובת: 2-120-5-7-5
תאריך הדפסה: 12/07/2020

מזכירות הממשלה

ירושלים, כ"ח באייר תשל"ג
30 במאי 1973

(428)

אל: חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

הבדון: המלצות הועדה להגברת תפוצת הספר העברי

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות ביקשני
להעביר לידיעתכם את העתק מכתבו המצורף בזה, על הלוטה,
... בקשר לב"ל.

ב ר כ ה

מיכאל ארנון

ה ע ת ק

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות

ירושלים, ט"ו באייר תשל"ג
17 במאי 1973

אל: מזכיר הממשלה

ברצוני להביא לידיעת חברי הממשלה את ההמלצות של הוועדה להגברת תפוצת הספר העברי אשר מיביתי ב-24.7.72 ואשר הגישה לי המלצותיה ב-28.3.73.

ועדת זו היתה משותפת למשרדי החינוך והתרבות, האוצר, המסחר והתעשייה, רשות השידור, אגודת הסופרים והתאחדות הוצאות ספרים בישראל.

להלן ההמלצות:

1. להקים מועצת הספר העברי, מועצה זו תכווין פעולותיה לאיזון המולו"ת בשטחי התרבות השונים בארץ ותעסוק בתכנון תעשיית הספר העברי (בעיית ייצור הספר, שיווקו, הביקורת על הספרים היוצאים לאור, תודעת הקריאה, הקניית הרגלי קריאה בעזרת כלי התקשורת וכדומה). (מיבוי המופצה יובא להחלטת הממשלה על-פי התקנון לעבודת הממשלה).
2. להגדיל את ההקצבה לספריות הציבוריות ולייעד מתוכה אחוז מסוים לרכישת ספרות (מקור ועברית) יפה.
3. לקיים בכל בית ספר יסודי ותיכוני, אחת לשנה, יום של יריד ספרים, אשר בו ישתתפו סופרים ומשוררים או יערכו מופעים מיוחדים.
4. לדאוג כי בכל בי"ס תהיה ספריה ראויה לשמה ויועסק ספרן (גם במשרה חלקית) אחראי לספריה.
5. להקים פרויקט בסיובי של מרכז "כל-בו" מרכז מרווח ופתוח בכל שעות היום ועד שעה מאוחרת בלילה שבו תהיה מכירת ספרים, פוסטרים, תקליטים וכד'. מוצע כי פרויקט בסיובי זה יוקם בעזרת משרד החינוך והתרבות ומשרד המסחר והתעשייה, והצלחתו תקבע הקמת מרכזים בוספים.

6. להקים בתיאום עם שר האוצר ושר המסחר והתעשייה מרכזי מכירת ספרים מישראל בחו"ל. (מפעלי צייר חדרה והתאחדות המולי"ם הביעו זכונותם להשתתף בהקמת מרכזים אלו).

אשרתי את ההמלצות והטלתי על האגף לתרבות ולאמנות במשרדנו, לבוא בקשרים עם הגופים הנוגעים בדבר בממשלה ומחוצה לה ליישומן.

בכבוד רב,

(-)

יגאל אלון

מזכירות הממשלה

ירושלים, כ"ח באייר תשל"ג
30 במאי 1973

(427)

אל: חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

הנדון: מינוי חברים למועצת הבריאות

על-פי סעיף 18 בתקנון לעבודת הממשלה, אני מתכבד להביא להחלטתכם הצעה בדבר צירוף חברים מועצת הבריאות:

"הצעה להחלטה"

מחליטים, בהמשך להחלטת הממשלה מס. 702 מיום כ"ח בניסן תשל"ג (30.4.73), לצרף למועצת הבריאות את מר י. הרמלך, מנהל קופת-חולים עממית ואת מר ד. מלמדוביץ, מנהל קופת-חולים לאומית.

דבריו הסבר

הרכב מועצת הבריאות אושר ע"י הממשלה בהחלטה מס. 702 מיום כ"ח בניסן תשל"ג (30.4.73).

בטעות נשמטו מרשימת המועצה ה"י. הרמלך, מנהל קופת חולים-עממית וד. מלמדוביץ, מנהל קופת-חולים לאומית. מוצע, על-כן, לצרפם עתה כחברים במועצת הבריאות.

מוגש ע"י שר הבריאות"

אט לא בקבל הסתייגות מהצעה הב"ל תוך שבועיים מהיום, היא תצורף לפרוטוקול החלטות הממשלה ותקבל תוקף של החלטת ממשלה.

ב כ ה

מיכאל ארנון

of some people
about the 15th day

THE BAPTIST CHURCH

which was a small chapel house, the pastor
was a young man, the name of Mr. [unclear]

THE BAPTIST CHURCH

it was a small chapel house, the pastor
was a young man, the name of Mr. [unclear]
the church was very small, the members were

THE BAPTIST CHURCH

the church was very small, the members were
very few, the church was very small, the members were

the church was very small, the members were
very few, the church was very small, the members were

THE BAPTIST CHURCH

the church was very small, the members were
very few, the church was very small, the members were

מזכירות הממשלה

ירושלים, כ"א באייר תשל"ג
23 במאי 1973

(426)

אל: חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

הנדון: מינוי חבר בוועדה המייעצת ובמועצה המייעצת של בנק ישראל

על-פי סעיף 17 בתקנון לעבודת הממשלה, אני מתכבד להביא להחלטתכם
הצעה בדבר מינוי חבר בוועדה המייעצת ובמועצה המייעצת של בנק ישראל:

"הצעה להחליט"

מחליטים, בהתאם לסעיפים 20 ו-23 לחוק בנק ישראל, תשי"ד-1954, למנות
את מר ארנסט יפת להיות חבר בוועדה המייעצת ובמועצה המייעצת של בנק
ישראל, במקום ד"ר ארנסט להמן שהתפטר מכהונתו אלה.

דבריו הסבר

לפי סעיף 20 לחוק בנק ישראל תמנה הממשלה ועדה מייעצת של לא יותר משבעה
חברים שתפקידה ליעץ לנגיד בכל ענין שעליו להוועץ אתה לפי חוק בנק ישראל
ולפי סעיף 23 לחוק תמנה הממשלה מועצה מייעצת שתהיה מורכבת מחברי הועדה
המייעצת ועוד שמונה חברים, שתפקידה, בין היתר, ליעץ לנגיד בכל ענין הנוגע
לתפקידי בנק ישראל שיובא בפניה על-ידי הועדה או חבר מחבריה.

מוצע למנות את מר ארנסט יפת, המנהל הכללי של בנק לאומי לישראל בע"מ, כחבר
בוועדה המייעצת והמועצה המייעצת במקומו של ד"ר ארנסט להמן שהיה חבר בוועדה
המייעצת ובמועצה המייעצת והתפטר מכהונתו עקב פרישתו מתפקידו כיו"ר
הדירקטוריון של בנק ישראל.

מוגש על-ידי שר האוצר

אם לא נקבל הסתייגות מההצעה הנ"ל תוך שבועיים מהיום, היא תצורף
לפרוטוקול החלטות הממשלה ותקבל חוקף של החלטת ממשלה.

בברכה
מיכאל ארנון

OFFICE OF THE SECRETARY

THE SECRETARY OF THE

DEPARTMENT OF THE

NAVY

WASHINGTON, D. C.

2000

RECEIVED

THE SECRETARY OF THE DEPARTMENT OF THE NAVY

WASHINGTON, D. C.

THE SECRETARY OF THE DEPARTMENT OF THE NAVY

WASHINGTON, D. C.

THE SECRETARY OF THE DEPARTMENT OF THE NAVY

THE SECRETARY OF THE DEPARTMENT OF THE NAVY

WASHINGTON, D. C.

THE SECRETARY OF THE DEPARTMENT OF THE NAVY

WASHINGTON, D. C.

מזכירות הממשלה

ירושלים, כ"א באייר תשל"ג
23 במאי 1973

(425)

אלו: חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

הנדון: הצעת חוק לתיקון פקודת הבנקאות
(מס. 10), תשל"ג-1973

מצורפת בזה, הצעת חוק לתיקון פקודת הבנקאות (מס. 10), תשל"ג-1973, אשר בוססה על-פי תזכיר בשם זה שאושר על-ידי ועדת השרים לעניני חקיקה בישיבתה ביום י"ז באדר א' תשל"ג (19.2.73) (החלטה מס. חק/54) וצורף לפרוטוקול החלטות הממשלה מיום ל' באדר א' תשל"ג (4.3.73) (החלטה מס. 542).

אם לא יוגש ערוך תוך שבועיים מהיום, תצורף הצעת החוק לפרוטוקול החלטות הממשלה יראוה כמאושרת על-ידי הממשלה והיא תוגש לכנסת על-פי סעיף 33 בתקנון לעבודת הממשלה.

בברכה

מיכאל ארנון

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
הממונה על החקיקה
מערכת רשומות

חוק לתיקון פקודת הבנקאות (מס' 10), תשל"ג-1973

הוספת סעיף 13א. בפקודת הבנקאות, 1941⁽¹⁾, אחרי סעיף 13 יבוא:

13א. (א) קיבל בנק כספים, גירות ערך או מסמכים סחירים אחרים בחשבון משותף שלגביו הותנה עם הבנק, כי בפטירת אחד מבעלי החשבון יהיה בעל החשבון הזותר בחיים, או מי שפועל מכוחו כדיון, זכאי להמשיך לעשות פעולות בחשבון האמור, יעמוד התנאי בתקפו גם לאחר הפטירה, על אף האמור בכל דין אחר.	"חשבון משותף וכספת משותפת
---	---------------------------

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, על כספת שבנק השכיר לשני אנשים או יותר בתנאי כאמור. "

תחולה 2. הוראות סעיף 13א לפקודת הבנקאות, 1941, יחולו בין אם התנאי כאמור בו הותנה לפני תחילתו של חוק זה ובין אם אחריה.

1. ע"ר 1941, תוס' 1, עמ' 69; ע"ר תש"ט, תוס' א, עמ' 90; ס"ח תשי"ד, עמ' 88; תשמ"ז, עמ' 2; תשכ"א, עמ' 74, עמ' 114, עמ' 172; תשכ"ה, עמ' 50; תשכ"ו, עמ' 14; תשכ"ג, עמ' 58.

דברי הסבר

כברוב ארצות תבל נוהגים גם הבנקים בישראל לאפשר החזקת חשבונות משותפים שבהם מותנה תנאי "אריכות ימים" או "היותו בחיים", אשר לפיו כל הצדדים מסכימים כי בעת פטירת אחד מבעלי החשבון המשותף הזכות בידי זה שנותר בחיים להמשיך ולנהל את החשבון. מבחינה מעשית מתנהלים בישראל כיום מרבית חשבונות הפז"קים והתמ"מים של מקבלי פיצויים מגרמניה, וחלק הארי של חשבונות משפחתיים וחשבונות של שותפויות, בצורת חשבונות משותפים כאלה. החשבונות הללו, לדברי איגוד הבנקים בישראל, מהווים חלק נכבד מסך כל פקדונות הציבור בבנקים. כמו כן מקובל נוהג דומה לגבי השכרות כספת בבנק לבעל ולאשה ביחד.

נוהג זה של הבנקים לקיים את עקרון "ההיותו בחיים", שאינו מעוגן בכל חוק, קיים בישראל מראשית ימי המנדט; אולם מאחר שאינו קבוע בחוק עומדים מפעם לפעם הבנקים הפועלים בהתאם לעקרון זה בפני סיבוכים, במיוחד מאז חקיקת חוק הירושה, תשכ"ה-1965. ראשית, מספר משפטים עוררו ספק באשר לתקפו החוקי של העקרון, בטענה כי בעקבות סעיף 150 לחוק הירושה, הקובע שבעניני ירושה לא יחול סימן 46 לדבר המלך במועצה, 1922, בתעריף הזיקה למשפט המקובל האנגלי שדרכו הוכנס העקרון לארץ. שנית, סעיף 8 לחוק הירושה קובע שכל הסכם בדבר ירושתו של אדם או ויתור על ירושתו, וכן כל מתנה שנותן אדם על מנת שתוקמה למקבל רק לאחר מותו של הנותן, אינם בני תוקף כל עוד לא מולאו הוראות חוק הירושה. החוק המוצע בא להסיר ספקות אלה ולהבהיר כי הנוהג האמור בדין יסודו.

עקרון ההיותו בחיים, אף בהיותו מעוגן בחוק, אין בו כדי לקבוע זכויות קניניות בין הבעלים המשותפים של חשבון או של אחד מבעלי החשבון. מטרתו היחידה של עיגון העקרון בחוק היא קביעת הסדר חוקי שלפיו פרעון מאת הבנק לאחר השותפים על פי העקרון הינו פרעון מוחלט של החשבון. מכלול היחסים הקניניים יוסדר בין השותפים עצמם או בין יורשיהם, ללא כל קשר עם הבנק. הוא הדין לגבי שוכרים משותפים של כספת בבנק.

א. יעל
(תק. לשיעור)

מזכירות הממשלה

ש מ ר

ירושלים, י"ד באייר תשל"ג
16 במאי 1973

(424)

אל : חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

הנדון: התרומות המיוחדות ויעדיהן

שר האוצר ביקשני להעביר לעיונכם את החומר המצורף בזה
על התרומות המיוחדות ועל יעדיהן. ...

ב ב ר כ ה

מיכאל ארנון

10/10/1914

Dear Mr. [Name]
[Address]

I have the pleasure
to acknowledge the receipt of your letter of the 10th inst.

in relation to the [Subject]

and in reply to inform you that the same has been forwarded to the proper authorities for their consideration.

Very truly yours,

[Signature]

מוכירות הממשלה

ירושלים, י"ד באייר תשל"ג
16 במאי 1973

(423)

אל : חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

הנדון: הצעת חוק עבודת נשים (תיקון מס. 4),
תשל"ג-1973

מצורפת בזה הצעת חוק עבודת נשים (תיקון מס. 4), תשל"ג-1973, אשר נוסחה על-פי תזכיר בשם זה שאושר על-ידי ועדת השרים לעניני חקיקה בישיבתה ביום כ"ד באדר ב' תשל"ג (28.3.73) (החלטה מס. חק/81) וצורף לפרוטוקול החלטות הממשלה מיום ו' בניסן תשל"ג (8.4.73) (החלטה מס. 636).

אם לא יוגש ערר תוך שבועיים מהיום, תצורף הצעת החוק לפרוטוקול החלטות הממשלה, יראה כמאושרת על-ידי הממשלה והיא תוגש לכנסת על-פי סעיף 33 בתקנון לעבודת הממשלה.

ב ב ר כ ה

מיכאל ארנון

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
הממונה על החקיקה
מערכת רשומות

חוק עבודת נשים (תיקון מס' 4), תשל"ג-1973

תיקון סעיף 2
1. בחוק עבודת נשים, תשי"ד-1954⁽¹⁾ (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 2(ג), אחרי פסקה (7) יבוא:

"(8) בשירותי תעופה וים;

(9) בטוכניות נסיעות או תיירות שבנמלי תעופה וים או

בועידות בינלאומיות."

תיקון סעיף 6
2. בסעיף 6(ב) לחוק העיקרי, בסופו יבוא:

"אך עובדת שהוולד אשר ילדה חייב להישאר או לחזור לאשפוז בבית החולים תוך תקופת חופשת הלידה לתקופה העולה על שבועיים, הברירה בידה לעשות אחת מאלה:

(1) להאריך את חופשת הלידה עד תום תקופת האשפוז, אך לא ליותר מארבעה שבועות;

(2) לפצל את חופשת הלידה כך ששלושה שבועות יהיו בתכוף אחרי יום הלידה והיתר אחרי היום שבו הוולד יעזוב את בית החולים; לא יהיה תוקף לבחירה לפי סעיף קטן זה אלא אם העובדת הודיעה עליה בדרך ולמי שקבע שר העבודה בתקנות."

ביטול סעיף 17
3. סעיף 17 לחוק העיקרי - בטל.

תיקון חוק הביטוח הלאומי
4. בחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), תשכ"ח-1968⁽²⁾, אחרי סעיף 98 יבוא:

99א. מבוטחת לדמי לידה לפי סעיף 92(ב) שהאריכה את חופשת לידה שלה לפי ברירה הניתנת לה בסעיף 6(ב) לחוק לידת בתנאים מיוחדים
99א. מבוטחת לדמי לידה לפי סעיף 92(ב) שהאריכה את חופשת לידה שלה לפי ברירה הניתנת לה בסעיף 6(ב) לחוק עבודת נשים, תשי"ד-1954, ינהגו בה כך:

(1) אם היא זכאית לדמי לידה לפי סעיף 98(א)(1) -
תהיה זכאית לדמי לידה נוספים לתקופת ההארכה,
אך לא ליותר מארבעה שבועות;

(2) אם היא זכאית לדמי לידה לפי סעיף 98(א)(2)
או 98(ב) - תהיה זכאית לדמי לידה נוספים
לתקופת ההארכה, אך לא ליותר משבועיים;

(3) אם כתום שלושה שבועות מיום הלידה עדיין
זכאית היא להמשיך תשלום דמי לידה, יידחה תשלום
יתרת דמי הלידה לפי סעיף 98 עד שהיילוד יעזוב
את בית החולים."

דברי הסבר

סעיף 1

לפי סעיף 2 לחוק העיקרי, אסורה העבדת נשים בלילה, אולם הסעיף מונה שורה של מקרים שבהם איסור זה לא חל, כגון שירותי המדינה שנקבעו בתקנות (מכס, שירות מטאורולוגי, מרכזית טלפון, משטרה, מינהל התעופה האזרחית ועוד), בתי חולים, מערכות עתונות ובתי מלון. מוצע להוסיף לרשימה זו עובדות תעופה וים (כגון דיילות), וכן עובדות של סוכנויות בטיחות ותיירות בממלי תעופה וים ובקונגרסים.

סעיף 2

ספק אם עובדת היולדת פג זכאית לפצל את חופשת הלידה ולא לנצל את כולה ברציפות, למרות שהפג נותר בבית החולים בעוד היא חוזרת לביתה ומסוגלת למעשה גם לחזור לעבודה. הוא הדין אם הנולד בשאר בבית החולים מסעמים רפואיים אחרים. לאחרונה רבו מקרים כאלה ובעקבותיהם באו פניות שביקשו לאפשר פיצול חופשת הלידה לעובדת היולדת פג.

מוצע איפוא כי אם הנולד החייב להישאר בבית החולים לאחר הלידה שבועיים לפחות, תוכל העובדת היולדת לפצל את חופשתה כך שתחטול שלושה שבועות מיד לאחר הלידה ותיסול את היתרה לאחר שהנולד עוזב את בית החולים או להאריך את חופשת הלידה לתקופת אשפוזו של הנולד, אך לא ליותר מארבעה שבועות. על בחירתה חייבת היא להודיע בדרך ולמי שיקבע שר העבודה בתקנות.

סעיף 3

סעיף 17 בותן סמכות שיפוט, בתביעות לפי החוק, לבית משפט שלום. ממהות הענין ועל פי תיחום סמכותו, מקום הדיון המצאים הוא בית הדין לעבודה. סמכות בית הדין לעבודה לדון בתובענות, לפי חוק זה נובעת מהוראת סעיף 24(א) לחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969.

סעיף 4

התיקון לחוק הביטוח הלאומי בא להבטיח תשלום דמי לידה ליולדת על פי אחת האפשרויות שבחרה בהתאם לסעיף 6(ב) לחוק עבודת נשים כפי שתוקן לעיל.

-
1. ט"ח תשי"ד, עמ' 154, תשכ"ג, עמ' 133; תשכ"ד, עמ' 166;
תשל"ב, עמ' 119.
 2. ט"ח תשכ"ח, עמ' 108; תשל"ב, עמ' 126.

1. The first part of the report is a general
description of the project and its objectives.
2. The second part is a detailed description of the
methodology used in the study.

3. The third part is a discussion of the results
of the study and their implications.

מזכירות הממשלה

ירושלים, י"ג באייר תשל"ג
15 במאי 1973

(422)

אל: חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

הנדון: תכנית לסיוע ביצירת מקורות תעסוקה
לעולים וביסוסם

בהתאם לסיכום בישיבת הממשלה ביום ו' באייר תשל"ג
(8.5.73), ביקשנו שר האוצר להעביר לכם את הפניה המצורפת בזה
בקשר לב"ל לעיונכם, בטרם יובא הנושא לדיון בממשלה.

ב מ ר כ ה

מיכאל ארנון

חכמית לסיוע ביצירת מקורות
תעסוקה לעולים וביסוסם

1. הזרם הגובר של עולים לישראל מברית המועצות וכן מחלקים אחרים של העולם ורמתם של עולים אלה יוצרים בשנת יובל הכ"ה אתגר מרכזי -- יצירת מקומות תעסוקה הולמים לעולים ופיתוח התעשייה, המלאכה ושטחי פעילות כלכלית אחרים שיוכלו לנצל באופן מירבי את הפוטנציאל של עולים אלה -- כל זאת במגמה לקדם את משק הארץ, לחזק את כושר ההתחרות שלו ולהגביר היצוא.
- כדי לעמוד באתגר זה יש צורך באמצעים ובמשאבים בנוסף על אלה המוזרמים למטרות אלה כיום ע"י המדינה וכן ע"י הסוכנות היהודית.
2. מוצע להקים מסגרת בהיקף כספי של 100 מליון דולר, אשר תמומן במחציתה ע"י הפצת מניות בכורה בארה"ב באמצעות קפיטל פור ישראל ומחציתה השניה ע"י העמדת אמצעים ע"י הסוכנות היהודית וממשלת ישראל.
3. מכשיר מתאים לגיוס האמצעים בארה"ב הוא הבנק לפיתוח התעשייה בישראל בע"מ אשר הפיץ כבר בעבר שתי אמסיות של מניות בארה"ב באמצעות קפיטל פור ישראל. יו"ר קפיטל פור ישראל, מר סס רוטברג, חיווה דעתו שהפצת מניות של הבנק בהיקף של 50 מליון דולר היא משימה אפשרית ותהיה היעד לשנה הקרובה ~~ההפצת המניות תבוצע בספטמבר 1980~~. ~~ההפצת המניות תבוצע בספטמבר 1980~~ תהיה גיוס משאבים ליצירת מקורות תעסוקה לעולים וחזוק התשתית התעשייתית של ישראל והתאמתה לקליטת העליה במערכת תעשייתית מודרנית וייצרנית.
4. הכספים שהסוכנות והממשלה כאמור יעמידו לרשות התכנית, בסה"כ 50 מליון דולר, יופנו לבנק לפיתוח התעשייה או לחברת-בת שלו -- כהשקעה במניות ~~ההשקעה תבוצע בספטמבר 1980~~, או בהלוואה בריבית נמוכה לתקופה ארוכה או בפקדון צמית. פירות ההשקעה של הממשלה והסוכנות יתווספו לקרן האמורה למימון פעולותיה. גם 50 מליון הדולר שיגויסו בארה"ב ע"י הפצת המניות באמצעות קפיטל פור ישראל יעמדו לרשות התכנית.
5. 100 מליון הדולר האמורים מיועדים לסייע בידי מפעלים קיימים או חדשים בין בדרך של מילווה או השקעות בתנאים נוחים -- במגמה לסייע בידי עולים או ליצור מקורות תעסוקה לעולים, בכל שטחי הפעילות הכלכלית, לרבות -- תעשייה, מלאכה, מסחר ושרותים. ההלוואות וההשקעות יבוצעו ע"י ~~הבנק לפיתוח התעשייה ו/או חברות-בת שלו או באמצעות בנקים מסחריים או מוסדות אחרים לפי הצורך~~.
- המנגנון של הבנק במחלקותיו, שלהן נסיון וידע בבדיקת פרויקטים ועריכת סקרים, הכנת חוזים ומסמכים משפטיים, לרבות בטחונות, יטפל בבצוע ההלוואות וההשקעות והפיקוח עליהם ע"י קריטריונים מיוחדים שיחולו לגבי ביצוע ההלוואות וההשקעות במסגרת תכנית זאת. הקריטריונים יקבעו ע"י ועדה שתתמנה על דעת הממשלה והסוכנות.
6. האמצעים אשר הממשלה והסוכנות יעמידו כאמור יעשו באופן שיבטיחו מצד אחד שהסיוע למפעלים ולעולים ינתן בתנאים הולמים -- ריבית נמוכה ולתקופה מתאימה ומאידך שבעלי המניות בארה"ב יקבלו את הדיבידנד המגיע להם כסדרו.
- הסדרים מיוחדים בקשר לכך יעשו בין הממשלה והסוכנות היהודית מצד אחד לבין הבנק לפיתוח התעשייה ו/או חברות-הבת שלו ואלה יכללו הוראות בדבר קרן לסיכונים, פיצוי בגין הפרשי ריבית וביטוח הצמדה וכו'. תישקל גם האפשרות של החלת הקלות במסים על התכנית הנ"ל וביצועה.

7. לממשלה ולסוכנות היהודית יהיה ייצוג הולם באורגנים של הבנק לפיתוח החקשית והברות-הגח אשר יחליטו על ביצוע ההלוואה וההשקעות כאמור. כמו כן יקבעו המסגרות המשפטיות המתאימות באמצעות הוכל הסוכנות היהודית להשחתך בבצוע החכמים ובשני לכך ינתן באופן יסודי שחרך.

8. שר האוצר קיים מצעים בענין חכמים זאת עם שר המסחר והתעשייה ועוזריו, עם שר הקליטה מר ג. פלד ועם סגן שר הקליטה מר ש. רוזן, עם יו"ר הסוכנות מר א. פינקוס ועם בזר הסוכנות מר ל. דולצ'ין, עם מר ס. רוטברג יו"ר קביטל פור ישראל ובין עם הנהלת הבנק לפיתוח התעשייה.

היתח המימון דעים שהחכמים בקוויה הכלליים עשויה לסייע רבות ליצירת מקורות תעסוקה לעולים ולביסוסם והביעו זכרונם לעזור בקירופה והגשמה.

11.5.73

מוכירות הממשלה

ירושלים, ז' באייר תשל"ג
9 במאי 1973

ש מ ר
(421)

אל : חברי הממשלה

מאת: מזכיר ועדת השרים לענייני כלכלה

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם החלטה מס. כל/208 של ועדת השרים לענייני כלכלה, בישיבתה מיום ו' באייר תשל"ג (8.5.73):

"כל/208. דחיית תקציבים בסך 200 מיליון ל"י משנת הכספים 1973 לשנת הכספים 1974

מ ח ל י ט י ם , בהמשך להחלטה מס. כל/169 של ועדת השרים לענייני כלכלה מיום כ"ג באדר ב' תשל"ג (27.3.73):

(א) דחיית התקציבים בסך 200 מיליון ל"י מהתקציב לשנת הכספים 1973 לתקציב לשנת הכספים 1974, תיעשה כמצויין להלן:

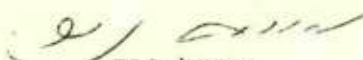
100 מיליון ל"י יידחו מתקציב הפיתוח ו-100 מיליון ל"י בוספים יידחו מתקציב הבטחון. הסכומים שיידחו יועברו לסעיף 47 "תקציבים מיוחדים", אשר ממנו הופחת הסכום האמור עד לסיכום הפירוט.

(פירוט הסכומים שיידחו מתקציב הפיתוח לפי סעיפים, מצורף בזה).

...

(ב) השרים הנוגעים בדבר יעבירו לשר האוצר עד ה-15 במאי פירוט הסכומים שיידחו לפי סעיפי-משנה ופרטים שבחוק התקציב."

ב ב ר כ ה

מיכאל גיון

העתק: הממונה על התקציבים

י תרת תקציב להפעלה ב-1973 ל"י	מכוס הדחייה ל-1974 ל"י	תקציב לשנת הכספים 1973 ל"י	חלק ב' הוצאה לפיתוח וחשבון הון
4,570,000,000	100,000,000	4,670,000,000	הוצאה לפיתוח
2,401,650,000	100,000,000	2,501,650,000	השקעות במימשל ומינהל
36,770,000	2,230,000	39,000,000	בניני ממשלה 51
14,140,000	860,000	15,000,000	משטרה ובתי סוהר 52
20,270,000	1,230,000	21,500,000	בתי משפט 53
2,360,000	140,000	2,500,000	רשויות מקומיות 57
70,220,000	4,280,000	74,500,000	השקעות בשירותי חברה
1,240,080,000	29,220,000	1,269,300,000	חינוך 60
65,980,000	4,020,000	70,000,000	חינוך גבוה 61
94,250,000	5,750,000	100,000,000	דת 63
4,290,000	260,000	4,550,000	תעסוקה והכשרה מקצועית 64
17,910,000	1,090,000	19,000,000	בריאות 67
103,680,000	6,320,000	110,000,000	סעד 68
29,220,000	1,780,000	31,000,000	שיכון 70
924,750,000	10,000,000	934,750,000	השקעות בענפי המשק
1,054,580,000	64,270,000	1,118,850,000	חקלאות 72
74,650,000	4,550,000	79,200,000	מפעלי מים 73
56,550,000	3,450,000	60,000,000	מחצבים מברות חשמל 74
23,800,000	1,450,000	25,250,000	קוים וקידוחי נפט 75
9,430,000	570,000	10,000,000	תעשיה ומלאכה 76
268,635,000	16,365,000	285,000,000	תיירות 78
37,700,000	2,300,000	40,000,000	חחבורה 79
142,700,000	8,700,000	151,400,000	כבישים 80
97,080,000	5,920,000	103,000,000	תקשורת 81
311,045,000	18,955,000	330,000,000	מפעלים שונים 83
32,990,000	2,010,000	35,000,000	תשלום חובות 84
2,028,210,000	-	2,028,210,000	הון חוזר תקציבי 85
40,000,000	-	40,000,000	זרבה להוצאות פיתוח 87
100,140,000	-	100,140,000	סעיפים שאינם חוזרים
--	-	--	

מזכירות הממשלה

ירושלים, ז' באייר תשל"ג
9 במאי 1973

(420)

אל: חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

הנדון: הצעת חוק לעידוד החסכון (ערבות למילדות
והנחות ממס הכנסה) (תיקון מס. 2), תשל"ג-1973

מצורפת בזה, הצעת חוק לעידוד החסכון (ערבות למילדות והנחות ממס
הכנסה) (תיקון מס. 2), תשל"ג-1973, אשר נוסחה על-פי תזכיר בשם זה
שאושר על-ידי ועדת השרים לעניני כלכלה בישיבתה ביום כ"ה בתשרי תשל"ג
(3.10.72) (החלטה מס. כל/15) וצורף לפרוטוקול החלטות הממשלה מיום ז'
בחשוון תשל"ג (15.10.72) (החלטה מס. 78).

אם לא יוגש ערר תוך שבועיים מהיום, תצורף הצעת החוק לפרוטוקול
החלטות הממשלה, יראוה כמאושרת על-ידי הממשלה והיא תוגש לכנסת על-פי
סעיף 33 בתקנון לעבודת הממשלה.

ב כ ר כ ה

מיכאל ארנון

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
הממונה על החקיקה
מערכת רשומות

חוק לעידוד החסכון (ערבות למילווה והנחות ממס הכנסה)

(תיקון מס' 2), תשל"ג-1973

תיקון
סמ
החוק
1. חוק לעידוד החסכון (ערבות למילווה והנחות ממס הכנסה), תשט"ז-
1956¹ (להלן - החוק העיקרי), ייקרא "חוק עידוד החסכון,
הנחות ממס הכנסה וערבות למילווה, תשט"ז-1956".

החלפת
סעיף
1
2. במקום סעיף 1 לחוק העיקרי יבוא:
"הגדרות 1. בחוק זה תהיה לכל מונח המשמעות שיש לו בפקודת
מס הכנסה² (להלן - הפקודה)".

תיקון
סעיף
5
3. (א) האמור בסעיף 5 לחוק העיקרי יסומן (א) ובמקום פסקה (2)
שבו יבוא:

"(2) הנחה או פטור ממס על הכנסה מריבית או על הכנסה אחרת,
שקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת, המשתלמת
על פקדון כאמור בפסקה (1);".

(ב) אחרי סעיף קטן (א) האמור יבוא:

"(ב) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי להתקין
תקנות בדבר התנאים להפקדת פקדון וניהולו לענין סעיף
קטן (א)."

(ג) הותקנו תקנות כאמור בסעיף קטן (ב) רשאי שר האוצר ליתן
צו כאמור בפסקאות (1) ו-(2) לסעיף קטן (א), אף ללא
אישור ועדת הכספים של הכנסת, לגבי פקדון שהופקד ומתנהל
בהתאם לתקנות".

1. ס"ח תשט"ז, עמ' 52; תשי"ז, עמ' 156.

2. דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

דברי הסבר

סעיף 1

חוק לעידוד החסכון (ערבות למילות והנחות ממס הכנסה), תשס"ז-1956, מסמין את שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת לתת ערבות למילות ולהעניק פטור או הנחה ממס הכנסה אם הדבר לתועלת הציבור, בלי הכרח שיהיה קשור גם לעידוד חסכון. כך למשל השתמשו בחוק בקשר להנפקת ביטוח ערך מחוץ לישראל. נמצא כי שמו של החוק לא הקיף את תכנון; מכאן התיקון המוצע.

סעיף 2

סעיף 1 לחוק העיקרי קובע:

"הגדרות 1. בחוק זה -

"מס" - מס הכנסה ומס רווחי חברות כמשמעותם בפקודת מס הכנסה, 1947 (להלן - הפקודה), ותוספת למס הכנסה על פי חוק הרשויות המקומיות (תוספת למס הכנסה), תשי"ב-1952; לכל מונח אחר תהא המשמעות שיש לו בפקודה, אם אין כוונה אחרת משתמעת."

עם ביטול תוספת מס לרשויות המקומיות אין עוד צורך בהגדרה מיוחדת של המונח "מס", להבדיל מההגדרה בפקודת מס הכנסה.

סעיף 3

לפי פסקאות (1) ו-(2) לסעיף 5 לחוק העיקרי, רשאי שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע בצו -

"(1) זיכוי ממס בעד פקדון, שהופקד בדרך ובתנאים שנקבעו בצו, לתקופה של שלש שנים לפחות, למטרת חסכון, השקעה או ביטוח חיים ואינו ניתן להעברה; הזיכוי יינתן בשנת המס שבה הופקד הפקדון ולא יעלה על 20% מסכום הפקדון או על סך כל המס שהיה חייב בו המפקיד אותה שנה אילולא הזיכוי, הכל לפי הסכום הקטן יותר."

"פקדון" לענין פסקה זו - לרבות פקדון שהופקד בשיעורים
כפי שנקבע בצו, ואת כל השיעורים שהופקדו כאמור יראו כאילו
היו מופקדים כל אותה תקופה שהיה מופקד השיעור הראשון;
(2) הנחה או פטור ממס על הכנסה מריבית המשתלמת על פקדון כאמור
בפסקה (1);".

(א) סעיף 5(2) לחוק מאפשר מתן הקלות ממס על הכנסה מריבית בלבד. מוצע
לאפשר מתן הטבות גם על הכנסה אחרת, כגון מענקים הנהוגים בקשר עם
תכניות חסכון מסוימות, הכל כפי שיקבע שר האוצר בתקנות באישור
ועדת הכספים של הכנסת.

(ב) החוק הקיים מורה כי שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת רשאי
לקבוע בצו תכנית חסכון שתהנה מהקלות על פי החוק. פירושו של דבר
הוא כי כל תכנית חסכון וכל תיקון בה חייבים באישור ועדת הכספים
של הכנסת, אף אם בעבר היא אישרה תכניות או תיקונים שתכנם זהה.
בארץ מופעלות קרוב ל-75 תכניות חסכון על ידי כ-30 מוסדות בנקאיים
ואחרים. מתכניות מתחלקות לארבע סוגים, ותנאי התכניות מכל סוג
זהים, אך כל תכנית וכל תיקון טעונים אישור נפרד של ועדת הכספים
ופרטום צו ברשומות.

מוצע על כן לקבוע כי שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת יהיה
רשאי לקבוע בתקנות סוגים של תכניות חסכון שהוראות החוק יחולו
עליהן, ושוב לא יהיה צורך להביא כל תכנית ותיקון לאישורה של
ועדת הכספים של הכנסת ולפרטום ברשומות.

מזכירות הממשלה

ירושלים, ל' כסיון תשל"ג
2 במאי 1973

(419)

אל: חברי הממשלה

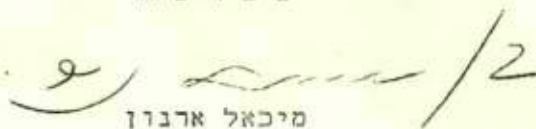
מאת: מזכיר הממשלה

הנדון: הצעת חוק עבודת הנוער (תיקון מס. 7), תשל"ג-1973

מצורפת בזה, הצעת חוק עבודת הנוער (תיקון מס. 7), תשל"ג-1973 אשר בוססה על-פי תזכיר השם זה שאושר על-ידי ועדת השרים לעניני חקיקה בהחלטה מס. ווק/75 מיום י"ז באדר א' תשל"ג (19.2.73) שצורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה מיום ל' באדר א' תשל"ג (4.3.73) (החלטה מס. 543).

אם לא יוגש ערר תוך שבועיים מהיום, תצורף הצעת החוק לפרוטוקול החלטות הממשלה, יראוה כמאושרת על-ידי הממשלה והיא תוגש לכנסת על-פי סעיף 33 בתקנון לעבודת הממשלה.

ב ב ר כ ה

/2
מיכאל ארנון

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
הממונה על החקיקה
מערכת רשומות

1. The first part of the report is a general
description of the project and its objectives.
2. The second part is a detailed description of the
methodology used in the study.
3. The third part is a description of the results
of the study.

4. The fourth part is a discussion of the
results and their implications.
5. The fifth part is a conclusion and
recommendations for future research.

6. The sixth part is a list of references.

7. The seventh part is a list of appendices.

חוק עבודת הנוער (תיקון מס' 7), תשל"ג-1973

תיקון סעיף 2
1. בסעיף 2 לחוק עבודת הנוער, תשי"ג-1953⁽¹⁾ (להלן - החוק העיקרי),
סעיף קטן (ג) יסומן (ד) ולפניו יבוא:

"(ג) שר העבודה רשאי להתיר העבדת ילד שמלאו לו 14 שנה וביתן לגביו פטור לפי סעיף 5 לחוק לימוד חובה, תש"ס-1949⁽²⁾".

תיקון סעיף 8
2. בסעיף 8 לחוק העיקרי, במקום סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) יבוא:
"(ב) בדיקה רפואית על פי פרק זה תיעשה בידי רופא שהירשה לכך
שר הבריאות בהרשאה אישית או/לסוג רופאים; לרופא שהורשה
כאמור ייקרא להלן רופא מורשה.

(ג) הודעה על הסכמת מוסד רפואי ועל הרשאה לסוג רופאים לפי
סעיף זה תפורסם ברשומות."

הוספת סעיף 11א
3. אחרי סעיף 11 לחוק העיקרי יבוא:
"עבודה 11א. עבודה שאינה מסכנת את הבריאות ואינה כרוכה במאמץ
זמנית גופני קשה, רשאי שר העבודה, בכפוף להוראות סעיף 2,
להתיר לנער לעבוד בה תקופה שלא תעלה על שלושה
חדשים אם ניתן אישור רפואי להעבדתו בעבודה כאמור."

תיקון סעיף 12
4. בסעיף 12 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ג) יבוא:
"(ג) המוסד הרפואי המוסמך ירשום את תוצאותיה של בדיקת בקורת
על פי סעיף זה, על סמך דין וחשבון של הרופא המורשה, בפנקס
העבודה של הנער; כל הגבלה בעבודה וכל שינוי לרעה במצב
בריאותו של הנער, שלדעת הרופא יש לייחס לעבודה או לרוכלות,
יכלול אותם המוסד ברישום האמור ויביא אותם לידיעת ההורים,
המעביד, לשכת העבודה לנוער כמשמעותה בחוק שירות התעסוקה,
תשי"ס-1959⁽³⁾, ומפקח העבודה ומפקח החניכות האזורי כמשמעותם
בחוק החניכות, תשי"ג-1953⁽⁴⁾".

תיקון סעיף 23
5. בסעיף 23 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ג), אחרי "הסמיכו לכך" יבוא
"או מוסד להשתלמות במסגרת חוק החניכות, תשי"ג-1953, ששר העבודה
הסמיכו לכך".

תיקון סעיף 25
6. בסעיף 25 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ה), במקום "במקום שבו" יבוא
"בחקלאות או במפעל תעשייה שבהם".

דברי הסבר

סעיף 1

גיל המינימום לעבודת ילד בחוק היה, עד שנת תשכ"ט-1969, שבה תוקן חוק לימוד חובה, 14 שנה, והוא כזה לפי האמנה הבינלאומית משנת 1919 הדנה בענין זה, עם התיקון בחוק לימוד חובה הועלה גיל תחילת העבודה ל-15, תוך הנחה שהילדים ישתלבו במערכת הלימודים ולא יצאו לעבודה. בהפעלת החוק התברר כי ישנם ילדים בגילים 14 ו-15 שאינם יכולים להשתלב במסגרות לימודיות, והם קיבלו פטור מחינוך חובה. מוצע שילד שקיבל פטור כאמור יוכל לעבוד.

סעיף 2

סעיף 8 לחוק העיקרי מורה לאמור:

"8. (א) לענין פרק זה מוסד רפואי מוסמך הוא -

(1) לשכה מחוזית של משרד הבריאות;

(2) מוסד ששר העבודה, לאחר התייעצות בשר הבריאות, הסמיכו לכך.

(ב) בדיקה רפואית על פי פרק זה תיעשה בידי רופא שהורשה לכך על ידי שר הבריאות, לפי המלצת מוסד רפואי מוסמך (להלן - רופא מורשה).

(ג) הודעה על הסמכת מוסד רפואי ועל הרשאת רופא תפורסם ברשומות."

לרגל המחסור ברופאים מורשים לפי ההוראה הקיימת, מוצע כי שר הבריאות יוכל לתת הרשאה כללית לסוג רופאים (כגון רופאי משפחה, או רופאים כלליים) לערוך בדיקות רפואיות לענין חוק זה. לא יידרש פרסום ברשומות להרשאת רופא יחיד.

סעיף 3

לפי המצב הקיים ניתן להעביד נער אך ורק אם נבדק בדיקה רפואית יסודית ואושר כמתאים מבחינה רפואית לעבודה המסויימת מטעם מוסד רפואי מוסמך על סמך דין וחשבון של הרופא המורשה שבדק אותו. בדיקה כזאת דורשת זמן ממושך, ובמשך זמן זה נאלץ הנער לשבת בטל. כדי למנוע תופעה בלתי רצויה זו, מוצע לאפשר לשר העבודה להתיר העבדתם של נערים, בעבודות שאין בהן קושי גופני או סכנה בריאותית, לתקופה של שלושה חדשים, על סמך אישור רפואי לענין זה בלבד.

סעיף 4

סעיף 12(ג) לחוק העיקרי מורה לאמור:

"(ג) תוצאותיה של בדיקת בקורת על פי סעיף זה יירשמו על ידי המוסד הרפואי המוסמך, על סמך דין וחשבון של הרופא המורשה, בפנקס בעבודה של הנער, וכל שינוי לרעה במצב בריאותו של הנער, שלדעת הרופא יש לייחסן לעבודה או לרוכלות, יצויין במיוחד."

מוצע כי יצוינו בפנקס העבודה של הנער גם כל הגבלה בעבודה, וכי כל שינוי לרעה במצב בריאותו וכל הגבלה בעבודה יובאו לידיעת הוריו, מעבידו, לשכת העבודה לנוער, מפקח העבודה ומפקח החניכות האזורי.

סעיף 5

סעיף 23 לחוק העיקרי מורה לאמור:

"23. (א) במסרה למעביד הודעה בכתב מאת מוסד מוסמך להשתלמות, האומרת שנער פלוני מבקר בימים מסויימים בשיעורי ערב של המוסד, לא יועבד הנער באותם הימים אחרי שעה 16.00.

(ב) לא ינוכה משכר עבודתו של נער על שנעדר מהעבודה לרגל ביקור בשיעורי ערב כאמור, אלא אם המוסד המוסמך להשתלמות הודיע למעביד בכתב שהנער לא ביקר בשיעורים ורק בעד השעות שבהן נעדר הנער מהעבודה על מנת לבקר בשיעורים ולא ביקר.

(ג) לענין סעיף זה, "מוסד מוסמך להשתלמות" פירושו - מוסד להשתלמות נוער עובד אשר החינוך והתרבות הטמיכו לכך ושפורסמה על כך הודעה ברשומות.

(ד) הוראות סעיף זה באות להוסיף על הוראות סעיף 4(ג) לחוק לימוד חובה, תש"ט-1949, ועל סעיף 14 לחוק החניכות, תשי"ג-1953, ולא לגרוע מהן.

משרד העבודה מקיים במקביל למשרד החינוך והתרבות רשת של פעולות הדרכה מקצועית והוראה בשעות הערב (חניכות מוגברת וכדומה). מוצע איפוא לתת לשר העבודה רשות להסמיך מוסד להשתלמות בתחומי הפעילות החינוכית-מקצועית שבפיקוח משרד העבודה.

סעיף 6

ישראל הצטרפה בשנת 1953 לאמנת עבודת לילה של נערים (משלחי יד לא-תעשייתיים), 1946, היא אמנה מס' 79 של ארגון העבודה הבינלאומי.

סעיף 25(ה) לחוק עבודת הנוער מאפשר לשר העבודה להתיר העבדת צעיר (מי שמלאו לו 16 אך לא 18 שנים) עד שעה 24.00 במקום שבו עובדים במשמרות ותנאים מיוחדים מצדיקים זאת. היתר כזה, בעבודות שאינן תעשייתיות ואינן חקלאיות, סותר את הוראות האמנה האמורה. לפיכך, לפי בקשת ארגון העבודה הבינלאומי וכדי להתאים הוראות החוק להוראות האמנה, מוצע להבהיר כי היתר כאמור יכול שיינתן רק במפעלי תעשייה ובחקלאות.

1. ס"ח תשי"ג, עמ' 115; תש"ך, עמ' 54; תשכ"ג, עמ' 99; תשכ"ט, עמ' 77; תשל"א, עמ' 146, תשל"ב, עמ' 123, עמ' 124.

2. ס"ח תש"ט, עמ' 287.

3. ס"ח תשי"ט, עמ' 32.

4. ס"ח תשי"ג, עמ' 108.

מזכירות הממשלה

ירושלים, ל' בניסן תשל"ג
2 במאי 1973

(418)
ש מ ר

אל : חברי הממשלה

מאת: מזכיר ועדת השרים למינויים בשירות החוץ

הנדון: מינויים בשירות החוץ

בתבקשתי על-ידי שר החוץ להביא לידיעתכם את דבר המינויים
לשירות החוץ, כדלקמן:

1. מר יעקב דקל, שגריר בבנג'י, הקהיליה המרכז-אפריקנית
(סיים תפקידו כשגריר בואגאדוגו, וולטה עילית).
2. מר מבחם כרמי, ציר מדיני בשגרירות ישראל בנואבוס-איירס,
ארגנטינה.
3. מר צבי קידר, ציר מדיני בשגרירות ישראל בלונדון,
בריטניה (עתה שגריר בסינגפור).
4. מר מרדכי שלו, ציר מדיני בשגרירות ישראל בווינגטון,
ארצות-הברית.
5. מר אריה בוסתן, קונסול כללי ביוהנסבורג, דרום-אפריקה
(סיים תפקידו כשגריר בגואטמלה).

א. ליסנסקי
מזכיר

121

11/1/54

12

12/1/54

12/1/54

12/1/54

12/1/54

12/1/54

12/1/54

12/1/54

12/1/54

12/1/54

12/1/54

12/1/54

12/1/54

12/1/54

12/1/54

12/1/54

12/1/54

12/1/54

מוכירות הממשלה

ירושלים, ל' בניסן תשל"ג
2 במאי 1973

(417)

אל: חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

הנדון: מינוי חבר לועדת שירות המדינה

על-פי סעיף 17 בתקנון לעבודות הממשלה, אני מתכבד להביא להחלטתכם
הצעה בדבר מינוי חבר לועדת שירות המדינה:

"הצעה להחליטה

מחליטים, על-פי סעיף 9 לחוק שירות המדינה (מינויים), תשי"ט-1959,
למנות את מר אהרון גילת, מנהל מכון התקנים, כחבר בועדת שירות המדינה במקום
פרופ' משה פריבס.

דברי הסבר

על-פי סעיף 9 לחוק שירות המדינה (מינויים) תשי"ט-1959, אם התפטר אחד
מחברי ועדת השירות, תמנה הממשלה חבר אחר במקומו.

פרופ' משה פריבס שהיה אחד משלושת אנשי הציבור החברים בועדה, התפטר
מחברותו בה עקב מינויו כנשיא אוניברסיטת הנגב.

מוצע למנות במקומו את מר אהרון גילת, מנהל מכון התקנים.

מר גילת כיהן כבר בעבר כחבר ועדת השירות בשנים 1960-1963.

מוגש על-ידי שר האוצר

אם לא בקבל הסתייגות מההצעה הנ"ל תוך שבעיים מהיום, היא תצורף
לפרוטוקול החלטות הממשלה ותקבל תוקף של החלטה ממשלה.

בנ"כ

מיכאל ארנון

מזכירות הממשלה

ירושלים, ל' בניסן תשל"ג
2 במאי 1973

(416)

אל : חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

הנדון: הצעת חוק איסור אפיית לילה
(תיקון מס. 2), תשל"ג-1973

... מצורפת בזה הצעת חוק איסור אפיית לילה (תיקון מס. 2), תשל"ג-1973, אשר נוסחה על-פי תזכיר בשם זה שאושר על-ידי ועדת השרים לעניני חקיקה בישיבתה ביום כ"ט באדר ב' תשל"ג (2.4.73) (החלטה מס. חק/84) וצורף לפרוטוקול החלטות הממשלה מיום י"ג בניסן תשל"ג (15.4.73) (החלטה מס. 664).

אם לא יוגש עדר תוך שבועיים מהיום, תצורף הצעת החוק לפרוטוקול החלטות הממשלה, יראוה כמאושרת על-ידי הממשלה והיא תוגש לכנסת על-פי מעיף 33 בתקנון לעבודת הממשלה.

ב ב ר כ ה

מיכאל ~~עליון~~

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
הממונה על החקיקה
מערכת רשומות

חוק איסור אפודות לילה (תוקן מס' 2), תשל"ג-1973

תיקון
סעיף
6
1. בחוק איסור אפודות לילה, תשי"א-1951⁽¹⁾, בסעיף 6 -
(1) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) שר העבודה ושאי להתיר אפיה החל משעה 04.00 אם בקבע
כך באיסור שר העבודה ולתקופה שקבע, בהסכם בין ארגון
מעבידים שהוא לדעת השר יציג בענף האפיה לבין ארגון
העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים
בענף זה.";

(2) בסעיף קטן (ד) אחרי "סעיף קטן (ב)" יבוא "והודעה על היתר
שניתן לפי סעיף קטן (ב1) ותקופת תקפו".

דברי הסבר

לפי סעיף 6(ב) לחוק הקיים ושאי שר העבודה להתיר אפיה בלילה החל
משעה 05.00. בהתאם לאמנת עבודת לילה (מאפיות), 1925. של ארגון העבודה
הבינלאומי מותר להקדים את שעת האפיה בלילה בתנאי שיסנו הסכם בנדון
בין העובדים והמעבידים.

נציגי ארגוני העובדים והמעבידים הסכימו ביניהם להקדים את שעת התחלת
עבודת האפיה מ-05.00 ל-04.00. זאת מאחר והוברר כי חלים איחורים בהספקת הלחם
לצרכנים מפאת התחלת האפיה המאוחרת. הקדמת שעת התחלת האפיה תבטיח הספקה
סדירה, בזמן לצרכנים ובעיקר לעובדים רבים המשכימים קום לעבודתם.

וזוהו בוסס סעיף 6 לפי החוק הקיים:

"היתר
אפיית
לילה

6. (א) שר העבודה רשאי להתיר אפיה בלילה או בשעות מסוימות של הלילה -

(1) בתקופה שבה קיים במדינה מצב של חירום בתוקף הכרזה לפי סעיף 9(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948, וכן בשעה שצרכי המדינה או שצרכי ההספקה מחייבים זאת;

(2) לצרכים דחופים של צבא-הגנה לישראל;

(3) במקומות ישוב ובחדשי השנה שתנאי האקלים מחייבים זאת;

(4) לשם אספקת מצות לחג הפסח;

(5) במוצאי חג, שבת או יום מנוחה שבועי אחר שבו אין אופים באותו מקום.

(ב) שר העבודה רשאי להתיר אפיה החל משעה 05.00; היתר לפי סעיף קטן זה יכול להיות לכל שטח המדינה, לאזור מסוים או לעונה מסוימת.

(ג) שר העבודה רשאי לקבוע תנאים להיתר, שתכליתם לשמור על בריאותם של העסוקים באפיה, על בטחונם ועל רווחתם.

(ד) היתר יכול להיות כללי או מיוחד; הודעה על מתן היתר כללי וכן התנאים שנקבעו לאותו היתר בתוקף סעיף קטן (ב) יפורסמו ברשומות.

(ה) היתר מיוחד יוצג על ידי מי שניתן לו ההיתר, הצגה בראית לעין, במקום שבו מעבירים לפיר.

(ו) לא יינתן היתר, חוץ מהיתר על פי סעיף קטן (א)(1) ו-(2), אלא לאחר התייעצות עם ארגון העובדים הרפרזנטטיבי ועם ארגונים רפרזנטטיביים של מעבידים.

(ז) שר העבודה רשאי בכל עת לבטל היתר.

מזכירות הממשלה

ירושלים, ל' בניסן תשל"ג
2 במאי 1973

(415)

אל: חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

הנדון: תקנון המועצה לקשר ולאלקטרוניקה

בהמשך להחלטת הממשלה מס. 842 מיום י"ט באב תשל"ב (30.7.72),
... אני מצרף בזה, לידיעתכם, את תקנון המועצה לקשר ולאלקטרוניקה.

ב כ ר ה

מיכאל ארנון

העתק: מר ש. סורוקר, יו"ר המועצה לקשר ולאלקטרוניקה

מזכירות הממשלה

ירושלים, ל' בניסן תשל"ג
2 במאי 1973

(414)

אל: חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

הנדון: הצעת חוק התכנון והבניה (תיקון מס. 4).
תשל"ג-1973

מצורפת בזה, הצעת חוק התכנון והבניה (תיקון מס. 4), תשל"ג-1973, אשר נוסחה על-פי תזכיר בשם זה שאושר על-ידי ועדת השרים לענייני פנים ושירותים בישיבתה מיום ט' באדר א' תשל"ג (11.2.73) (החלטה מס. פש/16) וצורף לפרוטוקול החלטות הממשלה מיום כ"ג באדר א' תשל"ג (25.2.73) (החלטה מס. 519).

אם לא בקבל ערר תוך שבועיים מהיום, תצורף הצעת החוק לפרוטוקול החלטות הממשלה, יראוה כמאושרת על-ידי הממשלה והיא תוגש לכנסת על-פי סעיף 33 בחקבון לעבודת הממשלה.

נ כ ר כ ה

מיכאל ארנון

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
הממונה על החקיקה
מערכת רשומות

במשך השנים מאז הפעלת חוק התכנון והבניה החברר כי הליכי אישור תכניות בניה נמשכים זמן רב מדי וכי חלק מהשיהוי נגרם בגלל חלוקה בלתי נכונה של העבודה בין הועדות המקומיות והועדות המחוזיות, כאשר לדוגמא, כל הקלה טעונה, לפי החוק הקיים, אישור הועדה המחוזית.

גורמים נוספים לשיהוי הם אי נוכחות חברי ועדה בישיבות מוסדות התכנון ובטול ישיבות בשל כך, אי הקמת ועדות משנה ליד מוסדות תכנון ואי אצילת סמכויות לוועדות אלה. וכן תקופות זמן ממושכות יחסיית שנקבעו בחוק להליכי תכנון שונים.

כן החברר שדרכי הפרסום המתיחסות לאישור תכניות, הנהוגות היום, אינן מספיקות באשר מקטות הן על המעוניינים לאתר את נכסיהם בפירוט הנכסות המופיע בהודעות הנהוגות כיום.

החוק המוצע בא לתקן פגמים אלה.

חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 4), תשל"ג-1973

החלפת 1. במקום סעיף 11 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965⁽¹⁾ (להלן - סעיף 11 החוק העיקרי), יבוא:

11. (א) ועדה מחוזית תבחר מבין חבריה שתי ועדות משנה
"אצילת סמכויות
לפחות שמספר חבריהן לא יפחת מחמישה ולא יעלה על
בועדה מחוזית
שבעה.

(ב) ועדה מחוזית תאצול מסמכויותיה לוועדות המשנה, בהתחשב בעומס העבודה המוטל עליה, למעט הסמכות בדבר התקנת תקנות לפי פרק י"א; בכפוף לאמור בפרק זה דין החלטת ועדת משנה כדין החלטת הועדה המחוזית.
(ג) כל החלטה של ועדת המשנה תימסר לידי כל חברי הועדה המחוזית מיד לאחר קבלתה ותצורף לפרוטוקול של ישיבת הועדה המחוזית.

(ד) חבר ועדה מחוזית רשאי לדרוש בכתב, תוך שבעה ימים מיום מסירת ההחלטה לידו, שיחקיים בועדה המחוזית דיון חוזר בעניין, בנימוק שההחלטה פגומה מבחינה משפטית או תכנונית; הדרישה תכלול את פרטי הנימוקים.

תיקון 2. בסעיף 18 לחוק העיקרי, בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), במקום "ושר סעיף 18 השיכון" יבוא "שר השיכון ושר המסורה".

Journal of the United States Geological Survey

of the Department of the Interior

Washington, D. C.

1879

Volume 1

Part 1

1879

1879

1879

1879

1879

1879

1879

1879

1879

1879

1879

1879

1879

1879

1879

1879

1879

1879

1879

1879

1879

1879

1879

1879

1879

חיקון סעיף 3. בסעיף 19(א) לחוק העיקרי פסקה (6) תסומן (7) ולפניה יבוא:
19 " (6) נציג זר המזטרה;"

הוספת סעיף 4. אחרי סעיף 29 לחוק העיקרי יבוא:

29א

"אצילת
סמכויות
בועדה
מקומית של
רשויות
מרחביות
29א. ועדה מקומית שלפי סעיף 19 רשאית, במידה
קבעה שר הפנים בתקנות, לאצול מסמכויותיה לוועדה
מסנה שתיבחר מבין חבריה."

5. במקום סעיף 30 לחוק העיקרי יבוא:

החלפת
סעיף
30

"סמכויות
יושב ראש
הועדה
והמהנדס
30. (א) יושב ראש ועדה מקומית ומהנדס ועדה
מקומית יחדיו מוסמכים, בתנאים שייקבעו בתקנות,
לתת היתרי בניה התואמים את התכניות החלות של
המקום.

(ב) כל החלטה מכוח הסמכות לפי סעיף קטן(א)
תימסר לידי כל חברי הועדה המקומית ונציגי
השרים המפורטים בסעיף 18(ב) מיד לאחר קבלתה
ותצורף לפרוטוקול של ישיבתה הראשונה של הועדה
המקומית.

(ג) כל חבר הועדה אשר לדעתו אין ההחלטה
תואמת תכנית החלה על המקום, רשאי לדרוש, תוך שבעה
ימים מיום מסירת ההחלטה לידו, שיתקיים דיון חוזר
באותו ענין בועדה המקומית.

(ד) הוגשת דרישה כאמור, יביאה יושב ראש
הועדה בפני הועדה בישיבתה הראשונה, ויעמידה בראש
סדר היום;

היה המועד הקבוע לישיבה הראשונה אחרי 30 יום
מיום הגשת הדרישה, יזמן היושב ראש ישיבה שלא
מן המניין לפני תום המועד האמור.

(ה) הועדה תחליט בדרישה לפי סעיף קטן(ג)
תוך 30 יום מיום שהוגשה; לא תחליט תוך התקופה
האמורה, רואים את החלטת יושב ראש הועדה ומהנדס
הועדה כהחלטה הועדה המקומית לכל דבר.

(ו) מקום שיושב ראש הועדה ומהנדס הועדה
מוסמכים לתת היתר לפי סעיף קטן(א), רשאי יושב
ראש הועדה להעביר את הבקשה למתן ההיתר לדיון
בועדה; הועדה תחליט בענין בישיבתה הראשונה
שלאחר העברת הבקשה אליה, אולם אם תחליט הועדה
לתת היתר כאמור לאחר הישיבה הראשונה, אין בכך
כדי לפסול את תוקף ההיתר."

- תיקון סעיף 32
6. בסעיף 32 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ב), לאחר "ובהסכמת הרשות המקומית הנוגעת בדבר" יבוא: "ואם סירבה הרשות המקומית, או לא הסכימה להמלצת שר התיכון תוך 90 יום מיום שנמסרה לה - באישור המועצה הארצית על פי הצעת שר התיכון".
- תיקון סעיף 34
7. בסעיף 34 לחוק העיקרי, בפסקה (8), במקום "שני נציגים" יבוא "ארבעה נציגים".
- החלפת סעיף 35
8. במקום סעיף 35 לחוק העיקרי יבוא:
"מזכיר הועדה 35. מזכיר הועדה המיוחדת יהיה מהנדס הרשות המקומית הנוגעת בדבר; באין רשות מקומית או מהנדס רשות מקומית כאמור ימנה שר התיכון את המזכיר."
- החלפת סעיף 42
9. במקום סעיף 42 לחוק העיקרי יבוא:
"מנין 42. (א) המנין החוקי בישיבות של מוסדות התכנון הוא חוקי מחצית החברים. אם לא היה מנין חוקי בפתיחת הישיבה, רשאי יושב ראש הישיבה לדחותה ל-30 דקות; לאחר עבור זמן זה תהא הישיבה כדין גם אם השתתפו בה שליש ממספר החברים והיושב ראש בכללם, ובלבד שמספרם לא יפחת משנים בנוסף ליושב ראש.
(ב) משנפתחה הישיבה כדין לפי סעיף קטן (א), יהא המסך הישיבה כדין בכל מספר חברים שהוא."
- הוספת סעיף 48א
10. אחרי סעיף 48 לחוק העיקרי יבוא:
"ממלא מקום 48א. (א) מי שממנה חבר במוסד תכנון, רשאי למנות לחבר מוסד תכנון לו, בדרך שבה מתמנה אותו חבר, לא יותר משני ממלאי מקום.
(ב) הכשירות הנדרשת מחבר נדרשת גם ממלא מקומו.
(ג) בהעדרו של החבר טאט מקומו הוא ממלא מיטיבה פלונית יהא לממלא מקום מעמד של חבר מוסד התכנון לכל דבר.
(ד) סעיף 45 יחול אף על ממלא מקום."
- תיקון סעיף 67
11. בסעיף 67 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ב), במקום "סשה חדשים" יבוא: "שלושה חודשים".
- החלפת סעיף 89
12. במקום סעיף 89 לחוק העיקרי יבוא:
"הודעה על 89. הודעה על הפקח כל תכנית תפורסם ברשומות, הפקד תכנית בשני עותבי בוקר ובעתון ערב אחד הנדפסים בספה העברית, במסרדי הרשויות המקומיות שמרחב התכנון שלהן כלול בתחום התכנית ובאין

רשות מקומית כאמור - במקום שנזהגים לפרסם בו
הודעות פומביות בתחום התכנית, וכן על לוחות
המודעות בשכונות הנוגעות בדבר.

- תיקון 13. בסעיף 91 לחוק העיקרי -
סעיף 91
(1) בסעיף קטן (א), אחרי פסקה (2) יבוא:
" (3) לכל משרד ממסרדי הממשלה";
(2) בסעיף קטן (ב), המלים "הנוגע בדבר ואינו מיוצג בוועדה
המחוזית" - יימחקו.
- החלפה 14. במקום סעיף 92 לחוק העיקרי יבוא:
סעיף 92
"תוכן הודעה 92. הודעה על הפקדה הכלול ככל האפשרי את
ההפקדה מספרי הגוש והחלקה, את סם השכונה, ואת הרחוב
ומספרי הבתים שהתכנית נוגעת להם; כמו כן
תכלול ההודעה את עיקרי הוראות התכנית
המופקדת, ואת המען והמועד להגשת ההתנגדויות
לתכנית."
- תיקון 15. בסעיף 100 לחוק העיקרי -
סעיף 100
(1) בפסקה (1), אחרי פסקה משנה (ג) יבוא:
" (ד) כל משרד ממסרדי הממשלה";
(2) בפסקה (2) בסופה יבוא:
"ובתכנית מתאר מקומית גם כל משרד ממסרדי הממשלה."
- תיקון 16. בסעיף 102 לחוק העיקרי, במקום "חדשים" יבוא "שלושים
סעיף יום", ובמקום "ארבעה חדשים" יבוא "חדשים".
102
- תיקון 17. בסעיף 110 לחוק העיקרי,
סעיף 110
(1) במקום "וכן חבר המועצה הארצית" יבוא "חבר המועצה
הארצית, שר או סגן שר";
(2) בסופו יבוא "תוך שלושים יום מיום ההחלטה על הדחייה".
- החלפה 18. במקום סעיף 147 לחוק העיקרי יבוא:
סעיף 147
"הקלות 147. הועדה המקומית רשאית לתת הקלה למבקש היתר
לפי סעיף 145; כל הקלה כאמור תעונה אישור הועדה
המחוזית, חוץ מהקלה לענין בניה של המדינה או לענין
בניה למגורים או לאכסון בני אדם."

חיקון 19. בסעיף 151 לחוק העיקרי -
סעיף 151 (1) בסעיף קטן (א) ברישא במקום "לא תאמר" יבוא "לא
תתן ועדה מקומית הקלה ולא תאמר";
(2) במקום כוחרת הסוליים יבוא - "תנאים נוספים למתן
הקלה או היתר לשימוש חורג".

חיקון 20. בסעיף 157 (א) לחוק העיקרי -
סעיף 157 (1) אחרי "לא החליטה הועדה המקומית" יבוא "ואף לא
החליטו יושבי ראש הועדה המקומית ומהנדס הועדה המקומית";
(2) במקום "ארבעה חדשים", פעמיים, יבוא "שלושה חדשים".

סעיף 11 לחוק העיקרי אומר:

"11. (א) ועדה מחוזית רשאית לאצול מסמכיותיה לוועדת משנה שתבחר מביין חבריה, למעט כל סמכות בדבר הבניה על-ידי המדינה ומטעמה והסמכות בדבר התקנת תקנות לפי פרק י"א, ובכפוף לאמור בפרק זה דין החלטת ועדת המשנה כדין החלטת הועדה המחוזית.

(ב) החלטותיה של ועדת המשנה יצורפו לפרוטוקול של ישיבת הועדה המחוזית, וכל חבר של הועדה המחוזית רשאי לדרוש, תוך שבוע ימים ממסירת הפרוטוקול לידו, שיחקים דיון חוזר בעניין בוועדה המחוזית.

(ג) סעיף קטן (ב) לא יחול על החלטות הסעונות אישור המועצה הארצית וכן על החלטות שמוחר לערור עליהן לפני המועצה הארצית."

בחוק הקיים חזה אמנם המחוקק את האפשרות שיהא צורך לזרז את ההליכים בוועדות המחוזיות ואיפשר לוועדות אלה לאצול מסמכיותיהן לוועדות משנה. אולם עקב קשיים פנימיים שגרמו לאי הפעלת ועדות המשנה וכן עקב כך שועדת המשנה לא היתה מוסמכת להחליט בדבר הבניה על ידי המדינה ומטעמה, נמסך הסרבול ועומס היתר בדיוני הועדות המחוזיות.

הסעיף המוצע מחייב את הועדות המחוזיות למנות שתי ועדות משנה לפחות ולאצול להן סמכיות של הועדות המחוזיות כולל הסמכות להחליט בדבר הבניה על-ידי המדינה ומטעמה (סעיפים קטנים (א) ו-(ב)).

העבודה בוועדות המשנה יכולה לגרום לכך שחברי הועדה האחת יהיו מנותקים מן הנעשה בוועדה האחרת, אמנם יסנו הסדר בחוק הקיים המאפשר לחבר ועדת משנה לדרוש דיון חוזר בהחלטות ועדת המשנה, סייערך בוועדה המחוזית, אלא שההסדר הקיים איטי, מפני שהחלטות הובאו לידיעת החברים במועד מאוחר מדי.

מוצע על-כן כי החלטותיה של ועדת המשנה יובאו לידיעת חברי הועדות בשתי צורות: יימסרו לידי כל חברי הועדה המחוזית מיד לאחר קבלתן ויצורפו לפרוטוקול של ישיבת הועדה המחוזית.

כדי למנוע דרישות טרק לדיון חוזר נקבע כי על הבקשה לדיון חוזר להיות מנומקת, וזכותו של חבר הועדה לדרוש דיון חוזר הוגבלה למקרים שבהם לדעתו נגועה החלטת ועדת המשנה בפגם מהפטי או תכנוני.

סעיפים 2 ו-3

בסעיף 18 לחוק העיקרי, שענינו ועדה ברשות מקומית אחת, סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) מורים לאמור:

"(ב) נציגי שר הפנים, שר הבריאות ושר הסיכון יוזמנו דרך קבע לדיוני הועדה המקומית ותהיה להם דעה מיעצת; לפי המלצת נציג שר הפנים יזמין יושב ראש הועדה את נציגו של שר אחר יזם לו ענין בדבר הנתון בועדה.

(ג) נציגי שר הפנים, שר הבריאות ושר הסיכון בועדה המקומית כאחד רשאים לערור על כל החלטה של הועדה המקומית לפני הועדה המחוזית, והיא רשאית לאשר את החלטה הועדה המקומית עם או בלי שינויים או לבללה."

ובסעיף 19 לחוק העיקרי, שענינו ועדה במספר רשויות מקומית, נאמר כך:

19. (א) במרחב הכנון מקומי שבתחומו נמצאות יותר מרשות מקומית אחת (להלן - הרשויות המרחביות), יהיה הרכבה של הועדה המקומית כזה:

- (1) הממונה על המחוז או נציגו;
- (2) שבעה חברים שימנה שר הפנים מתוך רשימת אנשים שהמליצו עליהם הרשויות המרחביות, בשים לב ככל האפשר ליצוג של כל הרשויות המרחביות ולמספר התושבים של כל אחת מהן, ובלבד שלא יתמנה עובד הרשויות הללו ושלפחות שנים מהממונים לא יהיו חברי המועצות של הרשויות המרחביות;
- (3) נציג שר הפנים;
- (4) נציג שר הבריאות;
- (5) נציג שר הסיכון;
- (6) נציג הועדה המחוזית.

ובלבד שלנציגי השרים תהא דעה מיעצת בלבד."

חלק מן הנושאים הנדונים בועדות הללו, כגון תחבורה וחניה, קשור קשר הדוק למסורה, ועל כן מן הראוי להוסיף גם את נציגי שר המסורה לדיוני הועדות.

סעיף 4

לפי סעיף 29 לחוק העיקרי,

"ועדה מקומית שהיא מועצה מקומית, רשאית, במידה שקבע שר הפנים בחקנות, לאצול מסמכיותיה לוועדת מסנה שתיבחר מבין חבריה."

בחוק הקיים אין הסדר שלפיו יכולה ועדה מקומית הכוללת בתחומה יותר ממועצה מקומית אחת, למנות ועדת מסנה.

ההסדר המוצע בא לאפשר גם לוועדה מקומית כזו למנות ועדת מסנה ולאצול לה מסמכיותיה, הן מטעמים של זרז ההליכים והן מטעם שאין כל סיבה להפליה בין שני סוגי הועדות המקומיות, באשר הפונקציות של כולן דומות.

סעיף 5

לפי סעיף 30 לחוק העיקרי, "ועדה מקומית רשאית, בתנאים שייקבעו בחקנות, לאצול למהנדס רשות מקומית את הסמכות לתת היתרים התואמים את התכניות המפרטות ואת חכניות המיתאר החלות על המקום".

בקשה למתן היתר בניה מובאת בפני הועדה המקומית או ועדת המסנה. לועדה מקומית מוצע לאפשר/לאצול את סמכויותיה לענין היתרי בניה ליושב ראש הועדה ביחד עם המהנדס. בכך יסותף הדרג הציבורי בהחלטות על בקשות למתן היתרי בניה.

לפי החוק הקיים הודעה על החלטת המהנדס מצורפת לפרוטקול ישיבת הועדה המקומית. תהליך זה הינו איטי מדי. ההסדר המוצע הוא שהודעה על החלטת יושב ראש הועדה והמהנדס שלה תובא לידיעת חברי הועדה מיד עם הינתנה וכן תצורף לפרוטקול הישיבה הראשונה של הועדה המקומית, הכל במגמה לזרז את ההליכים.

לפי החוק הקיים ראוי כל חבר הועדה לדרוש דיון חוזר בהחלטת המהנדס מכל סיבה שהיא במגמה לבטל בקשות סרק לדיון חוזר. מוצע, כי הסמכות לדרוש דיון חוזר תהא רק כאשר יצביע חבר הועדה על אי התאמה בין החלטת היושב ראש והמהנדס שלה לבין חכנית החלה על המקום.

כדי למנוע שההליכים בעניינים שהוגשה לגביהם בקשה לדיון חוזר יידחו, מוצע לחייב את יושב ראש הועדה להביא את הבקשה לישיבתה הראשונה ולהגביל את זמן הדיון בבקשה לשלושים יום. לאחר מכן יהא דין החלטת יו"ר הועדה והמהנדס כהחלטה של הועדה המקומית.

יחד עם זאת מוצע לאפשר ליושב ראש הועדה להעביר בקשה להיתר להחלטת הועדה אם הוא סבור שמן הראוי לשתף גם אותה באחריות, בתנאי שהדבר ייעשה בישיבה הראשונה של הועדה ולאחר מועד הגשת הבקשה להיתר הבניה.

סעיף 6

סעיף 32 לחוק העיקרי ענינו "מרחב חכנון מיוחד", וסעיף קטן (ב) שלו מורה לאמור:

"(ב) שר הפנים, על פי המלצת שר הסיכון ובהסכמת הרשות המקומית הנוגעת בדבר, רשאי להכריז בצו כי שטח שבחחום אותה רשות מקומית יהיה מרחב חכנון מיוחד, אם המדינה הכינה חכנית להקים בו שכונה חדשה שעל פיה 75% לפחות של כלל יחידות הדיור באותו שטח יוקמו על-ידי המדינה או מטעמה."

1870
The first of the year was a very dry one
and the crops were much injured.

The second of the year was a very wet one
and the crops were much injured.

The third of the year was a very dry one
and the crops were much injured.

The fourth of the year was a very wet one
and the crops were much injured.

The fifth of the year was a very dry one
and the crops were much injured.

The sixth of the year was a very wet one
and the crops were much injured.

The seventh of the year was a very dry one
and the crops were much injured.

The eighth of the year was a very wet one
and the crops were much injured.

The ninth of the year was a very dry one
and the crops were much injured.

The tenth of the year was a very wet one
and the crops were much injured.

The eleventh of the year was a very dry one
and the crops were much injured.

The twelfth of the year was a very wet one
and the crops were much injured.

החוק הקיים, בנקטו לשון "ובהסכמת הרשות המקומית", העניק למעשה זכות וטו לאותה רשות מקומית. מוצע על כן לאפשר לשר הטיכון לערער על החלטת הרשות המקומית בפני הועדה הארצית והחלטתה של זו בענין זה תהא סופית.

סעיף 7

סעיף 34 לחוק העיקרי אומר:

"34. לכל מרחב תכנון מיוחד תהיה ועדה מיוחדת לתכנון ולבניה (להלן - ועדה מיוחדת), וזה הרכבה:

- (1) שני נציגים של שר הפנים שאחד מהם יהיה יושב ראש ואחד מהם יהיה בעל הכשרה מקצועית בעניני תכנון ובניה;
- (2) שני נציגים של שר הטיכון, שאחד מהם יהיה בעל הכשרה מקצועית בעניני טיכון ובניה;
- (3) נציג אחד של שר הבריאות;
- (4) נציג אחד של שר המשפטים;
- (5) נציג אחד של שר העבודה;
- (6) נציג אחד של שר התחבורה;
- (7) נציג אחד של שר הבטחון;
- (8) שני נציגים של הרשות המקומית שבתחומה נמצא השטח שאליו מתייחס הדיון."

כדי להבטיח יתר שילוב ואינטגרציה בין מינהל התכנון ובין הרשויות המקומיות מוצע להגדיל את מספר נציגי הרשות המקומית הנוגעת בדבר שיהיו חברים בוועדות המיוחדות.

סעיף 8

סעיף 35 לחוק העיקרי קובע כ -

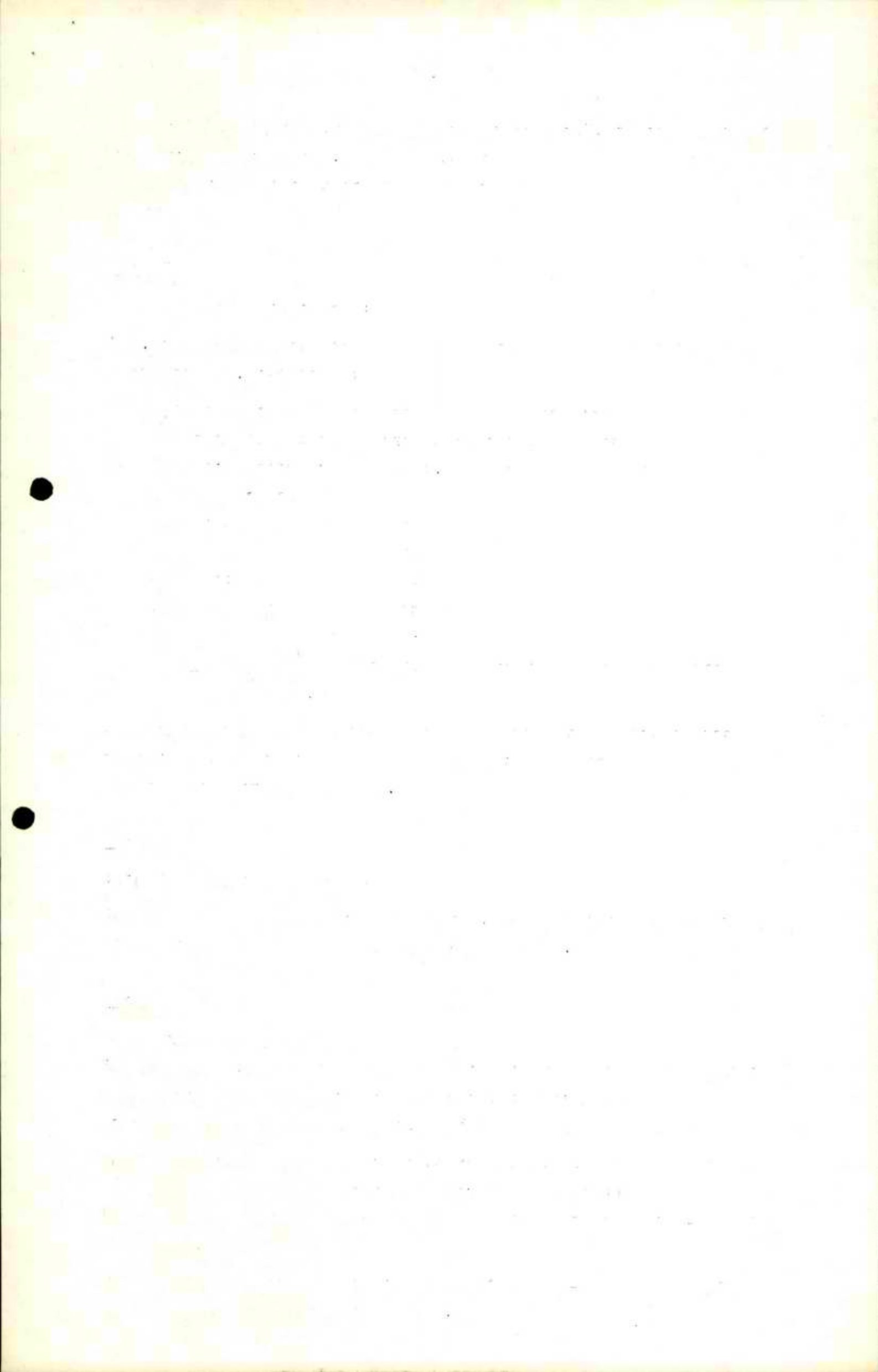
"שר הטיכון ימנה מזכיר לוועדה המיוחדת". התיקון המוצע נועד להבטיח יתר שילוב בין מינהל התכנון ובין הרשויות המקומיות.

סעיף 9

לפי סעיף 42 לחוק העיקרי,

"המניין החוקי בישיבות של מוסדות התכנון הוא מחצית החברים". במציאות אין נוכחות מספקת של חברי מוסדות התכנון בישיבותיהם. העדר מניין חוקי בישיבות אלה גורם לביטול ישיבות ובשל כך לדחיות ולהשהיות במתן החלטות. מוצע לאפשר ליושב ראש הישיבה לדחות את זמן פתיחת הישיבה במחצית השעה, ואז תוכל הישיבה להתקיים ולהיות חוקית גם אם מספר החברים המשתתפים בה יהיה רק שליש מחברי הועדה, בתנאי שמספרם לא יפחת משני חברים נוסף ליושב ראש.

התיקון המוצע מבהיר כדי להסיר ספקות, כי גם אם במסך הישיבה עזבו חברים את הישיבה, הישיבה תהא חוקית.

סעיף 10

בחוק הקיים לא הוסדר מילוי מקום של חברי מוסדות חכנון; עם זאת נהוג גם כיום למנות ממלאי מקום לחברים. מינוי ממלא מקום דרוש במיוחד לאור ההוראה המוצעת המחייבת הקמת שתי ועדות משנה לפחות לוועדות החכנון המחוזיות, אשר ייתכן שיקיימו את ישיבותיהן בעת ובעונה אחת. מוצע, איפוא, להסדיר ענין זה במפורט.

סעיף 11

סעיף 67 לחוק העיקרי ענינו תכנית מפורטת של "מעוניינים בקרקע" ובו מורה סעיף קטן (ב) לאמור:

"(ב) הועדה המקומית תחליט בדבר קבלת תכנית מפורטת תוך ששה חודשים מיום הצעתה; לא תחליט הועדה תוך אותו מועד, רשאי המציע להגיש את התכנית לוועדה המחוזית שיהיו לה/לעצין זה הסמכויות של הועדה המקומית." מתוך מגמה לקצר את ההליכים מוצע כי הועדה תחוייב לקבל החלטתה בענין זה תוך שלושה חודשים בלבד.

סעיף 12

סעיף 89 לחוק העיקרי מורה לאמור:

"89. הודעה על הפקדת כל תכנית תפורסם ברשומות ובשני עתונים יומיים וכן במשרדי הרשויות המקומיות שמרחב החכנון שלהן כלול בתחום התכנית, ובאין רשות מקומית כאמור - במקום שנוהגים לפרסם בו הודעות פומביות לתחום התכנית."

דרכי הפרסום הדרושות כיום - אין בהן, לעיתים, כדי להביא את ההודעות בענין זה לידיעת הנוגעים בדבר. הקלה נפוצה הינה פרסום בעתונים בשפות לועזיות בעלי תפוצה נמוכה. מוצע להגביל את הפרסום לעתונות בשפה העברית ולדרוש פרסום בעתון ערב וכלוח המודעות בשכונה הנוגעת בדבר.

סעיף 13

בסעיף 91 לחוק העיקרי, סעיפים קטנים (א) ו-(ב) מורים לאמור:

"(א) הודעה על הפקדת תכנית מיתאר מחוזית תימסר -

(1) לוועדה המחוזית של כל מחוז הגובל מרחב חכנון מקומי הכלול, כולו או מקצתו, בתחום התכנית;

(2) לוועדה המקומית של כל מרחב חכנון מקומי הגובל מרחב חכנון הכלול, כולו או מקצתו, בתחום התכנית.

(ב) הודעה על הפקדת תכנית מיתאר מקומית תימסר לוועדה המקומית של כל מרחב חכנון מקומי הגובל מרחב החכנון שעליו חלה התכנית וכן לכל משרד במשרדי הממשלה הנוגע בדבר ואינו מיוצג בוועדה המחוזית."

בסעיף 15 להלן מוצע שמשרדי הממשלה יוכלו להגיש התנגדות לתכנית מיתאר מחוזית או מקומית. לפי זה מוצע שכל משרד ממשרדי הממשלה יקבל הודעה על הפקדת תכנית כאמור.

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

סעיף 14

לפי החוק הקיים לא ברור כיצד מביאים לידיעת הציבור פרטי חלקת קרקע שעליה חלה תכנית. מסתבר כי ציון מספר גוש וחלקה אינו מספיק. והמעוניינים אינם יכולים לאחר את נכסיהם.

מוצע על-כן כי בפרסום תחומי התכנית יבתן הפירוט המקסימלי עד כמה שהדבר ניתן, **שיאפשר** זיהוי המקרקעין במונחים המובנים לכל אדם.

סעיף 15

סעיף 100 לחוק העיקרי דן בהתנגדויות, וזו לשונו:

"100. כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי תכנית שהופקדה, רשאי להגיש התנגדות לתכנית, וכן רשאי להגיש התנגדות לתכנית שהופקדה -

(1) בתכנית מיתאר מחוזית -

(א) ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל איתה;

(ב) רשות מקומית, לרבות ועד מקומי כאמור בסעיף 3 לפקודת המועצות

המקומיות, שאזור שיפוטו כלול בתחום התכנית או גובל איתה;

(ג) גוף ציבורי או מקצועי שאושר לכך בדרך כלל על ידי שר הפנים בצו

ברשומות ושיש לו ענין בתכנית;

(2) בכל תכנית אחרת - מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום

התכנית או גובל איתה."

לפי זה אין משרדי הממשלה מוסמכים להגיש התנגדויות לתכניות מיתאר מקומיות ולתכניות מיתאר מחוזיות למרות שבמקרים רבים משרד ממשלתי מופקד על ביצוע פריט אשר ועדת התכנון מתייחסת אליו. דבר זה עלול לגרום תקלות, כגון במקרים של אי הקצאת שטחים במידה מספקת לבנין בתי ספר או מוסדות תרבות, או אי החחשבות בצרכי תיירות או תעסיה, מוצע על כן לאפשר לכל משרד ממשרדי הממשלה להגיש התנגדות על תכנית מיתאר מקומית או מחוזית.

סעיף 16

סעיף 102 לחוק העיקרי קובע לאמור:

"102. התנגדות תוגש תוך חודשיים מהיום שפורסמה ברשומות ההודעה על

הפקדת התכנית הנדונה; אולם בתכנית מיתאר מקומית או בתכנית מפורטת רשאית

הועדה המחוזית לקבוע להגשת התנגדויות תקופה ארוכה יותר שלא תעלה על

ארבעה חדשים, הן במקרה מסויים והן בסוג של תכניות."

במגמה לקצר את ההליכים, מוצע לקצר את התקופות להגשת התנגדות ולהעמידן על מחציתן.

סעיף 17

סעיף 110 לחוק העיקרי מורה לאמור:

"110. ועדה מקומית וכן חבר המועצה הארצית רשאים לערור בפני המועצה הארצית על דחיית תכנית מיתאר מקומית על ידי הועדה המחוזית.
לפי הסדר זה אין סמכות למשרד ממסלתי לערור על החלטה שהיא בניגוד לעמדתו בענין דחיית תכנית מיתאר מקומית. הדבר גורם לכך שמשרד הממונה על ביצוע פריט מסויים בתכנית, ויש לו מומחיות בנושא, אינו יכול להשיג על החלטת הועדה המחוזית. מוצע על כן לאפשר לכל משרד ממסלתי הממסלה לערור על החלטה של הועדה המחוזית שהיא בניגוד לדעתו, חוץ שלושים יום מיום מתן ההחלטה. במקרה זה מוצע כי ההחלטה בדבר /^{הגשת} ערר תהיה רק בידי שר או סגן שר בלבד.

סעיף 18

לפי סעיף 147 לחוק העיקרי, "הועדה המקומית, באישור הועדה המחוזית, רשאית לתת הקלה למבקש היתר לפי סעיף 145".

בקשות רבות למתן הקלות אין בהן משום סטיה ניכרת מהוראות התכניות החלות על המקום. דרישת אישור הועדה המחוזית מאריכה את ההליכים בצורה ניכרת, ומוצע לוותר על דרישה זו לגבי מבקשי היתר בבניני מגורים, בניה של המדינה או בניה לאכסון בני אדם.

סעיף 19

סעיף 151 לחוק העיקרי

"תנאים לאישור
על-ידי הועדה
המחוזית

מורה לאמר:

151. (א) לא תאשר ועדה מחוזית החלטה לתת הקלה

או היתר שימוש חורג אלא אם -

(1) כל בעלי קרקע או בנין או מחזיקיהם,

אשר לדעתה ייפגעו או עלולים להיפגע

על ידי האישור, קיבלו על חשבון המבקש

הודעה על הגשת הבקשה ועל המועד להגשת

התנגדויות לוועדה המקומית;

(2) אין בהקלה או בשימוש החורג סטיה

ניכרת מתכנית החלה על הקרקע או הבנין.

(ב) שר הפנים, בהתייעצות עם המועצה

הארצית, רשאי לקבוע בתקנות מה ייחשב כסטיה

ניכרת לענין סעיף זה."

לפי התיקון המוצע בסעיף 18 לעיל אין צורך באישור הועדה המחוזית למתן הקלה לגבי בניני מגורים, בניה של המדינה או בניה לאכסון, והועדה המקומית רשאית להחליט בהקלה לבדה. מוצע כי גם הועדה המקומית תהיה מוסמכת להתנות את התנאים המפורטים בסעיף זה לענין מתן הקלה כאמור.

סעיף 20

סעיף 157(א) לחוק העיקרי קובע: "מועד להכרעה בבקשות", וזו לסונות: "(א) לא החליטה הועדה המקומית בבקשה לתת היתר לפי פרק זה תוך ארבעה חדשים מיום הגשתה, רשאי המבקש להגיש את בקשתו לועדה המחוזית והיא חנהג כאילו הועברה ההכרעה באותה בקשה אליה, או - אם ראתה שיש הצדקה לעיכוב במתן ההחלטה מצד הועדה המקומית - תחזיר את הדיון בבקשה לועדה המקומית שתחליט תוך ארבעה חדשים נוספים."

במגמה לקצר את זמן ההליכים בועדות השונות מוצע לקצר את הזמן שבו חייבת הועדה המקומית להחליט מארבעה חדשים לשלושה יחודשים.

סעיף 5 לעיל מאפשר גם להסמיך את יושב ראש הועדה המקומית ביחד עם המהנדס שלה לתת היתרי בניה, והגבלת זמן ההחלטה בעניני בקשות להיתרי בניה תחול גם עליהם.

מזכירות הממשלה

ירושלים, ט' בניסן תשל"ג
14 באפריל 1973

(412)

אל : חברי הממשלה

מאת: מזכיר ועדת השרים לענייני חקיקה

הנדון: חומר לועדת השרים לענייני חקיקה

מצורפות בזה:

...

(א) הצעה להחלטה בדבר הרשאה לפי חוק בכסי המדינה -
מינהל מקרקעי ישראל (בספח 273 חק).

(ב) הצעה להחלטה בדבר תזכיר-הצעת חוק חוזה קבלנות,
תשל"ג-1973 (בספח 274 חק).

ההצעות הנ"ל תועלינה על סדר-יומה של ועדת השרים לענייני
חקיקה בישיבתה הקרובה.

מ.ב. כ.ד. ה.

א. ליסנסקי

1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

1944

הרשאה לפי חוק נכסי המדינה - מינהל מקרקעי ישראל

הצעה להחלטה

מחליטים: בהתאם לסעיף 6(א) לחוק נכסי המדינה, חשי"א - 1951, להרשות את בנימין לובטקין ממינהל מקרקעי ישראל, לייצג את הממשלה בכל עסקה מהעסקאות שמדובר בהן בסעיפים 4 ו 5 לחוק ולחתום בשם המדינה על מסמכים הנוגעים לעסקאות האמורות, ביחד עם חשב מינהל מקרקעי ישראל שמונה לצורך זה על ידי החשב הכללי, בהתאם להחלטת הממשלה שפורסמה בילקוט הפרסומים 774, חש"ך, עמ' 1954.

ההרשאה לציון אוריאל שוודעא עליה פורסמה בילקוט הפרסומים 1216, חשכ"ה, עמ' 1730 - בטלה.

דברי הסבר

בהתאם לחוק נכסי המדינה, חשי"א - 1951 נחנה הממשלה הרשאה לעובדי מדינה שונים לייצג אותה בעסקאות שמדובר בהן בסעיפים 4 ו - 5 לחוק.

הרשאה כזאת ניתנה לציון אוריאל ממינהל מקרקעי ישראל, ועם פרישתו משירות המדינה מוצע לבטל הרשאתו ולהרשות במקומו את בנימין לובטקין, חליפו בתפקיד.

מר לובטקין יהא רשאי לחתום על מסמכים כאמור יחד עם חשב מינהל מקרקעי ישראל.

החשב הכללי נתן הסכמתו למחן ההרשאה.

מובש על-ידי שר האוצר

בספח 273חק

ח' בניסן תשל"ג
10 באפריל 1973

חוק חוזה קבלנות, תשל"ג-1973.

ב. עיקרי הוראות החוק המוצע

ראה בוסח ההצעה הרצ"ב.

ג. מטרת החוק המוצע והצורך בו

במסגרת החוקים המיוחדים להחלפת המג'לה, נתעורר צורך להקדיש פרק מיוחד לענין חוזה קבלנות.

חוזה קבלנות הוא חוזה לעשיית מלאכה או למתן שירות בשכר, כאשר עושה המלאכה או נותן השירות אינו עובד של המזמין. החוק המוצע קובע הוראות לעסקאות אלה, כאשר המבצעים המשפטיים מורים שעושה המלאכה ונותן השירות, ובכלל אלה גם ספק של בכס שיש להפיקו או לייצרו מחברים של המזמין, הם קבלנים עצמאיים ולא עובדים הפועלים בשירותו של המזמין. החוק המוצע הולך בדרך כלל בעקבות הוראות חוק המכר, תשכ"ח-1968 והוראות משלימות נקבעו בחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

החוק המוצע יחד עם הצעת חוק חוזה עבודה, תשכ"ח-1968, יאפשר את ביטול של שרידי הספר השני למג'לה.

ה. השפעת החוק המוצע על התקן, התקציב וההיבט המינהלי של המשרד הממונה

על ביצועו ושל משרדים ורשויות אחרים

אין.

ו. הסתייגויות

אין.

ר' בניסן תשל"ג
8 באפריל 1973

יעקב ש. שפירא
שר המשפטים

נספח 274חק

THE BOSTON HERALD

Published daily except on Sundays and public holidays.

Subscription price, \$5.00 per annum in advance.

Single copies, 10 cents.

Entered as second-class matter, June 15, 1879.

Postage paid at Boston, Mass., June 15, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1917, authorized on July 1, 1920.

Postmaster: Please send address changes to

The Boston Herald, Boston, Mass.

Advertisement rates on application.

Copyright, 1920, by The Boston Herald.

Printed at the Boston Herald Press, Boston, Mass.

Published by The Boston Herald, Boston, Mass.

Telephone: 1-2345, 2-3456, 3-4567, 4-5678, 5-6789, 6-7890, 7-8901, 8-9012, 9-0123, 0-1234.

Subscription orders, notices of change of address, and other communications should be sent to the publisher.

Advertisements should be sent to the advertising manager.

Entered as second-class matter, June 15, 1879.

Postage paid at Boston, Mass., June 15, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1917, authorized on July 1, 1920.

Postmaster: Please send address changes to

The Boston Herald, Boston, Mass.

Advertisement rates on application.

Copyright, 1920, by The Boston Herald.

Printed at the Boston Herald Press, Boston, Mass.

Published by The Boston Herald, Boston, Mass.

Telephone: 1-2345, 2-3456, 3-4567, 4-5678, 5-6789, 6-7890, 7-8901, 8-9012, 9-0123, 0-1234.

Subscription orders, notices of change of address, and other communications should be sent to the publisher.

Advertisements should be sent to the advertising manager.

Entered as second-class matter, June 15, 1879.

Postage paid at Boston, Mass., June 15, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1917, authorized on July 1, 1920.

Postmaster: Please send address changes to

The Boston Herald, Boston, Mass.

להלן הוראות החוק המוצע:

חוק חוזה קבלנות, תשל"ג-1973

1. מהות חוזה קבלנות הוא חוזה לעשיית מלאכה או למתן שירות בשכר חוזה קבלנות כשהקבלן אינו עובד של המזמין.
2. חיובי הצדדים הקבלן חייב לעשות את המלאכה או לתת את השירות והמזמין חייב לשלם לו את השכר בהתאם למוסכם בין הצדדים.
3. אי-התאמה (א) לא היו המלאכה או השירות בהתאם למוסכם, על המזמין להודיע לקבלן על אי-ההתאמה זמן סביר לאחר שבילה אותה או שהיה עליו לגלותה, ולתת לקבלן, לאחר ההודעה האמורה, הזדמנות באותה לתקן את הפגם.
(ב) אין המזמין זכאי להסתמך על אי-התאמה אם לא קיים את המוטל עליו לפי סעיף קטן (א), זולת אם ידע הקבלן על אי-התאמה.
(ג) ניתנה ההודעה על אי-התאמה בדרך מקובלת ובנסיבות הענין, זכאי המזמין להסתמך עליה אף אם אחרה להגיע לתעודתה או לא הגיעה אליה כלל.
(ד) אין המזמין זכאי להסתמך על אי-התאמה הצורבת מסיבה שהוא אחראי לה.
4. ניכוי מהשכר לא היו המלאכה או השירות בהתאם למוסכם, ולא תיקן הקבלן את הפגם תוך זמן סביר אחרי שהמזמין הודיע לו על כך, זכאי המזמין לנכות מן השכר את הסכום שבו פחת שווי המלאכה או השירות עקב אי-התאמה לעומת השכר לפי החוזה; אין בהוראה זו כדי לגרוע משאר התרופות בשל הפרת החוזה.
5. זכות מהשכר לקבלן תהא זכות עכבון על כל גכס שנמסר לו על ידי המזמין לביצוע מלאכתו או למתן שירותו, כדי תשלום הסכומים המגיעים לו מן המזמין עקב עסקת הקבלנות.

קבלת הנכס והעברת הסיכון 6. (א) נעשו המלאכה או השירות בנכס שבידי הקבלן, חייב המזמין לקבלו.

(ב) אבד או נתקלקל הנכס האמור לפני שהמזמין קיבל אותו, פטור המזמין מחיוביו, זולת אם אבד או נתקלקל, מסיבה שאין הקבלן אחראי לה, אחרי שהקבלן עשה את המוטל עליו והמזמין הפר חובתו לקבלו.

תחולה 7. (א) הוראות חוק זה יחולו כשאין בדין אחר הוראות מיוחדות לענין הנדון, ובאין כוונה אחרת משתמעת מן ההסכם בין הצדדים.
(ב) על חוזה להספקת נכס שיש להפיקו או לייצרו והקבלן קיבל עליו לתת את עיקר החמרים הדרושים לכך, יחולו הוראות חוק המכר, תשכ"ח-1968.

אי-תחולת המג'לה 8. בענינים שחוק זה דן בהם לא יחול הספר השני למג'לה.

תחילה והוראות מעבר 9. תחילתו של חוק זה ביום על חוזה קבלנות שנעשה לפני תחילתו יוסיף לחול הדין הקודם.

דבר השבר

סעיף 1

מקובל לומר שעובד הוא אדם העובד בשירותו של אדם אחר בשכר, ואילו קבלן עובד בשירות עצמו ומספק את שירותיו לאחרים. ההבדל ביניהם תלוי במבחנים משפטיים המשתרעים על פני פסיקה משפטית רחבת ממדים.

סעיף 2

מידת חיוביו של הקבלן תלוייה בסוג ההסכם שערך. נגר, למשל, מתחייב להתקין ריהוט שאיכותו ותכונותיו מתאימות לשימוש רגיל או למטרה מיוחדת שהוסכם עליה. רופא או עורך-דין, מאידך, מתחייבים רק לעשות את מיטב המאמצים, לפי המיומנות הדרושה מהם, להבראת החולה או להצלחת המשפט.

סעיף 3

הוראות סעיף זה שאובות מההוראות המקבילות בסעיפים 13 עד 17 לחוק המכר, תשכ"ח-1968 וסעיף 6 לחוק השכירות והשאיילה, תשל"א-1971, בשינויים המחוייבים.

סעיף 4

הוראה דומה מצויה בסעיף 28 לחוק המכר, תשכ"ח-1968.

סעיף 5

הוראה דומה מצויה ברישא לסעיף 31(א) לחוק המכר, תשכ"ח-1968.

סעיף 6

הוראות דומות מצויות בסעיפים 9 ו-22(א) לחוק המכר, תשכ"ח-1968.

סעיף 7

החוק המוצע הוא בבחינת חוק כללי, והוראותיו נדחות מפני הוראות מיוחדות בחוקים אחרים לענין הנדון. הוא גט חוק דיספוזיטיבי, וניתן להתנות עליו. למביעת ספק הובהר כי החוזה קבלנות להספקת בכס, שלפיו קיבל עליו הקבלן לתת את עיקר החמרים הדרושים להפקת הבכס או לייצורו, הוא למעשה חוזה מכר ויחולו עליו הוראות חוק המכר, תשכ"ח-1968, כאמור בסעיף 2 לאותו חוק.

מזכירות הממשלה

ירושלים, ב' בניסן תשל"ג
4 באפריל 1973

(411)

אל : חברי הממשלה

מאת: מזכיר ועדת השרים לענייני כלכלה

הנדון: חומר לוועדת השרים לענייני כלכלה

מצורפות בזה:

...

- (א) הצעה להחלטה בדבר אישור מכירת קרקע על-ידי מינהל מקרקעי ישראל (נספח 469 כל).
- (ב) הצעה להחלטה בדבר אישור מכירת קרקעות על-ידי מינהל מקרקעי ישראל (נספח 470 כל).
- (ג) הצעה להחלטה בדבר מינוי מועצה להובלה במשאיות (נספח 471 כל).
- (ד) הצעה להחלטה בדבר המחסור במלט לבנין בתי-חולים (נספח 472 כל).
- (ה) הצעה להחלטה בדבר אישור בניית שתי אניות מכולה על-ידי מספנות ישראל (נספח 473 כל).

ההצעות הנ"ל תועלינה על סדר-יומה של ועדת השרים לענייני כלכלה
בישיבתה הקרובה.

ב נ ד כ ה

מיכאל בנ-דוד

מזכירות הממשלה

ירושלים, ב' בניסן תשל"ג
4 באפריל 1973

(410)

אל: חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

הנדון: מיבוי בפועל לתפקיד מנהל כללי של
המשרד לקליטת העליה

על-פי סעיף 18.241 של התקשי"ר, הריני להביא לידיעתכם כי
השר לקליטת העליה מינה את מר עמוס לביא לתפקיד מנהל כללי בפועל
של המשרד לקליטת העליה החל ביום כ"ח באדר ב' תשל"ג (1.4.73),
במקום מר הלל אשכנזי שהתפטר מתפקידו.

ב בר כ ה

מיכאל ארנון

העתק: בציון שירות המדינה

מוכירות הממשלה

ירושלים, ב' בניסן תשל"ג
4 באפריל 1973

(409)

אל: חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

הדיון: מיבוי חברים לרשות לפיתוח הארץ

על-פי סעיף 17 בתקנון לעבודת הממשלה, אני מתכבד להביא להחלטתכם
הצעה בדבר מיבוי חברים לרשות לפיתוח הארץ:

"הצעה להחלטה"

מחליטים, על-פי סעיף 2 (א) לחוק רשות הפיתוח (העברת זכויות),
תש"י-1950, למנות את ה"ה אורי בידץ ובנימין לובטקין להיות חברים ברשות לפיתוח
הארץ במקום ה"ה ראובן אלובי וציון אוריאל.

דברי הסבר

על-פי חוק רשות הפיתוח ממנה הממשלה את חברי הרשות לפיתוח הארץ.

ה"ה ראובן אלובי וציון אוריאל פרשו ממינהל מקרקעי ישראל, ומוצע למנות
במקומם ברשות לפיתוח הארץ את ה"ה אורי בידץ ובנימין לובטקין.

מוגש על-ידי שר החקלאות

אם לא בקבל הסתייגות מההצעה הנ"ל תוך שבועיים מהיום, היא תצורף
לפרוטוקול החלטות הממשלה ותקבל תוקף של החלטה ממשלה.

נ ב ר כ ה

מיכאל ארנון

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

DEPARTMENT OF CHEMISTRY

PHYSICAL CHEMISTRY

REPORT OF THE PHYSICAL CHEMISTRY GROUP

FOR THE YEAR 1955

BY THE PHYSICAL CHEMISTRY GROUP

CHICAGO, ILLINOIS

1956

מזכירות הממשלה

ירושלים, כ"ד אדר ב' תשל"ג

28 במרץ 1973

(408)

אל: חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

הבדון: הצעת חוק לחיקון פקודת זכות יוצרים
(מס. 4), תשל"ג - 1973

מצורפת בזה הצעת חוק לחיקון פקודת זכות יוצרים
(מס. 4), תשל"ג - 1973, אשר בוססה על-פי תזכיר בשם שאושר
ע"י ועדת הסרטים לענייני חקיקה בישיבתה ביום י"ד בשבט תשל"ג
(17.1.73) (החלטה מס. 55/תק) ואורף לפרוטוקול החלטות הממשלה
מיום כ"ה בשבט תשל"ג (28.1.73) (החלטה מס. 437).

הט לא יוגש ערך תוך שבועיים מהיום, תצורף הצעת
החוק לפרוטוקול החלטות הממשלה, יראוה כמאושרת ע"י הממשלה
והיא תוגש לכנסת על-פי סעיף 33 בתקנון לפעודת הממשלה.

ב ק ר כ ה

מיכאל ארנון

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
הממונה על החקיקה
מערכת רשומה

חוק לתיקון פקודת זכות יוצרים (מס' 4), תשל"ג-1973

הוספת 1. אחרי סעיף 6 לפקודת זכות יוצרים⁽¹⁾ יבוא:

סעיפים

א 6 ו-16

הגנת

זכויות

של

משתקע

בישראל

א. 6. (1) יצירה שפורסמה לראשונה לפני שמחברה או יורש

מיורשיו השתקעו כדין בישראל ונעשו אזרחים

ישראליים, ואין עליה זכות יוצרים מחמת מקום

פרסומה לראשונה, ויצירה שבתחברה לפני אותו מועד,

ואין עליה זכות יוצרים מחמת אזרחותו של המחבר

בזמן חיבורה - תהא עליה זכות יוצרים כאילו

פורסמה לראשונה בישראל במועד שפורסמה, או כאילו

היה מחברה בזמן חיבורה אזרח ישראלי הכל לפי

הענין.

(2) הוראת סעיף קטן (1) אינה גורעת מכל זכות ביצירה

שהוקמה לפי דיני חוץ למי שאיננו מחברה של היצירה

או יורשו, לפני שמחברה או יורש מיורשיו השתקעו

כדין בישראל ונעשו אזרחים ישראליים.

(3) שימוש שנעשה ביצירה שסעיף זה חל עליה לפני שנעשו

מחברה או יורשו כאמור אזרחים ישראליים והשתקעו

בישראל כדין, לא תראה כהפרת זכות היוצרים המוקנית

על פיו; עותקים של היצירה שנעשו כדין לפני המועד

האמור, אין במכירתם או בהפצתם בדרך אחרת משום

הפרת זכות היוצרים אפילו נמכרו או הופצו אחרי כן.

(4) (א) בעל זכות יוצרים לפי סעיף זה זכאי לבקש כי

זכותו תירשם בלשכת הפטנטים כהגדרתה בחוק

הפטנטים, תשכ"ז-1967⁽²⁾; פרטי הרישום יכללו

את שם היצירה או תאורה ומועד קבלת אזרחות

ישראלית - על ידי המחבר או יורשו, המועד שבו

השתקע בישראל ופרטים אחרים שייקבעו בתקנות.

(ב) רשם הפטנטים יהיה ממונה על ביהול הפנקס לרישום בעלי זכות יוצרים לפי סעיף זה.

(ג) הפנקס ישמש ראיה לכאורה לכל דבר האמור בו.

(5) בתביעת הפרה של זכות יוצרים המועבדת מכח סעיף זה, אך לא ברשמה על פיו, תהא זו הגנה אם יוכיח הנתבע, שלא ידע שהמחבר או יורשו, לפי הענין, השתקע כדין בישראל ובשטח אזורי ישראל.

חוסר אזרחות 6ב. לענין זכות יוצרים דין מחוסר אזרחות תושב ישראל או תושב מדינה בעלת אמנה שניתן עליה צו לפי סעיף 6 כדין אזרח ישראל או אזרח אותה מדינה, הכל לפי הענין.

דברי הסבר

דיני זכות היוצרים מעניקים ככלל, הגנה על יצירה ספרותית, דראמטית, מוסיקלית ואומנותית אם פורסמה לראשונה בישראל, וביצירה שטרם פורסמה - אם מחברה היה שעה שבתחברה אזורי ישראל או תושב ישראל. (סעיף 1 לחוק זכות היוצרים, 1911; דבר המלך על חוק זכות יוצרים, 1911 (הרחבה על ארץ-ישראל), 1924; סעיף 4 לפק' זכות יוצרים.

מאידך באטר בסעיף 6 לפקודת זכות יוצרים כך:

"6. נחתם כתב אמנה בין ישראל ובין מדינה אחרת בענין גגנת זכות יוצרים, או שישראל הצטרפה לאמנה בענין זה, רשאי שר המשפטים להורות, בצו שפורסם ברשומות, כי היצירות שהאמנה מחייבת את הגנתן בישראל/טובנות על פי ההוראות שבצו. הגנתה של יצירה כאמור לא תהיה לתרה על ההגנה שהיתה ניתנת

1. חוק א"י כרך א', פרק כ"ה, עמ' 364; ס"ח תשי"ג, עמ' 38.

2. ס"ח תשכ"ז, עמ' 148.

לאותה יצירה אילו פורסמה לראשונה בישראל - אם פורסמה, או אילו היה מחברה אזרח ישראלי בזמן שנתחברה - אם לא פורסמה; אך מותר יהיה להורות בצו על הגנה יתרה מזו אם הוסכם על כך באמנה, אבל לא יותר מכפי שהוסכם."

בתוקף סמכות זו הוציא שר המשפטים צווים אלה:

- (1) צו זכות יוצרים (אמנת ברן), תשי"ג-1953
(ק"ת תשי"ג, עמ' 818).
- (2) צו זכות יוצרים (ארצות הברית), תשי"ג-1953
(ק"ת תשי"ג, עמ' 1117).
- (3) צו זכות יוצרים (האמנה העולמית), תשט"ו-1955.
(ק"ת תשט"ו, עמ' 1342)

מכח צווים אלה הורחב תחום ההגנה הביתית בישראל גם על יצירות שפורסמו לראשונה במדינות שאין קשורה ישראל באמנה או - ביצירות שטרם פורסמו - שמחברם היה אזרח מדינה כאמור שעה שנתחברו.

מדינות אלה אינן כוללות מספר מדינות שמהן מגיעה לאחרונה עליה בממדים לא מובטלים. יוצא שמחבר שפרסם יצירתו לראשונה במדינות אלה ועולה ארצה, מוצא שמפצים את יצירתו, מבלי שבידיו אמצעים למנוע את ההפצה או להשיג לפחות תמלוגים עליה. לפי המצב המשפטי הקיים - פרסומן והפצתן של יצירות אלה בישראל ללא הסכמת מחבריהן או חליפיהם - מותרים בהחלט.

החוק המוצע בא להגן על מחברים אלה ועל יורשיהם ולהעניק להם את הזכויות הביתיות על יצירות שפורסמו לראשונה בישראל או שמחברם היה אזרח ישראלי שעה שנתחברו, לפי הענין, וזאת בתנאים אלה:

- (1) המחבר או יורשו השתקע בישראל;
- (2) הוא היה לאזרח ישראלי;
- (3) לא הועברו לפני כן זכויות היוצרים לפי דיני חוץ לאדם אחר זולת המחבר או יורשו (סעיף 6א(1) להצעה).

1. The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the work during the year.

2. The second part of the report deals with the results of the work during the year and the progress of the work during the year.

3. The third part of the report deals with the results of the work during the year and the progress of the work during the year.

4. The fourth part of the report deals with the results of the work during the year and the progress of the work during the year.

5. The fifth part of the report deals with the results of the work during the year and the progress of the work during the year.

6. The sixth part of the report deals with the results of the work during the year and the progress of the work during the year.

ההגנה הניתנת כמוצע תפעל החל מהיום שבו השתקע המחבר או יורשו בישראל ובעשה אזרח, הכל לפי המאוחר. מה שנעשה על ידי אחרים לפני אותו מועד ביצירה ללא הסכמת בעל הזכות - בשאר חוקי, ומאחר שכל ההשקעות שנעשו על ידי הזולת לפני המועד האמור - בדין נעשו - יהא גם מותר למכור עותקים של היצירה שנעשו לפני כן, מבלי שבעל הזכות יכול למנוע את מכירתם או יהא זכאי לתמלוגים. (סעיף 6א(2) להצעה).

בהפרם זכות יוצרים אין צורך להוכיח שהמפר ידע על קיומה של הזכות. דרך כלל, כשמדובר ביצירה שפורסמה לראשונה בחו"ל, אין קשי להרודע אם אמנם הפרסום הראשון היה במקום שהפרסום בו מעניק הגנה לפי המשפט הישראלי. אולם עצם עליתו על המחבר או של יורשו לישראל והשתקעותו בה הם בבחינת בעלמים, והמפרסם בתום לב אחרי המועד של אירועים אלה עלול להסתבך בתביעות של בעל הזכות בגדור. לכן מוצע להגהיג שיטת רישום של יצירות אלה שיכלול את הנתונים החשובים לענין ושיגוהל במשרד הפטנטים בירושלים. כל עוד לא נרשמה היצירה בהתאם למוצע, תהא זו הגנה במשפט של הפרת זכות היוצרים אם הוכיח הנתבע שלא ידע שבעל הזכות השתקע כדון בישראל או היה לאזרח ישראלי (סעיף 6א(ד) ו(א) כמוצע).

ישראל הצטרפה בשעתו לאמנה הבינלאומית בדבר מעמדם של מחוסרי אזרחות משנת 1958 (כתבי אמנה 245, כרך 8, עמ' 545). בסעיף 14 לאמנה נאמר:

"14. בקשר להגנת קניין תעשייתי, כגון אמצאות, סימני-אמצאה או דגמים, סימנים מסחריים, שמות מסחריים, ולזכויות ביצירות ספרותיות, אמנותיות ומדעיות, תועבק למחוסר אזרחות בארץ מגוריו הרגילים ההגנה המוענקת לאזרחי אותה ארץ. בשטחה של כל מדינה מתקשרת אחרת תועבק לו ההגנה המוענקת באותו שטח לאזרחי ארץ מגוריו הרגילים."

סעיף 6ב כמוצע בא לתת תוקף להתחייבות שקיבלה על עצמה המדינה באמנה

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

מזכירות הממשלה

ירושלים, כ"ד באדר ב' תשל"ג
28 במארס 1973

(407)

אל : חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

הנדון: הצעת חוק לתיקון פקודת הרוקחים
(מס. 5), תשל"ג-1973

מצורפת בזה הצעת חוק לתיקון פקודת הרוקחים (מס. 5), תשל"ג-1973, אשר נוסחה על-פי תזכיר בשם זה שאושר על-ידי ועדת השרים לעניני חקיקה בישיבתה ביום א' בחשון תשל"ג (9.10.72) (החלטה מס. חק/7) וצורף לפרוטוקול החלטות הממשלה מיום י"ד בחשון תשל"ג (22.10.72) (החלטה מס. 113).

אם לא יוגש ערר תוך שבועיים מהיום, תצורף הצעת החוק לפרוטוקול החלטות הממשלה, יראוה כמאושרת על-ידי הממשלה והיא תוגש לכנסת על-פי סעיף 33 בתקנון לעבודת הממשלה.

ב ב ר כ ה

מיכאל ארנון

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
הממונה על החקיקה
מערכת רשומות

חוק לתקון פקודת הרוקחים (מס' 5), תשל"ג-1973

- הוספת 1. בפקודת הרוקחים⁽¹⁾, אחרי סעיף 47 יבוא:
- סעיף
א47
- "הסדרת 47.א. (א) עיריה רשאית לקבוע תורבות בתי מרקחת בתחום תורבות בתי מרקחת בתחום עיריה
- שיפוט, לימים ולשעות שבהם בתי מרקחת סגורים במהלך עסקט הרגיל.
- (ב) שר הבריאות ושר הפנים יחדיו רשאים, בצו כללי או מיוחד, לחייב עיריה להשתמש בסמכותה לפי סעיף זה.
- (ג) בעל בית מרקחת שלא קיים תורבות שנקבעה לו לפי סעיף זה, דינו כדין מי שעבר על תקנה לפי פקודה זו."

דברי הסבר

- תורבות בתי מרקחת מוסדרות כיום על בסיס של התנדבות בלבד ולא בכל מקום הן קיימות. מצב זה משמש לעיתים קרובות נושא לתלונות מצד הציבור.
- אמנם, בסעיף 47(ט) לפקודת הרוקחים¹ מוסמך שר הבריאות לקבוע בתקנות תורבות של בתי מרקחת, אולם הנסיון בתחום זה, ולימוד יסודי של הבעיה, הוכיחו שהסדר התורבות אינו יכול להיות הסדר ארצי וכללי אלא הסדר מקומי בהתחשב בנסיבות ובתנאים של המקום ותושביו.
- שרי הבריאות והפנים יחדיו רשאים להורות לעיריה להשתמש בסמכות זו.
- מוצע כי אי קיומה של תורבות בהתאם להסדר שנקבע יהיה עבירה שדינה -
- לפי סעיף 46 לפקודה -
- "(א) קנס שלוש אלפים לירות;
- (ב) מאסר ששה חדשים;
- (ג) החרמת החמרים שנעשתה בהם העבירה;
- (ד) ביטול הרשיון וסגירת המוסד, לצמיתות או לתקופה מסוימת;
- (ה) ביטול תעודת ההיתר למכירת רעל, לצמיתות או לתקופה מסוימת."

1. חוקי א"י, כרך ב', פרק ק"י, עמ' 1102; ס"ח תש"ך, עמ' 3; תשכ"ד, עמ' 104; תשל"ל, עמ' 96; תשל"א, עמ' 69.

THE HISTORY OF THE UNITED STATES

1776

The first of July 1776, the Continental Congress declared the United States to be a free and independent nation. This was the first step in the creation of the United States as a nation. The Congress then went on to draft the Declaration of Independence, which was signed on September 17, 1776. The Declaration of Independence was a statement of the reasons why the colonies had decided to break away from British rule. It was a landmark document in the history of the United States.

1776

The second of July 1776, the Continental Congress moved to Lancaster, Pennsylvania. On the 3rd of July, the British evacuated Philadelphia and moved back to their camp at Red Bank. The Continental Congress followed them and fought the Battle of the Clouds on the 3rd of July. The battle was a tactical draw, but it showed that the Continental Army was now capable of fighting a conventional battle. The Congress then moved to Lancaster and then to York, Pennsylvania.

1776

The third of July 1776, the Continental Congress moved to York, Pennsylvania. On the 4th of July, the British evacuated York and moved back to their camp at Red Bank. The Continental Congress followed them and fought the Battle of the Clouds on the 4th of July. The battle was a tactical draw, but it showed that the Continental Army was now capable of fighting a conventional battle. The Congress then moved to Lancaster and then to York, Pennsylvania.

1776

מוכירות הממשלה

ירושלים, כ"ג באדר ב' תשל"ג
27 במארס 1973

(406)

אל : חברי הממשלה

הנדון: תכנון מערכת הסעה המונית באזור
המטרופולין של תל-אביב

כזכור סוכם בישיבת הממשלה ביום ט"ז באדר ב' תשל"ג
(20.3.73), כי לקראת המשך הדיון בסעיף ה"ל, העומד על סדר-
יומה של הממשלה, יעביר שר האוצר לעיונם של חברי הממשלה חומר
המתייחס לבושא אשר הגיע לידי.

אני מעביר לכם איפוא, מצורפים בזה:

...

- (1) תזכיר של החברה לתכנון פונקציונלי בע"מ;
- (2) העתק מכתב של אינג' ינר גרשון הראל מהטכניון
בחיפה;
- (3) העתק ממכתבו של אינג' ינר שמואל שריר מ"תיכול
בע"מ - תכנון כולל של מערכות".

נ כ ה

מיכאל ארנון

1

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

תוכן הענינים

=====

1. מבוא.
2. בעית זכויות הדרך לתחבורה ציבורית.
3. הדרישות והאפשרויות לשיפורים בקוי האוטובוסים.
 - 3.1 כללי.
 - 3.2 הגדלת מהירות הנסיעה.
 - 3.3 קיצור העמידה בתחנות.
 - 3.4 שיפור התנאים הפיזיים באוטובוס.
4. המחשבות על רכבת תחתית בת"א.
5. סיכום.

- 3 -

1. מ ב ר א

מטרת דין וחשבון זה היא - להביא בפני הגורמים המוסמכים השגות עקרוניות לגבי אופי הטיפול בנושא מערכת הסעה המונית בגוש דן, לאור הפרסומים האחרונים על התכניות לרכבת תחתית בתל-אביב ולאור המחדלים החמורים בעיבוד פתרונות של ממש למצב הקריטי ההולך ונוצר במערכת התחבורה של תל-אביב רבה.

מצב קריטי זה לא בא כאפתעה והוא היה צפוי לפי כל התחזיות המקצועיות - מזה כעשר שנים.

חמישה גורמים עיקריים הביאו, על-ידי השפעה מצטברת, את המצב הקריטי של התנועה המורגש כיום בעיר וההולך ומתפשט ממספר מוקדי טחימה מרכזיים - אל איזורי נרחבים של הנק תחבורתי בתל-אביב וסביבותיה. גורמים אלה הם:

- (1) החמוטטות הנסיונות הממלכתיים לכוון את איכלוס הארץ אל מחוץ לאיזור המטרופוליין הצפוף של תל-אביב למתן את ההצטופפות המהירה של איזור זה;
- (2) גידול דרגת המוטוריזציה של האוכלוסיה, במקביל לגידול בעולם כולו;
- (3) גידול הפעילות העסקית בתחומי המטרופוליין ויצירה יותר נסיעות באיזור, מבחינה אבטולוטית ויחסית כאחד;
- (4) פיגור תשתית התחבורה הצבורית אחר צרכי הנוסעים שזמנם התייקר והמחפשים אמצעים לתנועה מהירה יותר מזו המתאפשרת בקוי האוטובוסים והעוברים, כתוצאה מכך, לשימוש יתר ברכב פרטי.
- (5) תהליך פיתוח ושיפור הגישות שמחוץ לעיר - שאינן מאוזן ע"י פיתוח מקביל של רשת דרכים פנימיות לקליטת כמות התנועה היכולה להכנס דרך הגישות החדשות.

הפתרונות המקובלים להתפתחות מסוג זה מתחלקים לשלושה אפיקים:-

- (1) שיפור מערכת הדרכים - לקליטת הגידול בתנועה;
- (2) הגבלת זמני החניה של רכב פרטי באיזורים הצפופים וקצור חניה זו - למניעת נסיעות שפחות חיוניות ברכב זה;
- (3) בניית מערכת להסעה המונית מהירה - לספיגת המכסימום האפשרי של נוסעים מהרכב הפרטי המסיע, בממוצע, כ-1.5 איש למכונית - אל רכב ציבורי - המסיע פי 20 ומעלה איש לאותה יחידת דרך.

- 4 -

כבר לפני עשר שנים היה ברור, כי משימה זו היא, בעיקרה, ממלכתית ופחות מזה - עירונית ושתפקידה להכין פתרונות לטווח קצר ולטווח ארוך לאיזור המטרופולין כולו המהווה את מרכז הכובד של האוכלוסיה ושל הפעולות הכלכליות והמינהליות במדינה.

כיום, לאחר שחלפו למעלה מעשר שנים להתחלת הנסיון הממלכתי המקיף - לפתח מערכת מתקדמת של תחבורה צבורית באיזור המטרופולין, ניתן לטכס, כי פירות הנסיון מאכזבים ביותר ואינם עומדים בשום יחס לאמצעים שהושקעו בהם.

במצב זה, כאשר גורמים ממלכתיים מעלים מחדש את הדרישות להתחיל להשקיע כספים בפעולות הכנה לרכבת תחתית בתל-אביב המיועדת לפתרונות לטווח הרחוק, יש מקום לחשוד^{כי} דבר זה יבוא במקום השקעות הנדרשות כיום להשגת שיפורים מידיים בתחבורה הצבורית.

אנו סבורים, שחוסר ההצלחה שבה הסתכס עד עתה הנסיון להשיג שיפורים מידיים בתחבורה הצבורית איננו מצדיק הימלטות אל תכניות-לטווח-ארוך אלא - מהייב שינוי גישה אל נושא התחבורה הצבורית בתל-אביב וסביבתה בטווח הקצר, חוץ התווית הפתרון המתאים לטווח הארוך יותר.

2. בעיית זכויות הדרך לתחבורה הצבורית

במצב הקיים, התחבורה הצבורית באוטובוסים חייבת לפלט את דרכה בזרם התנועה הכללי של כלי הרכב בכבישים. נתיבים שלמים של כבישים אלה סתומים כיצם ע"י רכב חונה בקטעים מרכזיים של העיר, כולל מקומות אסורים שאין פיקוח מספיק עליהם. עם גידול זרם התנועה והאטתו בגלל הצפפות, הולך ומאבד האוטובוס הציבורי את יעילותו - בגלל קשיי השתלבותו בזרם התנועה הצפוף, בכניסה ויציאה בתחנות ואיטיות נסיעתו בתוך הזרם הכללי.

בתנאים אלה נוח יותר לבעל הרכב הפרטי להשתמש ברכבו האישי - אפילו אם אין בכך רווח של זמן נסיעה. אולם בתנאים שווים על הכביש יש לרכב הפרטי יתרון של מהירות על פני האוטובוס ולו רק בגלל עצירת האוטובוס הצבורי בתחנות הרבות שבדרך. במצב זה ניתנו למיעוט המשתמשים בדרך זכויות יתר על חשבון הרוב. מצב זה מעודד את השימוש ברכב פרטי עד לנקודת הסתימה וסביב נקודה זו נוצר האיזון המעיק של תנועה זוחלת בעיר, המכבידה יותר ויותר על חיים ועל הפעילות הכלכלית שלה.

למניעת התמוטטות התחבורה הצבורית ועצירת הנהירה של הנוסעים אל הרכב הפרטי בעיר מחפשים בכל מקום מסלולי נסיעה שיוכלו לשמש את הרכב הצבורי באופן בלעדי.

חמישה פתרונות מקובלים כיום למטרה זו והם:

- (1) נתיבים מיוחדים לתחבורה צבורית על הכביש הרגיל.
- (2) הגבלת תנועת רכב פרטי כעורקי התחבורה הצבורית (כגון - דו-סטריה לאוטובוסים וחד-סטריה לרכב האחד).
- (3) רחובות מיוחדים לתחבורה צבורית בלבד.
- (4) מסלולים כנ"ל - המוגבהים מעל לתנועה הכללית שבכביש.
- (5) מסלולים מיוחדים לתחבורה צבורית מתחת לפני הקרקע.

מתוך חמשת הפתרונות הנ"ל נוסה עד היום בחל-אביב הפתרון השני בלבד. העורקים שבהם הופעל סידור זה הם, כידוע, רח' יפו-ת"א, רח' בן יהודה רח' דיזנגוף. אין רחובות רבים אחרים שניתן להפעיל בהם פתרון מסוג זה.

- 6 -

במיסמך של משרד התחבורה לגבי הקצאת נתיבים מיוחדים לתחבורה הצבורית נוקבים בסדר גודל של 60 אוטובוסים לשעה - כמצדיק מתן נתיב מיוחד - בלעדי לאוטובוסים. סדר גודל כזה - פרושו - ספיקה של אוטובוס בכל דקה. שני קוים בלבד מחקרבים כיום לסדר גודל כזה של ספיקה בחל-אביב ולכן - אם תימצא הדרך להקצאת נתיבים מיוחדים לאוטובוסים יהיה צורך לשלב מספר קוים ביחד - בכדי להצדיק הקצאת נתיב נסיעה בלעדי לאוטובוסים שלהם.

רק לאחר מיצוי אפשרויות אלו (פתרונות "1" - "3") יש מקום לחפש אחר הפתרונות היקרים יותר, המתייבים בנייה מיוחדת של מסלולים לתחבורה צבורית, לזרם חנועה העולה על אוטובוס לכל דקה.

במערכת התחבורה צבורית בעיר יש מקום לשלב את כל הפתרונות הנ"ל, אולם זאת - בסדר הזכרחה לעיל, הנימוק המכריע לכך הוא כלכלי:-

דרך עילית היא יקרה בהרבה מדרך שעל הקרקע ודרך תחתית - יקרה הרבה יותר מעילית.

המספרים על כך יובאו בהמשך.

3. הדרישות והאפשרויות לשיפורים בקוי האוטובוסים

3.1 כ ל ל י

שלושה סוגי שיפורים בקוי האוטובוסים נדרשים כיום לשם מתן השרות היעיל לצבור ומשיכת נוסעים מהרכב הפרטי, הסתם את העיר, אל הרכב הצבורי - הצורך מינימום כבישים:

- (1) הגברת מהירות הנסיעה.
- (2) קיצור העמידה בתחנות.
- (3) שיפור התנאים הפיזיים באוטובוס.

בכל אחד מסוגי השיפורים הנ"ל ניתן להשיג התקדמות ממשית באמצעים צנועים ותוך זמן קצר, יחסית. לשם כך, דרושים שני תנאים:

- (א) ריכוז מאמץ תכנוני בכיוון הנכון.
- (ב) הקצאת אמצעים כספיים לביצוע השיפורים.

כפי שצויין לעיל, אין לפסוח על קיום תנאים אלה גם אם יש ודאות שבעתיד תשולב רכבת תחתית במערכת התחבורה הצבורית של העיר: יעילותה של רכבת תחתית במערכת התחבורה הצבורית מותנית ביעילות שרות האוטובוסים המשולב איתה.

3.2 הגברת מהירות הנסיעה

הגברת מהירות הנסיעה בקוי האוטובוסים אפשרית כיום ע"י הפעולות הבאות:

- (1) הקצאת נתיבים מיוחדים לאוטובוסים במרכזי העיר, לכל שעות היום או לשעות הלחץ בלבד, לפי המפתח כדלקמן:-

(א) ברחובות (הבודדים) בעלי מספר נתיבים מספיק - להקצות נתיב לכיוון הקריטי.

(ב) ברחובות מרכזיים בעלי 4 נתיבים פוסטנציאלים (כולל צירוף חלקי מידרכות שניתן לוותר עליהם - להפכם לחד-סטריים, עם נתיב אחד לאוטובוסים.

(ג) בשדרות המשמשות כעורקי הנועה - לסלול נתיב חדש על חשבון החלק הלא סלול ולהקצות את הנתיב שייחוסף - לאוטובוסים.

(ד) ברחובות של 3 נתיבים ופחות שתנועה האוטובוסים בהם היא דומיננטית - לאסור בכלל את הכניסה לרכב פרטי.

במפה המצורפת מפורטים הנתיבים בהם נדרשת בלעדיות לקוי האוטובוסים המסחרים את העיר.
יש לבחון את האפשרויות של כל עורק המופיע במפה - לגבי צורת הבלעדיות שתינתן בו לקוי התחבורה הצבורית, כמ"ל.

(2) הפעלה קוי אוטובוסים שיעברו דרך מגרשי חנייה בשולי העיר (או יצאו מתוכם) ויהדרו בתדירות סבירה למרכזי העיר השונים.

בצורה זו יספוג הקו חלק מנוסעי הרכב הפרטי אשר קודם חסם את דרכו.

אופי קוים אלה חייב להיות של קו עורקי, הנכנס ויוצא את העיר בעורק בינעירוני ומשלים סיבוב בחוף העיר בצורה הסוגרת איזור עסקים סיפוסים.

(3) הגבלת חניית רכב פרטי במרכזי העיר - ע"י קביעת טבעת רחבה מסביב למרכז העירוני הראשי, שבכניסות אליה יוצבו חמדדים המגבילים את זמן החנייה, וקביעת מחיר-מינימום-גבוה לחניה אחת ברחוב.

בעניין זה יש מקום להזכיר את המלצת הוועדה המקצועית של הארגון הבינלאומי להתחבורה צבורית, אשר המליצה שבקביעת מחירי חניה בערים יש לדאוג שהחניה ברחוב (המפריעה לתנועה) תעלה יותר מחניה שמחוץ לרחוב (שפחות מפריעה).

יחס המחירים הנהוג כיום בתל-אביב-הוא - שחניה מחוץ לרחוב (בחניונים המסחריים) עולה על פי 5 או פי 6 מהחניה ברחוב.

החניה המוגבלת צריכה לחול גם על כל עורקי הגישה למרכז העירוני הראשי.

3.3 קיצור העמידה בתחנות

זמן העמידה בתחנות נקבע ע"י שני גורמים:

(א) קצב העליה והירידה בדלתות האוטובוס.

(ב) קצב ביקורת הכרטיס או גביית דמי הנסיעה בכניסה.

בעניין זה יש להמשיך בשיפורים, שכבר הוחל בהם מזמן, לפתיחת מעברים נוחים ככל האפשר לכניסה וליציאה באוטובוס.

דבר זה כולל את רוחב הדלתות, גובה הרצפה, צורת המדרגות ומערכת המישטת הסמוך לדלת. מן הראוי שלנושא זה יוקדשו כספים לביצוע ניסויים מתקדמים יותר במספר דגמים של מרכבים.

- 9 -

3.4 שיפור התנאים הפיזיים באוטובוס

בענין זה חלה, אמנם, התקדמות בשנים האחרונות, אולם יש מקום גם כאן להקצות סכומי כסף מתאימים לניסוי מבנים חדשים של מרכבים ובהוכט סידורים כגון:-

- (1) סידורי איורור ומיזוג משופרים, ^{כנסיעה} ~~בנסיעה~~ ובהמתנה.
 - (2) שיפור הכניסות ויציאות, כולל הנמכת רצפות ומדרגות
 - (3) סידורי אחיזה נוחים יותר לנוסעים בעמידה.
 - (4) מעברים פנימיים נוחים.
 - (5) סידור יעיל יותר של תהליך הגביה וביקורת הכניסה, מבחינת נוחיות הנוסע.
- כל זאת בהשקעות מינימליות, ככל האפשר, וחוך שימוש נכון בעקרונות של הנדסת-ערך.

4. המחשבות על רכבת תחתית בתל-אביב

רכבת תחתית - כמערכת מסלולים בלעדיים לתחבורה הצבורית יכולה לבוא בחשבון רק עבור אוהם העורקים שכמות התנועה בהם מספיק גדולה. עורקים כאלה מעטים בתל-אביב ולכן ברור שאין לדבר על רכבת תחתית שתהווה מערכת תחבורה בפני עצמה - אלא, אם בכלל, תהווה חלק ממערכת שרובה תמשיך להשתמש בכבישים הצבוריים כלומר - מערכת האוטובוסים הקיימת. חופעה מוזרה היא - מצד יוזמי רעיון הרכבת התחתית שלא מצאו לנכון לתאם את רעיונותיהם עם שרואי האוטובוסים המועילים כיום וימשיכו לפעול כעתיד בתל-אביב. מחבר גם, שגרומי התחבורה הצבורית בתל-אביב אשר ניסו לתאם את תכניות הפיתוח שלהם עם רעיונות הרכבת התחתית - נתקלו במעטה של סודיות סביב רעיונות אלה. סודיות כזו אינה מקובלת בארצות החרבות המפותחות, היכן שכל אורח בעל מעמד מקצועי יכול לקבל הסברים על התכניות וההחלטות המלוות את רעיון הפיתוח של מערכת תחבורה חדשה בעיר. בארצות מסוימות אף מעודדים את הוויכוח הצבורי על תכניות מסוג זה וזאת - במטרה למצות את כל הרעיונות האפשריים להצלחת המערכת החדשה. האוירה הקונספירטיבית שבה נעשות ההשקעות הראשונות בנושא הרכבת התחתית בתל-אביב מעמידה בסימן שאלה את עצם הגישה לנושא זה מצד יוזמיו וזאת - כאשר יש לזכור את ארבעת הגורמים הקרדינליים הצריכים להנחות את מתכנני התחבורה הצבורית בעיר בכל שיקול של רכבת תחתית:-

- (1) הצורך לשלב את הרכבת התחתית במערכת שעל הקרקע.
- (2) היוקר הרב של בניית מערכת תת-קרקעית.
- (3) הזמן הרב שיעבור עד שניתן יהיה להיכנס להפעלתה מהמערכת.
- (4) האמצעים שהיספוג המערכת, על השבון הצרכים השוטפים והתכניות לשיפורים לטווח קצר בתחבורה הצבורית.

בפרטום מס' 245 של הארגון הבינלאומי לתחבורה צבורית מצוטט מקור צרפתי ("טכניקות רכבת צרפתיות"), המנוסה במיוחד בנושא הנדון - לגבי השקעות הנדרשות לבניית מערכת רכבתית:

רכבת עילית בעלת כושר הסעה של 30,000 איש לשעה (בכל כיוון) צריכה לעלות עד 1 מיליון לירות שטרלינג לק"מ, בו בזמן שרכבת תחתית בעלת אותו כושר העלה כ-7 מיליון שטרלינג לק"מ, כלומר - פי 7 יותר יקר (לפי מחירים של 1961)

לפי נתונים שפורסמו ע"י צוות תכנית אב לתחבורה בת"א יש לקחה בחשבון את היהסים הבאים בין מחירי כביש/על הקרקע, כביש עילי ומינהרה (לפי מחירי 1968):

כביש 2 נתיבים לכל כיוון	-	1,000.- ל"י למ'
כביש עילי - 2 נתיבים לכל כיוון	-	8,500.- ל"י למ'
מינהרה סגורה - 2 נתיבים לכל כיוון	-	16,820.- " למ'

נראה, כל ביהם לתחשיב הצרפתי היה התחשיב של צוות התכנית האב בת"א אופטימי מדי.

מהפרסומים המוקדמים על תכניות הרכבת התחתית בת"א מצטייר הפתרון של שני קוים המצטלבים, בצורת "X" בסביבת ככר המושבות והעשויים להחליף את קו 43-4 מצפון ת"א למרכז ומזרחה וקו מס' 42 מיפו לרמת גן; דרך מרכז ת"א. כל זאת - בהשקעה של כ-2 מיליארד ל"י.

אם התוצאה הצפויה מהשקעה זו - תהיה היסול קבוצת קו 43-42 בתל-אביב והעברת נוסעיהם אל מתחת לפני הקרקע - הרי לא יצמח מכאן הפתרון לסתימה התחבורתית של העיר.

כאן המקום גם לשאול אם כמות נוסעים של קבוצת קו אוטובוסים כנ"ל מצדיקה בכלל את המחשבה על רכבת תחתית עבורם. כל זאת, תוך קבלת הסיכונים של מערכת בלתי גמישה, הניתנת לשיתוק בכל תקלה שבדרך.

קיימות עדיין בעיר רצועות-שטח שניתן לקבל עליהן זכויות דרך לתחבורה צבורית בהשקעה קטנה בהרבה ובתואי שישרת צבור גדול יותר של נוסעים פוטנציאליים וזאת - לכני שנזדקק לחפש נתיבים חדשים ע"י כריית מינהרות מתחת לפני הקרקע.

הצורך לכרות מינהרות הוא בלתי נמנע בערים המאכלסות מיליונים ובמיות בצפיפות על שטחים נרחבים, כשאין שמורות קרקע פנויות יותר לנתיבי תחבורה צבורית חדשים.

המקרה של תל-אביב איננו כזה ונראה שהנסיון להקות ערים הגדולות ממנה פי 3 ומעלה הוא מוקדם מדי.

ניהן לסכם פרק זה כדלקמן:-

א. מבחינה מבצעית:

אין הפתרון המוצע של רכבת תחתית לח"א יכול לבוא במקום פיתוח נכון של מערכת שרות האוטובוסים בעיר ואין מערכת רכבתית יכולה לשרת נכון את נוסעיה ללא שרות אוטובוסים מחוץ איתה.

ב. מבחינה כלכלית:

האמצעים שיושקעו כבר בשלבים הראשונים של פיתוח רכבת תחתית בח"א יעלו על כל מה שניהן לשער לצורך שיפור ממשי במערכת התחבורה הקיימת.

ג. מבחינת הזמן:

הזמן שיידרש מההחלפת הברוייקט ועד להתחלת שרות הרכבת לציבור יהיה ארוך בהרבה מהזמן אותו אפשר להרשות לעצמנו עד לפתרון הבעיות הנוגעות של התחבורה הצבורית בעיר.

5. סיכום

קיימה סכנה שמיקוד המחשבה ואמצעים כספיים מכרים על נושא רכבת תחתית להל-אביב יבוא על חשבון המחשבה והאמצעים אותם יש להקדיש היום לשיפור התחבורה הצבורית בעיר ולפתרון הבעיות הכאובות שלה, ההולכות ומחמירות מיום ליום. יחד עם זאת, אין לזנוח את תכנון הפתרונות לעתיד הרחוק יותר ובתנאי - שחשטר זיקה ויוכן השילוב הנכון בין הפתרון העתידי לבין הצרכים השוטפים של היום.

מחוך מה שמשמע מנסיונות מתקדמים בנושא זה בארצות החעשיה המפותחות, יש מקום למחשבה שהתחבורה הצבורית העירונית של שנות ה-80 תתבסס על אוטובוסים שינועו על מערכת דרכים עילית, לאורך רחובות העיר שבהם ניתן להציב מסלולים מורמים על עמודים.

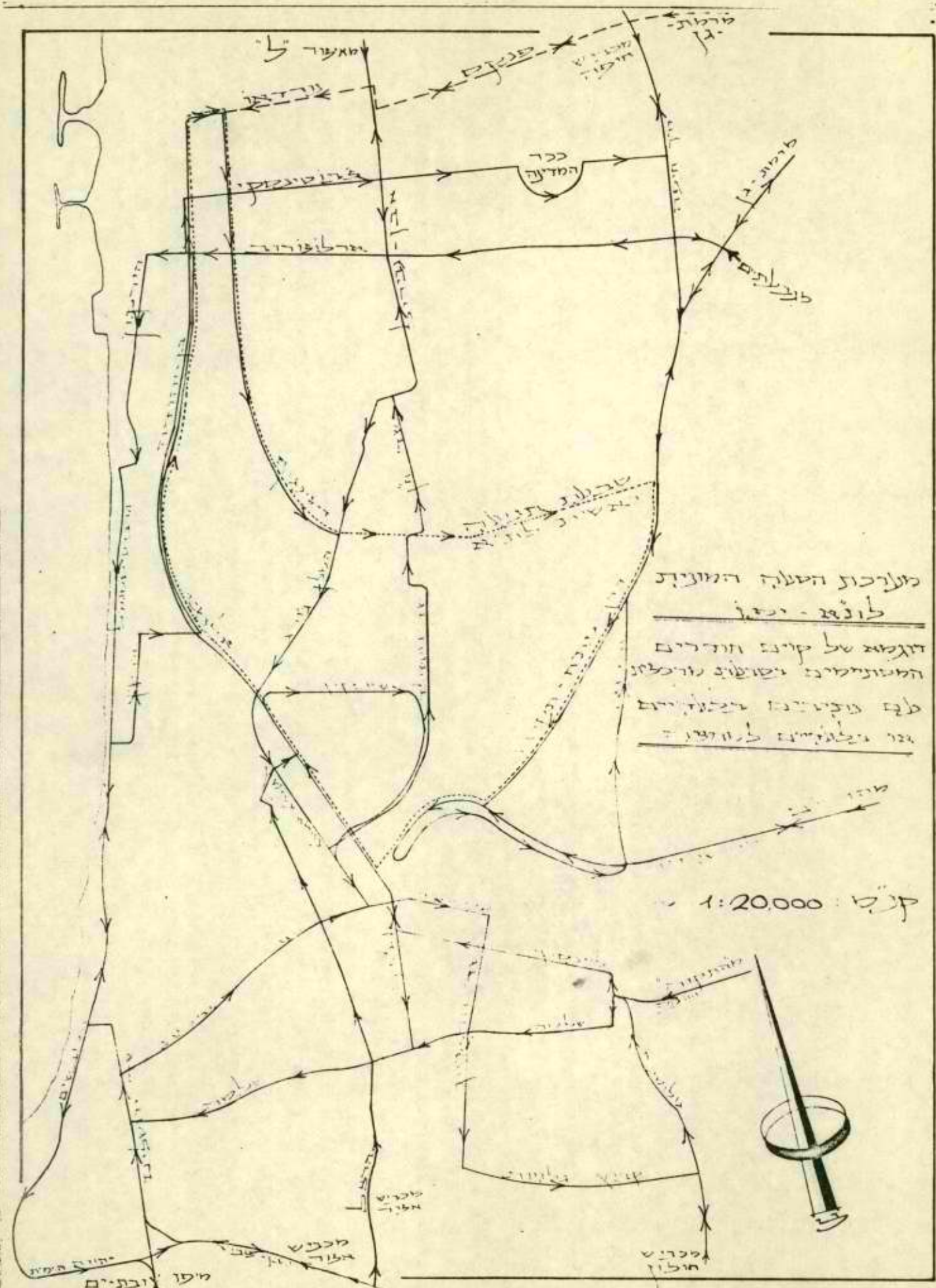
מערכת כזו היא זולה בהרבה מהרכבת התחתית שתיתן שרות אקביבלנסי ויש לה את כל הנחונות גם להיות יעילה יותר.

יש, לכן, מקום שיחד עם תכנון הפיתוח החדש של מערכת קוי האוטובוסים באיזור המטרופולין של תל-אביב תוקדש מחשבה להתחלת בנייתה של מערכת מסלולים עילית, שתשמש בלעדית את התחבורה הצבורית.

לא מן הנמנע שמערכת כזו ניתן לתכנן כך, שבהתחלה יסעו בה אוטובוסים רגילים ולאחר מכן היא תעבור הסבה לאוטובוסים השמליזם, על גלגלי גומי או על פסי ברזל.

כפי שצויין לעיל, אין לראות בחוסר הצלחת הפתרונות לשיפור התחבורה הצבורית עד עתה סימן שהנושא אינן ניתן לפתרון אלא - יש להסיק את המסקנות לגבי הדרכים לתכנון וביצוע השיפורים.

שיפורים אלה נחוצים לעיר, לחושביה ולמבקרים בה כיום ולא יבואו על פיהם על ידי תכנון לזמן ארוך אשר האמצעים עבורן אינם בנמצא והגשמתן מוטלת בספק.

מערבות העלה המזרחית
לונה - יונה
 חקלאות של קרבן חודרים
 המטעמים וסופים נחשבים
 סגם מקימים ופועלים
 גור ופועלים ללונה

ק"מ : 1:20,000

תשל"ג

Technion - Israel Institute of Technology
Technion City,
Haifa 32000, Israel
Phone : 225111 Cables : Technion, Haifa

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל
קרית הטכניון,
חיפה 32000

טל. : 225111 מברקים : טכניון, חיפה

Faculty of Civil Engineering

הפקולטה להנדסה אזרחית

אינג' גרשון הראל

חיפה, ל' בשבט תשל"ג
2 בפברואר 1973

7.7

לכבוד

מר ספיר,

שר האוצר.

כבוד השר,

הנדון: התנגדות לרכבת תחתית בחל-אביב.

בשבועות האחרונים מהפרסמים בעיתונים מכתבים וכחבורה בנושא של הקמת רכבת תחתית בחל-אביב והדעה החוזרת ונשנית מצדה בהקמת רכבת תחתית בעיר הגדולה.

שלשום קראתי ב"הארץ" כי כבוד השר מטיל ספק - בענין וארשה לעצמי במכתבי זה לפנות ולהביע חמיכה בלתי מסוייגת כפקפוקים ולהעלות על הכתב דברי אפיקורסות להתלהבות שאחזה את הנוגעים בדבר וזאת כל עוד הדבר לא מאוחר. ובטוחני כי אינני יחיד.

להלן עיקר נימוקי עליהן מבוססת דעתי השלילית בדבר הקמת רכבת תחתית בחל-אביב כפתרון לבעיות התחבורה בה:

- (א) עצם הפתרון הנו אמצעי מיושן אשר התאים במאה הקודמת לערים הגדולות כמו פריז, לונדון, וניו-יורק אך ספק במור אם הנו עדיף על אמצעים אחרים מודרניים.
- (ב) בעיות התחבורה הקשות אינן מיוחדות לחל-אביב בלבד; ראוי לציין כי מרבית הערים הגדולות בעולם לא הלכו בכוון של רכבת תחתית, כי אם בשיטות אחרות (סוקיו ערים חדישות בארה"ב ועוד).
- (ג) יש להניח כי היו למתכנניהם סיבות מספיקות להעדרת אמצעים אחרים לפתרון בעיות התחבורה.
- (ד) אכן מדינת ישראל איננה נמצאת באיים היפניים אך היא ממוקמת על השבר הגיאולוגי הסורי-אפריקני וצפויה אף היא לרעידות אדמה אשר השפעתן על מבנים (ולו גם אחת ל- 50 שנה) עלולה להיות הרח אסון. (הרעידה האחרונה הגדולה בארץ היתה ב- 1927).
- (ה) חל-אביב נמצאת על חוף הים ומרבית קרקע הביסוס שלה חול וכל עבודה תת-קרקעית עלולה להיות כרוכה בהוצאות ניכרות בהקשר להתמכות ובהקשר למים תחתונים.
- (ו) עצם הכריה של מנהרות בעיר קיימת והשפעתה על הבנינים הקיימים (והשפעת אלה עליה) כרוכה בהוצאות עצומות.
- (ז) עבודות הבצוע של רכבת תחתית חגרומנה במשך שנים רבות לסחימת עורקים תחבורתיים שלמים (והמצב התחבורתי הגרוע יורע עוד יותר למשך שנים רבות).
- (ח) רכבת תחתית המיועדת ע"י הוגיה להוות תחליף לתחבורה ציבורית לא רק שלא תהווה לה תחליף (גם בארצות בהן יש רכבת תחתית איננה משמשת בהן אמצעי תחבורה בלעדי) כי אם בכל מקרה לא תפתור את שאלת כלי הרכב האחרים (מכוניות מסא, מכוניות פרסיווה, מכוניות מסחריות וכו').

Technion - Israel Institute of Technology
Technion City,
Haifa 32000, Israel
Phone : 225111 Cables : Technion, Haifa

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל
קרית הטכניון,
חיפה 32000
טל : 225111 מברקים : טכניון, חיפה

Faculty of Civil Engineering

הפקולטה להנדסה אזרחית

- 2 -

- (ח) רכבת חתחת באם חוקם חופעל או ע"י הנעה חשמל או ע"י הנעה בדלק. במקרה הראשון יחייב הדבר הכנון והקמה של הספקת אנרגיה חשמלית נוספת אשר בלאו הכי איננה מספקת לצרכים של היום ההולכים וגדלים. במקרה השני לא רק לחצרוכת דלק מיוחדת כי אם ובמיוחד למכשלה הגיינית סביבתית. ובשני המקרים הגדלה נוספת של הרכוז התעשייתי באזור המרכז בנגוד לחכנון הרצוי של פיזור תעשייתי.
- (ט) במצב העגום השורר כיום בקשר לכח אדם בשדה הבניה עלול פרויקט ענק מסוג זה להזיק למצבה העובדים במפעלי בניה חיוניים אחרים.
- (י) משך הזמן הדרוש לבצוע הפרוייקט הענק יעלה ללא כל ספק על 10 שנים והצגתו כ"פחרון קסמים" לבעיות הנוכחיות של התחבורה מוטעה מיסודו.
- (יא) ולבסוף ההוצאות. הנטל הכספי אשר יוטל לא רק על הדור הנוכחי כי אם גם על הדורות הבאים איננו מוצק בשום פנים ואופן לאור כל האמור לעיל ובמיוחד בהחשב אלטרנטיבות אפשריות אחרות.

יורשה לי להציע לכבוד השר כדלקמן:

חוקם ועדה לבדיקת הענין ובמלים אחרות לבדיקת עצם השאלה האם הקונצפט עצמו הוא הגיוני בכלל והאם פתרונות אחרים לא רק באים בחשבון כי אם עולים על הפחרון המוצע (של רכבת חתחת) פי כמה וכמה.

לעניות דעתי אין להסכים בשום פנים ואופן - להוצאה "אסטרונומית" מצד אחד והכבדה נוספת על חיי היום-יום כח"א מצד שני, מבלי לבחון באופן מיוחד גם פתרונות אלטרנטיביים. העולם הגדול משתמש היום בפחרון של כבישים עיליים. בפחרון זה משתמשים בהצלחה היפנים והאמריקאים ואין שום סיבה מדוע לא ייבדק הענין גם על ידינו. יתר על כן, הפחרון מאפשר בצוע המשימה בשלבי וקידום הפרוייקט באופן הדרגתי חוך כדי ניצול החלקים הגמורים להקלה בעיות התחבורה (מה שאין כן ברכבת חתחת).

הנני משוכנע כי כבישים עיליים, קודם כל להעברת התחבורה הארצית ובהמשך להעברת הנייד הלוקלי, וכן גשרונים להולכי רגל קלים וזולים (במקום מעברי חציה להחשת חנועת הנייד) מהווים פחרון אלטרנטיבי חשוב שיש לעניות דעתי לבחון ביסודיות.

ולבסוף האם אין מקום לשאול את עצמם השאלה הפשוטה מדוע לא ינצלו שרוחי התחבורה אוטובוסים כפולי קומה (כמו בלונדון) ובכך להגביר פי שניים את זרם "התנועה ההמונית", ולהקטין את מס' האוטובוסים בדרכים.

סליחתי עם כבוד השר אך לא יכולתי כמהנדס אזרחי, תושב בארץ בעל מצפון להמשיך לקרוא על החוכניות בכוון רכבת חתחת ללא הבעת דעתי בנושא זה ולו גם לא תחקבל.

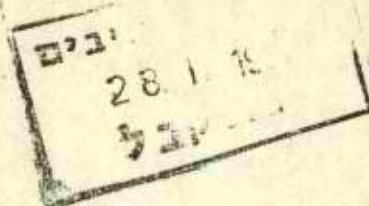
בכבוד רב,

אינג' גרשון הראל

מאמרים

סלפון 417368

25 בינואר 1973

לכבוד
מר א. שוויצר,
מערכת "הארץ",
ח ל - א ב ב

מר שוויצר הנכבד,

הנדון: מאמר "הפתרונות הזולים" - "הארץ" מיום 23.1.1973

א. קראתי בעיון את מאמר הנ"ל, וברצוני להתייחס לנושא האטרנטיבות ההנדסיות לרכבת התחתית בתל-אביב.

כמתכננים בנושאי תחבורה עירונית, וכמעורבים בבעיות התנועתיות של המטרופולין של תל-אביב, גבשנו עמדה הדוחה את הביצוע הפיזי של רכבת תחתית, ובמקומה הננו מציעים (כפי שיפורט בקצרה להלן) מערכת הסעה המונית השונה ממנה בתכנוניה, אך עם זאת מקיימת את השרות התחבורתי המבוקש במטרופולין. הצעתנו הוגשה לשר התחבורה, הובעה במספר מפגשים פומביים של מתכננים, והובאה לידיעתו של סגן מנהל אגף התקציבים מר ד. וינשל (איננו יודעים אם היתה ידועה למר גפני בעת הופעתו באותה הרצאה אשר אליה מתייחס המאמר הנדון).

ב. הננו מתייחסים להנחות רקע הקובעות כי איזור המטרופולין של תל-אביב ימשיך וישמש מרכז הפעילות הארצית במישורים החברתיים והכלכליים, ולפיכך הזיקה אליו תגדל ותלך עם גידול האוכלוסיה ועליית היקף הפעילות הכלכלית. משמעות הדבר - לחצים הולכים וגוברים על תנועה, אשר לא יוכלו להקלט במערכת הדרכים הקיימת אפילו אפשר היה לצפות לפריצת דרכים והרחבות משמעותיות של רחובות קיימים בתוך תקופת 20 השנים הקרובות (מה שלא נראה אפשרי לאור המיגבלות הפוליטיות והכלכליות הקיימות).

אנו מניחים כי מערכת התחבורה הציבורית, אם תמשיך להשתמש בתשתית הרחובות והדרכים הקיימים, תרד ברמת השרות שלה, ועלי כך יגרם נזק למרכז העסקים הראשי ומרכזי המשנה שבתוך גרעין המטרופולין משום שיתגבשו מרכזים מחוברים בפריפריה שאליהם תהיה גישה נוחה (ראה התפתחות המרכז ברחובה הראשי של רמת-השרון במשך השנתיים האחרונות).

אנו מניחים כי עדיין לא מאוחר מבחינת הרגלי הנסיעה של הצבור, וניתן להאיט את מגמות המעבר לשימוש ברכב פרטי ולחזק את השימוש בתחבורה צבורית, לפחות למטרות הנסיעה לעבודה ולמטרות נוספות בתחומי גרעין המטרופולין (בתחומי תל-אביב שבין הירקון, דרך חיפה, רחוב המסגר ודרך סלמה). התחבורה הצבורית בעלת הספק ההסעה הגבוהה פי כמה מונים מן הרכב הפרטי, היא גלגל עשויה להביא לייצוב ואף לשיפור רמת השרות התחבורתית. אבל זאת בתנאי שתופרד מהשיתוף עם הרכב הפרטי בכבישי העיר. הפרדה כזאת אפשרית - על ידי גתיבים נפרדים - במקומות בהם קיימות דרכים רחבות, ואילו במרכז העיר, מחסר אפשרות פיזית, במיפלס שונה מזה של הכביש הקיים, כלומר, בדרכים עיליות או במינהרות.

אנו מניחים, לאור נתונים תכנוניים, כי ההתפרסות הצפויה במטרופולין של תל-אביב, של מקומות העסוקה, מגורים ומוקדי מסחר ורמותיהם השונות, - לא יוכלו לגרום ליצירת מטפרי נוסעים (ואפילו תהיה רמת השרות גבוהה ביותר) במימדים כאלה שיצדיקו הפעלת מערכות הסעה מסילתיות בתוך תחומי המטרופולין. במלים אחרות, הקמת מערכת מסילתית תביא בעקבותיה - בנוסף להשקעת יסוד בסדר גודל של 2 - 3 מיליארד לירות שלא יוחזרו מאגרות השימוש, גם סובסידיה שנתימת נכבדה לצרכי הפעלה שוטפת. וזאת מן הטעם הפשוט שהרכבת התחתית חייבת לפעול 19 - 20 שעות ביממה, בתדירויות גבוהות יחסית גם בשעות הערב, שאם לא כן רמת השרות שלה לא תוכל להתחרות באלטרנטיבות של מוניות "שרות" ורכב פרטי.

אחרונה המוחלט של מערכת מסילתית הוא בהטפה הגבוה בהטפת נוסעים הנובע מהפרדתה משאר כלי הרכב ומאפשרויות פיהוח מהירויות נסיעה גבוהות. מאידך - השימוש הצפוי והמבוקש במערכת מסילתית יתקיים רק אם זאת תשרת רכוזי אוכלוסיה צפופים שימצאו בטוחי הליכה טבירים מהתחנות שלה.

גודלו של האיזור המטרופוליטני של תל-אביב (המרחק האווירי בין תל-אביב ופתח-תקוה הוא כ- 12 ק"מ) מכתוב מערכת הסעה המונית אשר בה קיים מינפמום של טרנספרים ושימוש באמצעי תחבורה נוספים על מנת להגיע אל התחנות, שאם לא כן, עלול לקרות כי היחס שבין זמן הנסיעה האפקטיבי וזמני ההמתנה וההליכה בנקודות הטרנספר יהיה כה גרוע עד שמרבית הנוסעים המוטנציאליים יעדיפו שלא להשתמש במערכת הזו.

לפיכך ברור שיחרונה של מערכת זאת רק כאשר כולה או מרביתה קיימים ופועלים;
קטע בודד אינו יכול לתרום לסיפור המבוקש בשרותי החבורה בהתאם לגורל ההשקעות
הכרוכות בבצועו. פיתוח מלא של מערכת מסילתית מטרופוליטנית יצרוך משאבים
כלכליים בהיקף של 1.5 - 2 מיליארד לירות, וכן משאבי זמן בתקופה של 10 - 15
שנים, וזאת עקב בעיות ביצועיות, תקציביות ומשפטיות.

אנו מניחים, לאור הנסיון בישראל, שבצוע מערכת רכבת תחתית עלול להמשך 10 - 20
שנים, וזאת לא רק מסיבות תקציביות. במשך כל אותה תקופה ימשך קצב ההתדרדרות
של התחבורה הצבורית, ואפילו הפעלה חלקית של קטעים מוכנים של הרכבת לא יועילו
משום תחום השפעתם המוגבל.

ג. אנו מציעים להמשיך ולהפעיל את התחבורה הצבורית במטרופולין של תל-אביב
באמצעות אוטובוסים, כאשר יועמדו לרשותם דרכים פרטיות: כוונת הדברים לבצע
מספר קטעים של המנהרות המוצעות לרכבת התחתית, בעיקר במרכז המטרופולין,
ולתאמץ לשימוש האוטובוסים. במקומות אחרים, אם ניתן הדבר - להרחיב דרכים
ולקצות נתיבים מיוחדים, למשל בדרך מתח-תקוה. במקומות אחרים ניתן להשיג
העדפות של זרימת תנועת האוטובוסים על ידי שיטות מקובלות בארץ של ניהול תנועה.
כל האמור לעיל מתייחס לשכניקות הנדסיות מקובלות וידועות, ואין עלינו להמציא
או לנסות על עצמנו פתרונות שאינם בדוקים: הפתרון הנ"ל ניתן לביצוע בשלבם,
כאשר כל שלב נכנס מיד לשרות ללא כל קשר לפיתוח המערכת כולה. לפי הערכתנו
ניתן להגיע לשיפורים משמעותיים ברמת השרות של התחבורה הצבורית תוך 3 - 5 שנים,
וזאת בהשקעה של כ- 200 מיליון לירות בלבד.

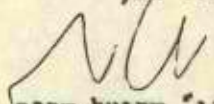
יש להדגיש כי ההשקעה במטר אורך של מנהרת אוטובוס גבוהה מאשר במנהרת רכבת
וזאת משום הצורך במתקני איורור והתאמות גיאומטריות. השקעה זאת מתקזזת
על ידי דחיית השקעות יסוד העלולות להגיע לפי 10 מאלה שבהצעתנו, והאספקטים
העקיפים (כח אדם מאומן לבנייה שאינו בנמצא וילקח על חשבון פרויקטים אחרים,
פיתוח תחנות כח, מנגנוני ביצוע וכו') והרביית הנחשכת על ההשקעה המוצעת על ידי
משרד התחבורה.

יש להדגיש כי הצעתנו זאת עשויה לתת למטרופולין של תל-אביב את השרות
התחבורתי ברמה הנאותה לתקופת עשרים השנים הבאות. עם זאת, והיה זיתברר כי
אמנם יש מקום לרכבת תחתית (מתוך שנויים דרסטיים בהתפרסויות שמושי הקרקע
באיזור), הרי אותן המנהרות שהוצעו על ידינו תסמנה את הרכבת בבוא הזמן,
ועל ידי כך לא תהיינה כל השקעות אבודות.

ד. הצעתנו, כפי שפורטה לעיל בצורה מאד כללית, ניתנת למימוש מיידי הן מהבחינות
ההנדסיות, הן מהבחינות הכלכליות, והן מהבחינות הצבוריות-פוליטיות (אין צורך
להכנס לבעיות הבעלות ביחס לקואופרטיבים לתחבורה). ההצעה נבחנה על ידי
נשיא חברת יועצים הנדסיים בינלאומית אתה אנו עומדים בקשרי עבודה, ואושרה
על ידו כעדיפה על הרכבת התחתית.

הצעה זאת, עקב הזמן הקצר הדרוש למימושה והפעלתה, תאפשר להסנע מאמצעים
דרסטיים עליהם מדובר בהרחבה (סגירת המרכז בפני רכב פרטי, וכדומה), ועל ידי
כך לא להביא לשנויים במערך שמושי הקרקע במטרופולין.

ה. הרברים מובאים כדי להראות כי קיים פתרון עדיף על הרכבת התחתית, וכדי להאיר
אפשרות אלטרנטיבית לפיתוח התחבורה הצבורית במטרופולין של תל-אביב. נשמח
להרחיב את הדברים, לפי בקשתך.

בכבוד רב,

אינג' שמואל שריר

✓
העתיקים: מר א. גפני
מנהל אגף התקציבים
משרד האוצר,
ירושלים
מר ד. וינשל
סגן מנהל אגף התקציבים,
משרד האוצר,
ירושלים

מזכירות הממשלה

ירושלים, כ"ג באדר ב' תשל"ג
27 במארס 1973

(406)

אל : חברי הממשלה

הנדון: תכנון מערכת הסעה המונית באזור
המטרופולין של תל-אביב

כזכור סוכם בישיבת הממשלה ביום ט"ז באדר ב' תשל"ג
(20.3.73), כי לקראת המשך הדיון בסעיף ה"ל, העומד על סדר-
יומה של הממשלה, יעביר שר האוצר לעיונם של חברי הממשלה חומר
המתייחס לנושא אשר הגיע לידי.

אני מעביר לכם איפוא, מצורפים בזה:

...

- (1) תזכיר של החברה לתכנון פונקציונלי בע"מ;
- (2) העתק מכתב של אינג'ינר גרשון הראל מהטכניון
בחיפה;
- (3) העתק ממכתבו של אינג'ינר שמואל שריר מ"תיכול
בע"מ - תכנון כולל של מערכות".

נ ב ר כ ה

מיכאל ארנון

- 2 -

ה ו כ ן ה ע נ י נ י ם

=====

1. מ ב ו א.
2. בעית זכויות הדרך לתחבורה ציבורית.
3. הדרישות והאפשרויות לשיפורים בקוי האוטובוסים.
 - 3.1 כ ל ל י.
 - 3.2 הגדלה מהירות הנסיעה.
 - 3.3 קיצור העמידה בתחנות.
 - 3.4 שיפור התנאים הפיזיים באוטובוס.
4. המחשבות על רכבת תחתית בת"א
5. ס י כ ו ם.

- 3 -

1. מ ב ר א

מטרת דין וחשבון זה היא - להביא בפני הגורמים המוסמכים השגות עקרוניות לגבי אופי הטיפול בנושא מערכת הסעה המונית בגוש דן, לאור הפרסומים האחרונים על התכניות לרכבת תחתית בתל-אביב ולאור המחדלים החמורים בעיבוד פחרונות של ממש למצב הקריטי ההולך ונוצר במערכת התחבורה של תל-אביב רבה.

מצב קריטי זה לא בא כאפתעה והוא היה צפוי לפי כל התחזיות המקצועיות - מזה כעשר שנים.

חמישה גורמים עיקריים הביאו, על-ידי השפעה מצטברת, את המצב הקריטי של התנועה המורגש כיום בעיר וההולך ומתפשט ממספר מוקדי סתימה מרכזיים - אל איזורי נרחבים של חנק תחבורתי בתל-אביב וסביבותיה. גורמים אלה הם:

- (1) התמוטטות הנסיונות הממלכתיים לכוון את איכלוס הארץ אל מחוץ לאיזור המטרופולין הצפוף של תל-אביב למתן את ההצטופפות המהירה של איזור זה;
- (2) גידול דרגת המוטוריזציה של האוכלוסיה, במקביל לגידול בעולם כולו;
- (3) גידול הפעילות העסקית בתחומי המטרופולין ויצירת יותר נסיעות באיזור, מבחינה אבטולוטית ויחסית כאחד;
- (4) פיגור תשתית התחבורה הצבורית אחר צרכי הנוסעים שזמנם התייקר והמתפשט אמצעים לתנועה מהירה יותר מזו המהאפשרת בקוי האוטובוסים והעוברים, כתוצאה מכך, לשימוש יתר ברכב פרטי.
- (5) תהליך פיתוח ושיפור הגישות שמחוץ לעיר - שאינו מאוזן ע"י פיתוח מקביל של רשת דרכים פנימיות לקליטת כמות התנועה היכולה להכנס דרך הגישות החדשות.

הפתרונות המקובלים להתפתחות מסוג זה מתחלקים לשלושה אפיקים:-

- (1) שיפור מערכת הדרכים - לקליטת הגידול בתנועה;
- (2) הגבלת זמני החניה של רכב פרטי באיזורי הצפופים וקצור חניה זו - למניעת נסיעות שפחות חיוניות ברכב זה;
- (3) בניית מערכת להסעה המונית מהירה - לספיגת המכסימום האפשרי של נוסעים מהרכב הפרטי המסיע, בממוצע, כ-1.5 איש למכונית - אל רכב ציבורי - המסיע פי 20 ומעלה איש לאותה יחידת דרך.

- 4 -

כבר לפני עשר שנים היה ברור, כי משימה זו היא, בעיקרה, ממלכתית ופחות מזה - עירונית ושתפקידה להכין פתרונות לטווח קצר ולטווח ארוך לאיזור המטרופולין כולו המהווה את מרכז הכובד של האוכלוסיה ושל הפעולות הכלכלית והמינהלית במדינה.

כיום, לאחר שחלפו למעלה מעשר שנים להחללת הנסיון הממלכתי המקיף - לפחח מערכת מתקדמת של החבורה צבורית באיזור המטרופולין, ניתן לסכם, כי פירות הנסיון מאכזבים ביותר ואינם עומדים בשום יחס לאמצעים שהושקעו בהם.

במצב זה, כאשר גורמים ממלכתיים מעלים מחדש את הדרישות להתחיל להשקיע כספים בפעולות הכנה לרכבת תחתית בתל-אביב המיועדת לפתרונות לטווח הרחוק, יש מקום לחשוד^{כי} דבר זה יבוא במקום השקעות הנדרשות כיום להשגת שיפורים מידיים בתחבורה הצבורית.

אנו סבורים, שחוסר ההצלחה שבה הסתכם עד עתה הנסיון להשיג שיפורים מידיים בתחבורה הצבורית איננו מצדיק הימלטות אל תכניות-לטווח-ארוך אלא - מחייב שינוי גישה אל נושא התחבורה הצבורית בתל-אביב וסביבתה בטווח הקצר, תוך התווית הפתרון המתאים לטווח הארוך יותר.

2. בעיית זכויות הדרך לתחבורה הצבורית

במצב הקיים, התחבורה הצבורית באוטובוסים חייבת לפלס את דרכה בזרם התנועה הכללי של כלי הרכב בכבישים. נתיבים שלמים של כבישים אלה סתומים כיום ע"י רכב חונה בקטעים מרכזיים של העיר, כולל מקומות אסורים שאין פיקוח מספיק עליהם. עם גידול זרם התנועה והאסתו בגלל הצפפות, הולך ומאבד האוטובוס הציבורי את יעילותו - בגלל קשיי השתלבותו בזרם התנועה הצפוף, בכניסה ויציאה בתחנות ואיטיות נסיעתו בתוך הזרם הכללי.

בתנאים אלה נוח יותר לבעל הרכב הפרטי להשתמש ברכבו האישי - אפילו אם אין בכך רווח של זמן נסיעה. אולם בתנאים שווים על הכביש יש לרכב הפרטי יתרון של מהירות על פני האוטובוס ולו רק בגלל עצירת האוטובוס הצבורי בתחנות הרבות שבדרך. במצב זה ניתנו למיעוט המשתמשים בדרך זכויות יתר על חשבון הרוב. מצב זה מעודד את השימוש ברכב פרטי עד לנקודת הסחימה וסביב נקודה זו נוצר האיזון המעיק של תנועה זוחלת בעיר, המכבידה יותר ויותר על חיים ועל הפעילות הכלכלית שלה.

למניעת התמוטטות התחבורה הצבורית ועצירת הנהירה של הנוסעים אל הרכב הפרטי בעיר מחפשים בכל מקום מסלולי נסיעה שיוכלו לשמש את הרכב הצבורי באופן בלעדי.

חמישה פתרונות מקובלים כיום למטרה זו והם:

- (1) נתיבים מיוחדים לתחבורה צבורית על הכביש הרגיל.
- (2) הגבלת תנועת רכב פרטי בעורקי התחבורה הצבורית (כגון - דו-סטריה לאוטובוסים וחד-סטריה לרכב האחד).
- (3) רחובות מיוחדים לתחבורה צבורית בלבד.
- (4) מסלולים כנ"ל - המוגבהים מעל לתנועה הכללית שבכביש.
- (5) מסלולים מיוחדים לתחבורה צבורית מתחת לפני הקרקע.

מחוך חמשת הפתרונות הנ"ל נוסה עד היום בחל-אביב הפתרון השני בלבד. העורקים שבהם הופעל סידור זה הם, כידוע, רח' יפו-ת"א, רח' בן יהודה רח' דיזנגוף. אין רחובות רבים אחרים שניתן להפעיל בהם פתרון מסוג זה.

- 6 -

במיסמך של משרד התחבורה לגבי הקצאת נתיבים מיוחדים לתחבורה הצבורית נוקבים בסדר גודל של 60 אוטובוסים לשעה - כמצדיק מתן נתיב מיוחד - בלעדי לאוטובוסים. סדר גודל כזה - פרושו - ספיקה של אוטובוס בכל דקה. שני קוים בלבד מתקרבים כיום לסדר גודל כזה של ספיקה בתל-אביב ולכן - אם תימצא הדרך להקצאת נתיבים מיוחדים לאוטובוסים יהיה צורך לשלב מספר קוים ביחד - בכדי להצדיק הקצאת נתיב נסיעה בלעדי לאוטובוסים שלהם.

רק לאחר מיצוי אפשרויות אלו (פתרונות "1" - "3") יש מקום לחפש אחר הפתרונות היקרים יותר, המחייבים בנייה מיוחדת של מסלולים לתחבורה צבורית, לזרם חנועה העולה על אוטובוס לכל דקה.

במערכת התחבורה צבורית בעיר יש מקום לשלב אח כל הפתרונות הנ"ל, אולם זאת - בסדר הזכרתם לעיל, הנימוק המכריע לכך הוא כלכלי:-

דרך עילית היא יקרה בהרבה מדרך שעל הקרקע ודרך תחתית - יקרה הרבה יותר מעילית.

המספרים על כך יובאו בהמשך.

3. הדרישות והאפשרויות לשיפורים בקוי האוטובוסים

3.1 כ ל ל י

שלושה סוגי שיפורים בקוי האוטובוסים נדרשים כיום לשם מתן השרות היעיל לצבור ומשיכת נוסעים מהרכב הפרטי, הסוּתם את העיר, אל הרכב הצבורי - הצורך מינימום כבישים:

- (1) הגברת מהירות הנסיעה.
- (2) קיצור העמידה בתחנות.
- (3) שיפור התנאים הפיזיים באוטובוס.

בכל אחד מסוגי השיפורים הנ"ל ניתן להשיג התקדמות ממשיה באמצעים צנועים ותוך זמן קצר, יחסיה.

לשם כך, דרושים שני תנאים:

- (א) ריכוז מאמץ תכנוני בכיוון הנכון.
- (ב) הקצאת אמצעים כספיים לביצוע השיפורים.

כפי שצויין לעיל, אין לפסוח על קיום תנאים אלה גם אם יש ודאוח שבעתיד השולב רכבת תחתית במערכת התחבורה הצבורית של העיר: יעילותה של רכבת תחתית במערכת התחבורה הצבורית מותנית ביעילות שרות האוטובוסים המשולב איתה.

3.2 הגברת מהירות הנסיעה

הגברת מהירות הנסיעה בקוי האוטובוסים אפשרית כיום ע"י הפעולות הבאות:

- (1) הקצאת נתיבים מיוחדים לאוטובוסים במרכזי העיר, לכל שעות היום או לשעות הלחץ בלבד, לפי המפתח כדלקמן:-

(א) ברחובות (הבודדים) בעלי מספר נתיבים מספיק - להקצות נתיב לכיוון הקריטי.

(ב) ברחובות מרכזיים בעלי 4 נתיבים פוטנציאלים (כולל צירוף חלקי מידרכות שניתן לוותר עליהם - להפכם לחד-ספריים, עם נתיב אחד לאוטובוסים.

(ג) בשדרות המשמשות כעורקי חנועה - לסלול נתיב חדש על חשבון החלק הלא סלול ולהקצות את הנתיב שיחוסף - לאוטובוסים.

(ד) ברחובות של 3 נתיבים ופחות שתנועת האוטובוסים בהם היא דו-מיננסית - לאסור בכלל את הכניסה לרכב פרטי.

במפה המצורפת מפורטים הנתיבים בהם נדרשת בלעדיות לקוי האוטובוסים המשרחים את העיר.

יש לבחון את האפשרויות של כל עורק המופיע במפה - לגבי צורת הבלעדיות שתינתן בו לקוי התחבורה הצבורית, כמ"ל.

(2) הפעלת קוי אוטובוסים שיעברו דרך מגרשי חנייה בשולי העיר (או יצאו מחוכם) ויהדורו בתדירות סבירה למרכזי העיר השונים.

בצורה זו יספוג הקו חלק מנוסעי הרכב הפרטי אשר קודם חסם את דרכו.

אומי קוים אלה חייב להיות של קו עורקי, הנכנס ויוצא את העיר בעורק בינעירוני ומשלים סיבוב בחוף העיר בצורה הסוגרת איזור עסקים טיפוסי.

(3) הגבלת חניית רכב פרטי במרכזי העיר - ע"י קביעת טבעת רחבה מסביב למרכז העירוני הראשי, שבכניסות אליה יוצבו תמרורים המגבילים את זמן החנייה, וקביעת מחיר-מינימום-גבוה לחניה אחת ברחוב.

בענין זה יש מקום להזכיר את המלצת הועדה המקצועית של הארגון הבינלאומי להתכורה צבורית, אשר המליצה שבקביעת מחירי חניה בערים יש לדאוג שהחניה ברחוב (המפריעה לתנועה) תעלה יותר מחניה שמחוץ לרחוב (שפחות מפריעה).

יחס המחירים הנהוג כיום בתל-אביב-הוא - שחניה מחוץ לרחוב (בחניונים המסחריים) עולה על פי 5 או פי 6 מהחניה ברחוב.

החניה המוגבלת צריכה לחול גם על כל עורקי הגישה למרכז העירוני הראשי.

3.3 קיצור העמידה בתחנות

זמן העמידה בתחנות נקבע ע"י שני גורמים:

(א) קצב העליה והירידה בדלתות האוטובוס.

(ב) קצב ביקורת הכרטיס או גביית דמי הנסיעה בכניסה.

בענין זה יש להמשיך בשיפורים, שכבר הוחל בהם מזמן, לפתיחת מעברים נוחים ככל האפשר לכניסה וליציאה באוטובוס.

דבר זה כולל את רוחב הדלתות, גובה הרצפה, צורת המדרגות ומערך המישטח הסמוך לדלת. מן הראוי שלנושא זה יוקצו כספים לביצוע ניסויים מתקדמים יותר במספר דגמים של מרכבים.

- 9 -

3.4 שיפור התנאים הפיזיים באוטובוס

בענין זה חלה, אמנם, התקדמות בשנים האחרונות, אולם יש מקום גם כאן להקצות סכומי כסף מחאימים לניסוי מבנים חדשים של מרכבים ובתוכט סידורים כגון:-

- (1) סידורי איורור ומיזוג משופרים, ^{בכסיעה} ~~בנוסעה~~ ובהמתנה.
 - (2) שיפור הכניסות ויציאות, כולל הנמכת רצפות ומדרגות
 - (3) סידורי אחיזה נוחים יותר לנוסעים בעמידה.
 - (4) מעברים פנימיים נוחים.
 - (5) סידור יעיל יותר של תהליך הגביה וביקורת הכניסה, מבחינת נוחיות הנוסע.
- כל זאת בהשקעות מינימליות, ככל האפשר, וחוך שימוש נכון בעקרונות של הנדסת-ערך.

4. המחשבות על רכבת תחתית בתל-אביב

רכבת תחתית - כמערכת מסלולים בלעדיים לתחבורה הצבורית יכולה לבוא בחשבון רק עבור אותם העורקים שכמות התנועה בהם מספיק גדולה.

עורקים כאלה מעטים בתל-אביב ולכן ברור שאין לדבר על רכבת תחתית שתהווה מערכת תחבורה בפני עצמה - אלא, אם בכלל, תהווה חלק ממערכת שרובה תמשיך להשתמש בכבישים הצבוריים כלומר - מערכת האוטובוסים הקיימת.

חופעה מוזרה היא - מצד יוזמי רעיון הרכבת התחתית שלא מצאו לנכון לתאם את רעיונותיהם עם שירותי האוטובוסים המועילים כיום וימשיכו לפעול בעתיד בתל-אביב.

מחבר גם, שגרומי התחבורה הצבורית בתל-אביב אשר ניסו לתאם את תכניות הפיתוח שלהם עם רעיונות הרכבת התחתית - נתקלו במעטה של סודיות סביב רעיונות אלה.

סודיות כזו אינה מקובלת בארצות הברית המפותחות, היכן שכל אורח בעל מעמד מקצועי יכול לקבל הסברים על התכניות וההתלבטויות המלוות את רעיון הפיתוח של מערכת תחבורה חדשה בעיר.

בארצות מסוימות אף מעודדים את הויכוח הצבורי על תכניות מסוג זה וזאת - במטרה למצוא את כל הרעיונות האפשריים להצלחת המערכת החדשה.

האווירה הקונספירטיבית שבה נעשות ההשקעות הראשונות בנושא הרכבת התחתית בתל-אביב מעמידה בסימן שאלה את עצם הגישה לנושא זה מצד יוזמיו וזאת - כאשר יש לזכור את ארבעת הגורמים הקרדינליים הצריכים להנחות את מתכנני התחבורה הצבורית בעיר בכל שיקול של רכבת תחתית:-

- (1) הצורך לשלב את הרכבת התחתית במערכת שעל הקרקע.
- (2) היוקר הרב של בניית מערכת תת-קרקעית.
- (3) הזמן הרב שיעבור עד שניתן יהיה להיכנס להפעלתה.
- (4) האמצעים שהיטפוג המערכת, על השבון הצרכים השוטפים והתכניות לשיפורים לטווח קצר בתחבורה הצבורית.

בפרטום מס' 245 של הארגון הבינלאומי לתחבורה צבורית מצוטט מקור צרפתי ("טכניקות רכבת צרפתיות"), המנוסה במיוחד בנושא הנדון - לגבי השקעות הנדרשות לבניית מערכת רכבתית:

- 11 -

רכבת עילית בעלת כושר הסעה של 30,000 איש לשעה (בכל כיוון) צריכה לעלות עד 1 מיליון לירות שטרלינג לק"מ, בו בזמן שרכבת תחתית בעלת אותו כושר תעלה כ-7 מיליון שטרלינג לק"מ, כלומר - פי 7 יותר יקר (לפי מחירים של 1961)

לפי נתונים שפורסמו ע"י צוות תכנית אב לתחבורה בת"א יש לקחת בחשבון את ההסכים הבאים בין מחירי כביש/על הקרקע, כביש עילי ומינהרה (לפי מחירי 1968):

כביש 2 נתיבים לכל כיוון	-	1,000.- ל"י למ'
כביש עילי - 2 נתיבים לכל כיוון	-	8,500.- ל"י למ'
מינהרה סגורה - 2 נתיבים לכל כיוון	-	16,820.- " למ'

נראה, כי ביהם לתחשיב הצרפתי היה התחשיב של צוות התכנית האב בת"א אופטימי מדי.

מהפרסומים המוקדמים על תכניות הרכבת התחתית בת"א מצטייר הפתרון של שני קוים המצטלבים, בצורת "א" בסביבת ככר המושבות והעשויים להחליף את קו 43-4 מצפון ת"א למרכז ומזרחה וקו מס' 42 מיפו לרמת גן; דרך מרכז ת"א. כל זאת - בהשקעה של כ-2 מיליארד ל"י.

אם התוצאה הצפויה מהשקעה זו - תהיה חיסול קבוצת קו 43-42 בתל-אביב והעברת נוסעיהם אל מתחת לפני הקרקע - הרי לא יצמח מכאן הפתרון לסתימה התחבורתית של העיר.

כאן המקום גם לשאול אם כמות נוסעים של קבוצת קו אוטובוסים כנ"ל מצדיקה בכלל את המחשבה על רכבת תחתית עבורם. כל זאת, תוך קבלת הסיכונים של מערכת בלתי גמישה, הניתנת לשיתוק בכל תקלה שבדרך.

קיימות עדיין בעיר רצועות-שטח שניתן לקבל עליהן זכויות דרך לתחבורה צבורית בהשקעה קטנה בהרבה ובתואי שישרת צבור גדול יותר של נוסעים פוטנציאליים וזאת - לכני שגזקק לחפש נתיבים חדשים ע"י כריית מינהרות מתחת לפני הקרקע.

הצורך לכרות מינהרות הוא בלתי נמנע בערים המאכלסות מיליונים ובמיוחד בצפיפות על שטחים נרחבים, כשאין שמורות קרקע פנויות יותר לנתיבי תחבורה צבורית חדשים.

המקרה של תל-אביב איננו כזה ונראה שהנסיון להקות ערים הגדולות ממנה פי 3 ומעלה הוא מוקדם מדי.

ניהן לסכם פרק זה כדלקמן:-

א. מבחינה מבצעית:

אין הפחרון המוצע של רכבת תחתית לת"א יכול לבוא במקום פיתוח נכון של מערכת שרות האוטובוסים בעיר ואין מערכת רכבתית יכולה לשרת נכון את נוסעיה ללא שרות אוטובוסים מחוץ איתה.

ב. מבחינה כלכלית:

האמצעים שיושקעו כבר בשלבים הראשונים של פיתוח רכב תחתית בת"א יעלו על כל מה שניהן לשער לצורך שיפור ממשי במערכת התחבורה הקיימת.

ג. מבחינת הזמן:

הזמן שיידרש מההחלפת הברוייקט ועד להתחלת שרות הרכבת לציבור יהיה ארוך בהרבה מהזמן אותו אפשר להרשות לעצמנו עד לפתרון הבעיות הנוגעות של התחבורה הצבורית בעיר.

5. סיכום

קיימת סכנה שמיקוד המחשבה ואמצעים כספיים נכרים על נושא רכבת תחתית להל-אביב יבוא על חשבון המחשבה והאמצעים אותם יש להקדיש היום לשיפור התחבורה הצבורית בעיר ולפתרון הבעיות הכאובות שלה, ההולכות ומחמירות מיום ליום, יחד עם זאת, אין לזנוח את תכנון הפתרונות לעתיד הרחוק יותר ובתנאי - ששימר זיקה ויוכז השילוב הנכון בין הפתרון העתידי לבין הצרכים השוטפים של היום.

מחוך מה שמשמע מנסיונות מתקדמים בנושא זה בארצות התעשייה המפותחות, יש מקום למחשבה שהתחבורה הצבורית העירונית של שנות ה-80 תתבסס על אוטובוסים שינועו על מערכת דרכים עילית, לאורך רחובות העיר שבהם ניתן להציב מסלולים מורמים על עמודים.

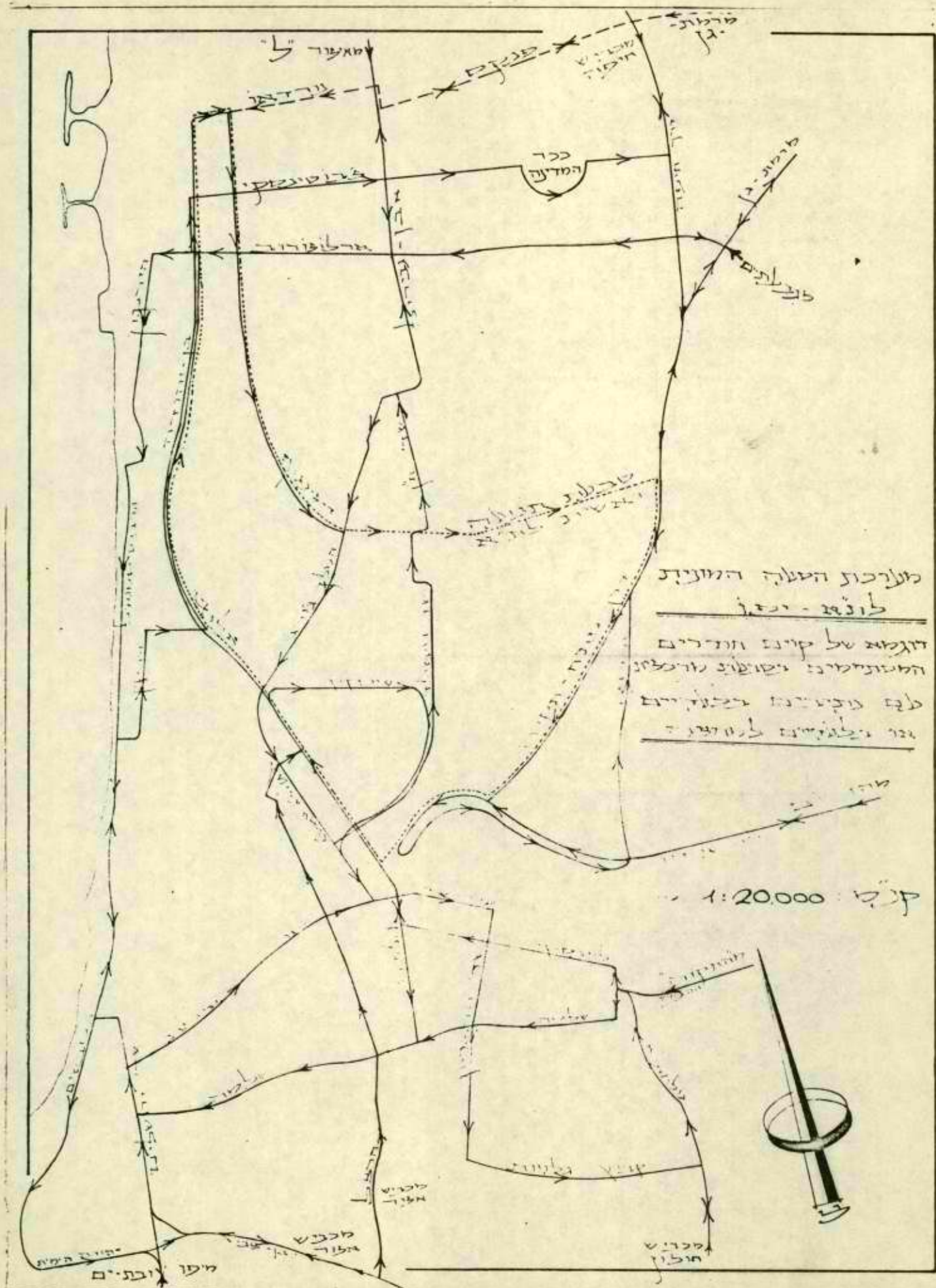
מערכת כזו היא זולה בהרבה מהרכבת התחתית שתיתן שרות אקביבלנטי ויש לה את כל הנחונות גם להיות יעילה יותר.

יש, לכן, מקום שיחד עם הכנון הפיתוח החדש של מערכת קוי האוטובוסים באיזור המטרופולין של תל-אביב תוקדש מחשבה להתחלת בנייתה של מערכת מסלולים עילית, שתשמש בלעדית את התחבורה הצבורית.

לא מן הנמנע שמערכת כזו ניתן לתכנן כך, שבהתחלה יסעו בה אוטובוסים רגילים ולאחר מכן היא תעבור הסבה לאוטובוסים השמלישם, על גלגלי גומי או על פסי ברזל.

כפי שצויין לעיל, אין לראות בחוסר הצלחת הפתרונות לשיפור התחבורה הצבורית עד עתה סימן שהנושא אינן ניתן לפתרון אלא - יש להסיק את המסקנות לגבי הדרכים לתכנון וביצוע השיפורים.

שיפורים אלה נחוצים לעיר, לתושביה ולמבקרים בה כיום ולא יבואו על פיהם על ידי תכניות לזמן ארוך אשר האמצעים עבורן אינם בנמצא והגשמתן מוטלת בספק.

תל"ב

Technion - Israel Institute of Technology
Technion City,
Haifa 32000, Israel
Phone : 225111 Cables : Technion, Haifa

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל
קרית הטכניון,
חיפה 32000
טל : 225111 מברקים : טכניון, חיפה

Faculty of Civil Engineering

הפקולטה להנדסה אזרחית

אינג' גרשון הראל

חיפה, ל' בשבט תשל"ג
2 בפברואר 1973

7.9

לכבוד
מר סמיר,
שר האוצר.

כבוד השר,

הנדון: התנגדות לרכבת תחתית בתל-אביב.

בשכונות האחרונות מהפרסמים בעיתונים מכתבים וכחבות בנושא של הקמת רכבת תחתית בתל-אביב והדעה החוזרת ונשנית מצידה בהקמת רכבת תחתית בעיר הגדולה.

שלשום קראתי ב"הארץ" כי כבוד השר מטיל ספק - בענין וארשה לעצמי במכתבי זה לפנות ולהביע חמיכה בלתי מסוייגת בפקפוקים ולהעלות על הכתב דברי אפיקורסות להתלהבות שאחזה את הנוגעים בדבר וזאת כל עוד הדבר לא מאוחר. ובטוחני כי אינני יחיד.

להלן עיקר נימוקי עליהן מבוססת דעתי השלילית בדבר הקמת רכבת תחתית בתל-אביב כפאזון לבעיות התחבורה בה:

- (א) עצם הפתרון. הנו אמצעי מיושן אשר התאים במאה הקודמת לערים הגדולות כמו פריז, לונדון, וניו-יורק אך ספק גמור אם ה'ז' עדיף על אמצעים אחרים מודרניים.
- (ב) בעיות התחבורה הקשות אינן מיוחדות לתל-אביב בלבד; ראוי לציין כי מרבית הערים הגדולות בעולם לא הלכו בכוון של רכבת תחתית, כי אם בשיטות אחרות (סוקיו ערים חדישות בארה"כ ועוד). יש להניח כי היו למתכנניהם סיבות מספיקות להעדפת אמצעים אחרים לפתרון בעיות התחבורה.
- (ג) אכן מדינת ישראל איננה נמצאת באיים היפניים אך היא ממוקמת על השבר הגיאולוגי הסורי-אפריקני וצפויה אף היא לרעידות אדמה אשר השפעתן על מבנים (ולו גם אחת ל- 50 שנה) עלולה להיות הרח אסון. (הרעידה האחרונה הגדולה בארץ היתה ב- 1927).
- (ד) תל-אביב נמצאת על חוף הים ומרבית קרקע הביסוס שלה חול וכל עבודה תת-קרקעית עלולה להיות כרוכה בהוצאות ניכרות בהקשר להתמכות ובהקשר למים תתונים.
- (ה) עצם הכריה של מנהרות בעיר קיימת והשפעתה על הכנינים הקיימים (והשפעת אלה עליה) כרוכה בהוצאות עצומות.
- (ו) עבודות הבצוע של רכבת תחתית תגרומנה במשך שנים רבות לסחימת עורקים תחבורתיים שלמים (והמצב התחבורתי הגרוע יורע עוד יותר למשך שנים רבות).
- (ז) רכבת תחתית המיועדת ע"י הוגיה להוות תחליף לתחבורה ציבורית לא רק שלא תהווה לה תחליף (גם בארצות בהן יש רכבת תחתית איננה משמשת בהן אמצעי תחבורה בלעדי) כי אם בכל מקרה לא תפתור את שאלת כלי הרכב האחרים (מכוניות מסא, מכוניות פרטיות, מכוניות מסחריות וכו').

Technion - Israel Institute of Technology
Technion City,
Haifa 32000, Israel
Phone : 225111 Cables : Technion, Haifa

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל
קרית הטכניון,
חיפה 32000
טל : 225111 מברקים : טכניון, חיפה

Faculty of Civil Engineering

הפקולטה להנדסה אזרחית

- 2 -

- (ח) רכבת תחתית באם חוקם חופעל או ע"י הנעת חשמל או ע"י הנעת בדלק. במקרה הראשון יחייב הדבר הכנון והקמה של הספקת אנרגיה חשמלית נוספת אשר בלאו הכי איננה מספקת לצרכים של היום ההולכים וגדלים. במקרה השני לא רק לתצרוכת דלק מיוחדת כי אם ובמיוחד למכשלה הגיינית סביבתית. ובשני המקרים הגדלה נוספת של הרכוז התעשייתי באזור המרכז בנגוד לתכנון הרצוי של פיזור תעשייתי.
- (ט) במצב העגום השורר כיום בקשר לכח אדם בשדה הבניה עלול פרויקט ענק מסוג זה להזיק למצבת העובדים במפעלי בניה חיוניים אחרים.
- (י) משך הזמן הדרוש לבצוע הפרוייקט הענק יעלה ללא כל ספק על 10 שנים והצבוק כ"פחרון קסמים" לבעיות הנוכחיות של התחבורה מוסעה מיסודו.
- (יא) ולבסוף ההוצאות. הגטל הכספי אשר יוטל לא רק על הדור הנוכחי כי אם גם על הדורות הבאים איננו מוצדק בשום פנים ואופן לאור כל האמור לעיל ובמיוחד בהתחשב אלטרנטיבות אפשריות אחרות.

יורשה לי להציע לכבוד השר כדלקמן:

חוקם ועדה לבדיקת הענין ובמלים אחרות לבדיקת עצם השאלה האם הקרנצפט עצמו הוא הגיוני בכלל והאם פחרונות אחרים לא רק באים בחשבון כי אם עולים על הפחרון המוצע (של רכבת תחתית) פי כמה וכמה.

לעניות דעתי אין להסכים בשום פנים ואופן - להוצאה "אסטרנומית" מצד אחד והכבדה נוספת על חיי היום-יום בח"א מצד שני, מבלי לבחון באופן מיוחד גם פחרונות אלטרנטיביים. העולם הגדול משתמש היום בפחרון של כבישים עיליים. בפחרון זה משתמשים בהצלחה היפנים והאמריקאים ואין שום סיבה מדוע לא ייבדק הענין גם על ידינו. יתר על כן, הפחרון מאפשר בצנע המשימה בשלבים וקידום הפרוייקט באופן הדרגתי חוך כדי ניצול החלקים הגמורים להקלת בעיות התחבורה (מה שאין כן ברכבת תחתית).

הנני משוכנע כי כבישים עיליים, קודם כל להעברת התחבורה הארצית ובהמשך להעברת הנייד הלוקלי, וכן בשרונים להולכי רגל קלים וזולים (במקום מעברי חציה להחשח חנועת הנייד) מהווים פחרון אלטרנטיבי חשוב שיש לעניות דעתי לבחון ביסודיות.

ולבסוף האם אין מקום לשאול את עצמם השאלה הפשוטה מדוע לא ינצלו שרותי התחבורה אוטובוטים כפולי קומה (כמו בלונדון) ובכך להגביר פי שניים את זרם "החנועה ההמונית", ולהקטין את מס' האוטובוטים בדרכים.

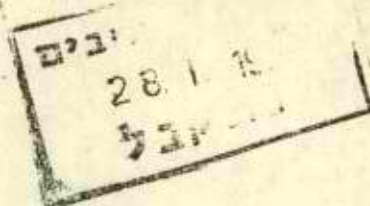
סליחתתי עם כבוד השר אך לא יכולתי כמהנדס אזרחי, חושב בארץ בעל מצפון להמשיך לקרוא על התוכניות בכוון רכבת תחתית ללא הבעת דעתי בנושא זה ולו גם לא התקבל.

בכבוד רב,
איצ'ג' גרשון הראל

אדוארד - אלד

טלפון 417368

25 בינואר 1973

לכבוד
מר א. שוויצר,
מערכת "הארץ",
תל - א - ב

מר שוויצר הנכבד,

הנדון: מאמרך "הפתרונות הזולים" - "הארץ" מיום 23.1.1973

א. קראתי בעיון את מאמרך הנ"ל, וברצוני להתייחס לנושא האלטרנטיבות ההנדסיות לרכבת התחתית בתל-אביב. כמתכננים בנושאי תחבורה עירונית, וכמעורבים בבעיות התנועתיות של המטרופולין של תל-אביב, גבשנו עמדה הדוחה את הביצוע הפיזי של רכבת תחתית, ובמקומה הננו מציעים (כפי שיפורט בקצרה להלן) מערכת הסעה המונית השונה ממנה בתכונותיה, אך עם זאת מקיימת את השרות התחבורתי המבוקש במטרופולין. הצעתנו הוגשה לשר התחבורה, הובעה במספר מפגשים פומביים של מתכננים, והובאה לידיעתו של סגן מנהל אגף התקציבים מר ד. וינשל (איננו יודעים אם היתה ידועה למר בפני בעת הופעתו באותה הרצאה אשר אליה מתייחס המאמר הנדון).

ב. הננו מתייחסים להנחות רקע הקובעות כי איזור המטרופולין של תל-אביב ימשיך וישמש מרכז הפעילות הארצית במישורים החברתיים והכלכליים, ולפיכך הזיקה אליו תגדל ותלך עם גידול האוכלוסיה ועליית היקף הפעילות הכלכלית. משמעות הדבר - לחצים הולכים וגוברים על תנועה, אשר לא יוכלו להקלט במערכת הדרכים הקיימת אפילו אפ"ר היה לצפות לפריצת דרכים והרחבות משמעותיות של רחובות קיימים בתוך תקופת 20 השנים הקרובות (מה שלא נראה אפשרי לאור המיגבלות הפוליטיות והכלכליות הקיימות).

אנו מניחים כי מערכת התחבורה הצבורית, אם תמשיך להשתמש בתשתית הרחובות והדרכים הקיימים, תרד ברמת השרות שלה, ועלי כך יגרם נזק למרכז העסקים הראשי ומרכזי המסחר שבתוך גרעין המטרופולין משום שיתגבשו מרכזים סתחרים בפריפריה שאליהם תהיה גישה נוחה (ראה התפתחות המרכז ברחובה הראשי של רמת-השרון במשך השנתיים האחרונות).

אנו מניחים כי עדיין לא מאוחר מבחינת הרגלי הנסיעה של הצבור, וניתן להאיט את מגמות המעבר לשימוש ברכב פרטי ולחזק את השימוש בתחבורה צבורית, לפחות למטרות הנסיעה לעבודה ולמטרות נוספות בתחומי גרעין המטרופולין (בתחומי תל-אביב שבין הירקון, דרך חיפה, רחוב המסגר ודרך סלמה). התחבורה הצבורית בעלת הספק ההסעה הגבוה פי כמה מונים מן הרכב הפרטי, היא בלבד עשויה להביא לייצוב ואף לשיפור רמת השרות התחבורתית. אבל זאת בתנאי שתופרד מהשיתוף עם הרכב הפרטי בכבישי העיר. הפרדה כזאת אפשרית - על ידי נתיבים נפרדים - במקומות בהם קיימות דרכים רחבות, ואילו במרכז העיר, מחסר אפשרות פיזית, במיפס שונה מזה של הכביש הקיים, כלומר, בדרכים עיליות או במינהרות.

אנו מניחים, לאור נתונים תכנוניים, כי ההתפרסות הצפויה במטרופולין של תל-אביב, של מקומות העסוקה, מגורים ומוקדי מסחר ורמותיהם השונות, - לא יוכלו לגרום ליצירת מטפרי נוסעים (ואפילו תהיה רמת השרות גבוהה ביותר) במימדים כאלה שיצדיקו הפעלת מערכות הסעה מסילתיות בתוך תחומי המטרופולין. במלים אחרות, הקמת מערכת מסילתית תביא בעקבותיה - בנוסף להשקעת יסוד בטור גודל של 2 - 3 מיליארד לירות שלא יוחזרו מאגרות השימוש, גם סובסידיה שנתית נכבדה לצרכי הפעלה שוטפת. וזאת מן הטעם הפשוט שהרכבת התחתית חייבת לעבוד 19 - 20 שעות ביממה, בתדירויות גבוהות יחסית גם בשעות השפל, שאם לא כן רמת השרות שלה לא תוכל להתחרות באלטרנטיבות של מוניות "שרות" ורכב פרטי.

אחרונה המוחלט של מערכת מסילתית הוא בהטפחה הגבוה בהסעת נוסעים הנובע מהפרדתה מסאר כלי הרכב ומאפשרויות פיתוח מהירויות נסיעה גבוהות. מאידך - השימוש הצפוי והמבוקש במערכת מסילתית יתקיים רק אם זאת תשרת רכוזי אוכלוסייה צפופים שימצאו בטווחי הליכה סבירים מהתחנות שלה.

גודלו של האיזור המטרופוליטני של תל-אביב (המרחק האווירי בין תל-אביב ופתח-תקוה הוא כ- 12 ק"מ) מכתוב מערכת הסעה המונית אשר בה קיים מינפמום של טרנסטרים ושימוש באמצעי תחבורה נוספים על מנת להגיע אל התחנות, שאם לא כן, עלול לקרות כי היחס שבין זמן הנסיעה האפקטיבי וזמני האמתנה וההליכה בנקודות הטרנספר יהיה כה גרוע עד שמרבית הנוסעים הכוטנציאליים יעדיפו שלא להשתמש במערכת הזו.

לפיכך ברור שיתרונה של מערכת זאת רק כאשר כולה או מרביתה קיימים ופועלים;
קטע בודד אינו יכול לתרום לשיפור המבוקש בשרותי החבורה בהתאם לגודל ההשקעות
המרוכזות בהצו. פיתוח מלא של מערכת מסילתית מטרופוליטנית יצרוך מאבקים
כלכליים בהיקף של 1.5 - 2 מיליארד לירות, וכן מאבקי זמן בתקופה של 10 - 15
שנים, וזאת עקב בעיות ביצועיות, תקציביות ומשפטיות.

אנו מניחים, לאור הנסיון בישראל, שבצוע מערכת רכבת חתתית עלול להמשך 10 - 20
שנים, וזאת לא רק מסיבות תקציביות. במשך כל אותה תקופה ימשיך קצב ההתדרדרות
של ההחבורה הצבורית, ואפילו הפעלה חלקית של קטעים מוכנים של הרכבת לא יועילו
משום תחום השפעתם המוגבל.

ג. אנו מציעים להמשיך ולהפעיל את ההחבורה הצבורית במטרופולין של תל-אביב
באמצעות אוטובוסים, כאשר יועמדו לרשותם דרכים פרטיות: כוונת הדברים לבצע
מספר קטעים של המנהרות המוצעות לרכבת התחתית, בעיקר במרכז המטרופולין,
ולתאמץ לשימוש האוטובוסים. במקומות אחרים, אם ניתן הדבר - להרחיב דרכים
ולקצות נתיבים מיוחדים, למשל בדרך מתח-תקוה. במקומות אחרים ניתן להשיג
העדפות של זרימת תנועת האוטובוסים על ידי שיטות מקובלות בארץ של ניהול התנועה.
כל האמור לעיל מחייבם לטכניקות הנדסיות מקובלות וידועות, ואין עלינו להמציא
או לנסות על עצמנו פתרונות שאינם בדוקים: הפתרון הנ"ל ניתן לביצוע באלבום,
כאשר כל שלב נכנס מיד לשרות ללא כל קשר לפיתוח המערכת כולה. לפי הערכתנו
ניתן להגיע לשיפורים משמעותיים ברמת השרות של ההחבורה הצבורית תוך 3 - 5 שנים,
וזאת בהשקעה של כ- 200 מיליון לירות בלבד.

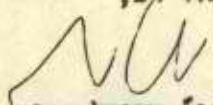
יש להדגיש כי ההשקעה במטר אורך של מנהרת אוטובוס גבוהה מאשר במנהרת רכבת
וזאת משום הצורך במתקני איורור והתאמות גיאומטריות. השקעה זאת מתקזזת
על ידי דחיית השקעות יסוד העלולות להגיע לפי 10 מאלה שבהצעתנו, והאספקטים
העקיפים (כח אדם מאומן לבנייה שאינו בנמצא וילקח על חשבון פרויקטים אחרים,
פיתוח תחנות כח, מנגנוני ביצוע וכו') והרביית הנחשבת על ההשקעה המוצעת על ידי
משרד התחבורה.

יש להדגיש כי הצעתנו זאת עשויה לתת למטרופולין של תל-אביב את השרות
התחבורתי ברמה הנאותה לחקופת עשרים השנים הבאות. עם זאת, והיה זיתברר כי
אמנם יש מקום לרכבת תחתית (מתוך שנויים דרסטיים בהתפרסויות שמושי הקרקע
באיזור), הרי אותן המנהרות שהוצעו על ידינו תשמשנה את הרכבת בבוא הזמן,
ועל ידי כך לא תהיינה כל השקעות אבודות.

הצעתנו, כפי שפורטה לעיל בצורה מאד כללית, ניתנת למימוש מיידי הן מהבחינות
ההנדסיות, הן מהבחינות הכלכליות, והן מהבחינות הצבוריות-פוליטיות (אין צורך
להכנס לבעיות הבעלות ביחס לקואופרטיבים לתחבורה). ההצעה נבחנה על ידי
נשיא חברת יועצים הנדסיים בינלאומית וחה אנו עומדים בקשרי עבודה, ואושרה
על ידו כעדיפה על הרכבת התחתית.

הצעה זאת, עקב הזמן הקצר הדרוש למימושה והפעלתה, תאפשר להמנע מאמצעים
דרסטיים עליהם מדובר בהרחבה (סגירת המרכז בפני רכב פרטי, וכדומה), ועל ידי
כך לא להביא לשנויים במערך שמושי הקרקע במטרופולין.

הדברים מובאים כדי להראות כי קיים פתרון עדיף על הרכבת התחתית, וכדי להאיר
אפשרות אלטרנטיבית לפיתוח התחבורה הצבורית במטרופולין של תל-אביב. נשמח
להרחיב את הדברים, לפי בקשתך.

בכבוד רב,

אינג' שמואל שרף

✓
העתקים: מר א. גפני
מנהל אגף התקציבים
משרד האוצר,
ירושלים
מר ד. וינשל
סגן מנהל אגף התקציבים,
משרד האוצר,
ירושלים

מזכירות הממשלה

ירושלים, י"ז באדר ב' תשל"ג
21 במארס 1973

405

אל: חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

הנדון: הצעת חוק התביעות של קרבנות השואה (הסדר הטיפול) (תיקון מס' 5). תשל"ג-1973

מצורפת בזה הצעת חוק התביעות של קרבנות השואה (הסדר הטיפול) (תיקון מס' 5), תשל"ג-1973, אשר בוססה על-פי תזכיר בשם זה שאושר על-ידי ועדת השרים לעניני חקיקה בישיבתה מיום כ"ט בטבת תשל"ג (3.1.73) (החלטה מס' חק/46) וצורף לפרוטוקול החלטות הממשלה מיום י"א בשבט תשל"ג (14.1.73) (החלטה מס' 395).

אם לא יוגש ערר תוך שבועיים מהיום, תצורף הצעת החוק לפרוטוקול החלטות הממשלה, יראוה כמאושרת על-ידי הממשלה והיא תוגש לכנסת על-פי סעיף 33 בתקנון לעבודת הממשלה.

ב ב ר כ ה

מיכאל ארנון

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
הממונה על החקיקה
מערכת רשומות

1944

1945

1946

1947

1948

1949

1950

חוק התביעות של קרבנות השואה (הסדר הטיפול)

1. בסעיף 1 לחוק התביעות של קרבנות השואה (הסדר הטיפול), תשי"ז-
1957⁽¹⁾ (להלן - החוק העיקרי), בהגדרת "תביעה" -

תיקון
סעיף
1

(1) במקום "תביעה" - "יבוא "תביעה" - אחת מאלה: (1)";

(2) אחרי פסקה (1) יבוא:

"(2) דרישה לתשלום או למתן טובת הנאה אחרת על פי דיני חוץ
הבאים לפצות קרבנות הרדיפות של הנאצים או של גרוריהם,
או את חליפיהם של קרבנות אלה, אף אם אין לצדה
זכות תביעה, אלא קיומה מסור לשיקול דעתה של רשות חוץ
בלבד;

(3) דרישה להחזקת נכסים, זכויות או טובות הנאה מכל סוג שהוא

או לתשלום כסף או שווה כסף מחוץ לישראל כפיצוי של קרבן
הרדיפות של הנאצים או של גרוריהם, או של חליפיו של קרבן
כאמור, אף אם אין או עדין אין לצדה של הדרישה זכות תביעה מכו
מכוח דיני חוץ."

2. בסעיף 10 לחוק העיקרי, בסופו יבוא:

"(ה) שום דבר בחוק זה לא יתפרש כאילו בא למנוע התביעה ששכר טרחה

תיקון
סעיף
10

בעד הטיפול בתביעה לא יהיה תלוי בתוצאות, והוראות סעיפים

קטנים (ב) עד (ד) לא יחולו על שכר טרחה שהותנה לגביו כאמור."

3. אחרי סעיף 19 לחוק העיקרי יבוא:

הוספת
סעיף
19א

"התארגנות 19א. שום דבר בחוק זה לא יתפרש כאילו בא למנוע או

להגביל את התארגנותם של מעובינים לשם קידום
שיבוי בדיני חוץ שיש בו משום הרחבת הזכויות
של קרבנות הרדיפות של הנאצים או של גרוריהם,
או של חליפיהם של קרבנות אלה, ולא לשם טיפול
בתביעותיהם של יחידים במסגרת התארגנות כאמור."

- הוראות מעבר 4. מי שערב תחילת חוק זה סיפל רק בתביעות כאמור בפסקאות (2) ו-(3) להגדרת "תביעה" שבסעיף 1 לחוק העיקרי, ועקב חוק זה אינו רשאי עוד לספל בהן, רשאי להמשיך ולספל בהן במשך 60 יום מיום פרסום חוק זה ברשומות; הגיש תוך אותה תקופת בקשה להיתר לפי סעיף 2(5) לחוק העיקרי, רשאי הוא להמשיך ולספל בהן עד שיוכרע בבקשתו.

דברי הסבר

חוק התביעות של קרבנות השואה (הסדר הטיפול), תשי"ז-1957, בא בעקבות חקיקה מקיפה בענייני פיצויים אישיים שנתקבלה בגרמניה המערבית ביולי 1956. באותו זמן היתה סברה שחקיקה זו, פרט לגושאים שוליים, תכלול את כל הגושאים של פיצויים אישיים ואת כל התובעים בכוח, שנפגעו מחמת המשטר הנאצי במובן הרחב של המלה. אכן הטיל החוק בעיקרי פיקוח על הטיפול בתביעות מכוח חקיקה זו: הוגדרו הסוגים של בני האדם הרשאים לספל בתביעות אלה, בצוסף לעורכי דין ישראליים, נקבעו שיעורי מקסימום לשכר הטרחה בעד הטיפולים השונים, ונקבעה מסגרת לכללי אתיקה מקצועית של המטפלים שאינם עורכי דין, במיוחד לאיסור פרסומת לטיפול בתביעות.

החוק המוצע בא להרחיב את הפיקוח בבחינת נושא הדרישות לפיצויים אישיים, וכן לאפשר למטפל ולתובע לקבוע שכר טרחה בעד הטיפול שלא יהיה תלוי בתוצאותיו - להבדיל מהנוהג הקיים ברוב המכריע של טיפולים בתביעות לפיצויים אישיים.

סעיף 1

"תביעה" הוגדרה כך בחוק הקיים:

"תביעה" - זכות תביעה בחוץ לארץ מכוח תחיקה הבאה לפצות קרבנות הרדיפות של הנאצים או של גרוריהם, או את חליפיהם של קרבנות אלה, הן בהחזרת נכסים, זכויות וטובות הנאה מכל סוג שהוא והן בכסף או בשווה כסף, לרבות ערעור על הכרעה בתביעה כאמור; לענין הגדרה זו, דין הסכם קיבוצי ששר המשפטים הכריז עליו, בצו, לענין הוראה זו, כדין תחיקה."

THEORY

The first part of the theory is the definition of the function $f(x)$. This function is defined as the sum of the squares of the first n natural numbers. The second part of the theory is the proof that the function $f(x)$ is a polynomial of degree 3. The third part of the theory is the proof that the function $f(x)$ is a polynomial of degree 3.

PROOF

The first part of the proof is the definition of the function $f(x)$. This function is defined as the sum of the squares of the first n natural numbers. The second part of the proof is the proof that the function $f(x)$ is a polynomial of degree 3. The third part of the proof is the proof that the function $f(x)$ is a polynomial of degree 3.

The first part of the proof is the definition of the function $f(x)$. This function is defined as the sum of the squares of the first n natural numbers. The second part of the proof is the proof that the function $f(x)$ is a polynomial of degree 3. The third part of the proof is the proof that the function $f(x)$ is a polynomial of degree 3.

CONCLUSION

The first part of the conclusion is the definition of the function $f(x)$. This function is defined as the sum of the squares of the first n natural numbers. The second part of the conclusion is the proof that the function $f(x)$ is a polynomial of degree 3. The third part of the conclusion is the proof that the function $f(x)$ is a polynomial of degree 3.

לפסקה (2) המוצעת: בדיני הפיצויים בגרמניה המערבית ישגן הוראות שלפיהן מוקמות קרנות לתשלומים "לפנים משורת הדין". הוראות אלה מעניקות לרשויות מסויימות סמכות להעניק לסוגים מסויימים של גרופים תשלומי חסד. לפי הפסיקה שבגרמניה קיים לגבי חלק מקרנות אלה ספק אם יש לצרף זכות לפנות לבית המשפט בגד סירובה של הרשות להעניק תשלום חסד כאמור. אם אמנם כך הדבר, שוב אין הטיפול בהשגת תשלומים אלה בבחינת טיפול בתביעה כמשמעותו בחוק העיקרי, והחוק כולו על הגבלותיו אינו חל על טיפול כזה. תוצאה זו היא בלתי רצויה, ומוצע לכן להרחיב את תחולת החוק גם על טיפולים אלה.

לפסקה (3) המוצעת: ההנחה שהחקיקה בגרמניה בשנים 1956 עד 1958 תהיה טוף פטוק - לא נתאמתה, ובשנת 1965 קיבל בית המחוקקים הגרמני חוק שתיאר אותו כ"חוק מסיים", ובו הרחבת הזכויות לפיצויים אישיים הן מבחינת הנושא והן מבחינת חוג הזכאים. לחוק זה משמעות מיוחדת לתושבי ישראל בבואו להעניק זכויות, אם כי צנועות, לאלה שעלו מארצות מזרח אירופה אחרי יום 1 באוקטובר 1953 ועד למועד מסויים שנקבע באותו חוק. אם כי כאמור החוק נקרא "חוק מסיים" - היינו שמטרתו המוצהרת היתה שלא להרחיב עוד את הזכויות לפיצויים אישיים, הרי הארגונים היהודיים העולמיים וארגונים יהודיים אחרים של גרופים לא אמרו בואש, ולמעשה הם ממשיכים ופוגים לרשויות הגרמניות במגמה להשיג בדרך של חקיקה הטבות נוספות, בעיקר לאלה שעזבו את ארצות מזרח אירופה אחרי המועד שנקבע בחוק המסיים האמור.

החוק העיקרי אינו חל על הטיפול בדירוסות אלה כל עוד הן בגדר ציפיות בלבד ואינן ניתנות למימוש על ידי תביעה משפטית. לכן רשאי לספל בהן מי שרוצה, ואין כל פיקוח על המהימנות של המספל, על דרכי טיפולו, התנהגותו במגע עם הלקוחות וגושאים אחרים שחל עליהם החוק העיקרי.

העדר פיקוח בשלב זה הביא ועדיין מביא לתוצאות שליליות, בעיקר על ידי ניצול תמימותם של עולים שהגיעו ארצה זה לא כבר ואינם מתמצאים בסוגיה הצדוניה. כדי למנוע תוצאות אלה מוצע להרחיב את תחום התחולה של החוק העיקרי ולהחילו גם על הטיפול בדירוסות לפיצויים אישיים שאין עדיין לצדן תביעות הניתנות למימוש.

Administrative

The first part of the report deals with the administrative aspects of the project. It describes the organization of the project, the personnel involved, and the methods used to collect and analyze the data. The report also discusses the challenges faced during the project and the solutions found to overcome them.

The second part of the report describes the results of the project. It presents the data collected and the analysis performed. The results show that the project was successful in achieving its objectives. The data indicates that there is a significant correlation between the variables studied. The analysis also shows that the project has provided valuable information for the field of study.

The third part of the report discusses the conclusions of the project. It summarizes the findings and provides recommendations for future research. The conclusions indicate that the project has provided valuable information for the field of study and that further research is needed to explore the relationship between the variables studied.

The final part of the report is a bibliography of the sources used in the project. It lists the books, articles, and other materials that were consulted during the project. The bibliography is organized alphabetically by author's name.

סעיף 2

רזה נוסח סעיף 10 לחוק הקיים:

"שכר 10. (א) בסעיף זה -
טרחה

"קיצבה" - לרבות תשלום חוזר כל שהוא;

"תביעת קיצבה" - תביעה לקיצבה וכן תביעה לתשלום חד-פעמי

הנרבע מאותה עילה כמו תביעה לקיצבה אף אם שתי התביעות

מובשות לחוד.

(ב) על אף האמור בכל הסכם -

(1) לא יעלה שכר הטרחה הכולל בעד טיפול בתביעה, הן בישראל

והן בחוץ לארץ, על 15% מהסכום שנפסק לזכות התובע, או

שנקבע בהסכם עם הנתבע כמגיע לתובע כשלא נפסק סכום לזכותו,

או מסוריו של הנכס שפסקו על החזרתו או שנתחייב הנתבע

בהסכם להחזירו כשלא פסקו על החזרתו של הנכס, לאחר ניכוי

שוויים של כל השעבודים הרובצים על הנכס;

(2) לא יעלה שכר הטרחה הכולל בעד טיפול כאמור בתביעת קיצבה

על 15% מסך כל הקצבאות לתקופה של חמש שנים, לפי שיעורן

במועד הפסק או ההסכם;

(3) יחולו הוראות פסקה (2), בשינויים המחוייבים לפי הענין,

על תביעות שבהן הברירה בידי תובע לבחור בין קיצבה לבין

תשלום חד-פעמי והוא בחר בקיצבה.

(ג) שר המשפטים רשאי, בתקנות, לקבוע סוגים מסויימים של תביעות או

של טיפולים שבהם לא יעלה שכר הטרחה, על אף האמור בכל הסכם,

על אחוז שיקבע ושהוא במסך מהקבוע בסעיף קטן (ב).

(ד) נקבע בדיני המדינה שבה מוגשת התביעה, שכר הטרחה בעד הטיפול

בתביעה בדין או על פיו, יכול שכר הטרחה הכולל בעד הטיפול,

הן בישראל והן בחוץ לארץ, לעלות על הקבוע בסעיפים קטנים (ב)

ו-(ג), ובלבד שלא יעלה על הקבוע באותו דין או על פיו; הסוען

כי מכוח סעיף קטן זה הוא זכאי לשכר טרחה העולה על הקבוע

בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), עליו הראיה."

לפי החוק הקיים עלול להיווצר הרושם כאילו אין דרך אחרת לקבוע את שכר הטרחה אלא בהתבטאתו בתוצאות הטיפול: הרי מקסימום שכר הטרחה נקבע באחוזים מהסכום שנפסק או הושג בדרך של פשרה. ואמנם כך היה הצוהג בחלק המכריע של כל התביעות שעה שנתקבלה חקיקת הפיצויים בגרמניה בשנת 1956 עד 1958. בשנים הראשונות עיקר הטיפול היה בפני הרשויות המינהליות, ואף נסתיים שם. היום חלק ניכר של הטיפולים הוא השגות או ערעורים בפני ערכאות משפטיות בגרמניה. מתברר שבנסיבות אלה מתקשים יותר ויותר למצוא עורכי-דין המוכנים לקבל את ייצוגם של התובעים בפני בתי המשפט על יסוד שכר טרחה התלוי בתוצאות בלבד. גוברת הדרישה שהתובע ישלם שכר טרחה קבוע, בין שיזכה במשפט ובין שיפסיד בו.

אמנם נקבע בסעיף 10(ד) ששכר הטרחה יכול לעלות על המקסימום שקבע המוקד הישראלי, אם איננו עולה על שכר הטרחה שנקבע בדיני חוץ או על פיהם - כגון חוק גרמני המפרט פירוש יתר את השכר המגיע לעורך הדין בעד פעולות שונות. לכאורה בראה שהבעיה של שכר קבוע יכולה למצוץ את פתרונה במסגרת סעיף קטן (ד). אולם מתברר ששעה שמטפלים באותה תביעה עורך דין בגרמניה וקורספונדנט שלו בישראל, השכר הקבוע לטיפול על ידי קורספונדנט בחוק הגרמני הוא צנוע ביותר, ואין זה מעשי שעורך הדין הישראלי יסתפק בשיעור זה.

סעיף 3

המאבק להרחבת הזכויות דרך ייזום חקיקה חדשה הוא מאבק מדיני ואין כל כוונה להצר את צעדיהם של המעוניינים להתארגן לשם קידום מאבק זה. כדי להסיר כל ספק באמר הדבר מפורשות בסעיף 19א. עם זאת יודגש שחופש ההתארגנות לא ייפגע כל עוד מדובר בצעדים משותפים לקידום החקיקה החדשה, להבדיל מייצוג דרישות הפרט בשכר, שעליו יחול החוק הן לפני קבלת החקיקה החדשה בחוץ לארץ והן לאחר מכן.

סעיף 4

מכוח החוק המוצע תיאטר פעולה עסקית פלובית שהיא מותרת לפי החוק הקיים. לפיכך מוצעת הוראת מעבר המאפשרת לראויים לכך לקבל היתר מאת שר המשפטים, לפי סעיף 2(5) לחוק העיקרי, להמשיך פעולותיהם.

מזכירות הממשלה

ירושלים, י"ז באדר ב' תשל"ג
21 במארס 1973

(404)

אל : חברי הממשלה

מאת: סגן מזכיר הממשלה

בהתאם לבקשת שר האוצר, הריני מתכבד להעביר
לכם, מצורף בזה, העתק בתוכם של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
על תנאי מגורים של משפחות יהודיות בשנים 1959 - 1972.

ב ב ר כ ה

מיכאל ביר

לוח י"א/14. — משפחות יהודיות¹, לפי מספר נפשות לחדרTABLE XI/14. — JEWISH FAMILIES¹, BY NUMBER OF PERSONS PER ROOM

ממוצעים 1959–1971 ממוצעים

Number of persons per room					מספר נפשות לחדר		מספר המשפחות	שנה
Median	4.0+	3.0—	2.0—	1.0—	פחות מאחת	כל המשפחות	Number of families	Year
		3.9	2.9	1.9	Under one	All families		
Percentages					אחוזים			
2.20	12.2	10.7	34.0	37.0	6.1	100.0	499,600	1959
2.08	10.5	10.3	31.7	40.9	6.6	100.0	505,700	1960
1.89	8.4	9.4	27.7	46.7	7.8	100.0	530,900	1961
1.91	8.5	9.8	27.5	46.8	7.4	100.0	553,000	1962
1.81	7.4	9.2	25.4	49.0	9.3	100.0	577,200	1963
1.81	7.1	8.3	24.9	50.3	9.4	100.0	582,900	1964
1.75	6.5	7.3	22.7	52.9	10.6	100.0	602,300	1965
1.70	4.7	7.6	21.5	53.5	12.7	100.0	617,300	1966
1.66	4.7	6.1	21.1	53.9	14.2	100.0	647,700	1967
1.63	3.8	5.7	20.2	54.8	15.5	100.0	668,100	1968
1.61	3.6	5.6	19.4	55.1	16.3	100.0	674,600	1969
1.58	2.7	5.1	18.9	55.1	18.2	100.0	695,200	1970
1.56	2.8	4.6	18.0	55.3	19.3	100.0	717,397	1971

¹ Including qibbuzim; excluding institutions.¹ כולל קיבוצים; אינו כולל מוסדות.

1.53	2.3	4.4	17.0	56.1	20.2	100.0	738,364	1972
------	-----	-----	------	------	------	-------	---------	------

ניקח מלוח השכונות הסלסולי 1972 פר השכונה
המלג'יק (281 מ"ר)

מזכירות הממשלה

ירושלים, י' באדר ב' תשל"ג
14 במרץ 1973

(403)

אל: חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

הנדון: הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס. 4),
תשל"ג-1973

מצורפת בזה, הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס. 4), תשל"ג-1973, אשר נוסחה על-פי תזכיר בשם "סדר הדין הפלילי (תיקון), שחרור בערובה וגביית עדות בעבירות זנות" שאושר על-ידי ועדת השרים לעניני חקיקה בישיבתה ביום י"ד בשבט תשל"ג (17.1.73) (החלטה מס. חק/57) וצורף לפרוטוקול החלטות הממשלה מיום כ"ה בשבט תשל"ג (28.1.73) (החלטה מס. 439).

אם לא יוגש ערר תוך שבועיים מהיום, תצורף הצעת החוק לפרוטוקול החלטות הממשלה, יראוה כמאושרת על-ידי הממשלה והיא תוגש לכנסת על-פי סעיף 33 בתקנון לעבודת הממשלה.

ב ב ר כ ה

2/ מיכאל ארנון

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
הממונה על החקיקה
מערכת רשומות

חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 4),

תשל"ג-1973

מבוא

הצעת החוק ביסודה, להוציא מספר שינויים שהוכנסו בה, היא פרי המלצותיה של הועדה לסדר הדין הפלילי, בראשותו של שופט בית המשפט העליון משה לנדוי. המלצות הועדה מביאות לידי גיבוש את מסקנותיה של ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, שדנה בשאלת המלחמה בסרטורי זנות בעקבות הצעת חוק של ח"כ רות הקטין בנושא הנדון. מטרת התיקון היא למנוע את התופעה הנפוצה של מתלוננת בעבירות זנות החוזרת בה מנכונותה להעיד נגד הנאשם או מהודעתה במסורה, בהשפעת הסרסור המסתייע לעתים קרובות גם באיומים ואף בתקיפה. הפתרונות המוצעים הם שניים:

האחד - לא לשחרר בערובה את הסרסור העצור עד שתיגבה עדותה של המתלוננת, כדי למעט את אפשרות הנאשם להפעיל לחציו. השני - לגבות את עדות המתלוננת בפני שופט עוד לפני תחילת המשפט, כדי למנוע ככל האפשר את המתלוננת מלחזור בה מעדותה, כי העדות שמסרה תהיה ראיה כשרה כאילו נגבתה בבית המשפט.

ההצעות הן דרך ביניים שנבחרה לשם איזון בין השיקול הציבורי הכללי, המכתיב איסור מוחלט לשחרר בערובה בעבירות מטוג זה שטיבן ותדירותן מחייבים מאבק נמרץ, ובין הצורך לשקול נסיבותיו של נאשם שעדיין לא הורשע. ההוראות הקיימות היום לענין השחרור בערובה אין בהן תשובה מספקת לשאלה זו. למעשה משוחררים עבריינים אלה בערובה תוך תקופה קצרה ביותר, משום שעומדת להם חזקת החפות, בהעדר הוכחות ודאיות ביד התביעה בדבר השפעה על המתלוננת.

דרך הביניים המוצעת באה לקבוע תקופת מעצר של חובה, מוגבלת בזמן, שיהיה בה גם כדי להבטיח גביית עדותה של המתלוננת ללא השפעות ולחצים ואת הכנת כתב האישום וגם משום דרבון התובע לזרז את ההליכים.

הוספת
סעיף
31א
1. בחוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה-1965⁽¹⁾ (להלן - החוק),
אחרי סעיף 31 יבוא:

"סעיף 31א. עצור על עבירה לפי סעיפים 1 עד 3 לחוק לתיקון דיני
העונשין (עבירות זנות), תשכ"ב-1962⁽²⁾ בקשר למעשה זנות
של אשה, לא ישוחרר בערובה לפני שנגבתה עדותה של
אותה אשה בין במשפט ובין לפי סעיף 111א, אלא אם
הסכים לכך התובע או שהשופט שוכנע, מנימוקים שיירשמו,
כי השחרור לא יפריע לגביית העדות או שחלפו שבועיים
מעת המעצר."

תיקון
סעיף
110
2. בסעיף 110 לחוק במקום המלים: "שנגבתה לפי סימן זה" יבוא
"כאמור בסעיף 106".

הוספת
סעיף
111א
3. אחרי סעיף 111 לחוק יבוא:

"גביית 111א. (א) בעבירה לפי החוק לתיקון דיני העונשין (עבירות
עדות
בעבירות
זנות
זנות), תשכ"ב-1962 בקשר למעשה זנות של אשה,
רשאי בית משפט מחוזי לבקשת תובע, לגבות עדותה
של אותה אשה לאלתר.

(ב) העדות תיגבה בפני הנאשם או מי שעשוי להיות נאשם,
זולת אם החליט בית המשפט לגבותה שלא בפניו
מטעמים שיירשמו.

(ג) עדות שנגבתה לפי סעיף זה דינה כדין עדות שנגבתה
במהלך המשפט, ובית המשפט לא ירשה להזמין את
העדה לעדות נוספת, אלא אם שוכנע שיש בהזמנתה
כדי להשפיע על תוצאות המשפט ושהדבר דרוש בשל
אחד מאלה:

1. ט"ח תשכ"ה, עמ' 161.
2. ט"ח תשכ"ב, עמ' 78.

- (1) לא היתה לבאשם הזדמנות לחקור את העדה;
 - (2) חקירת העדה היתה בפני שופט אחר;
 - (3) במהלך המשפט נתגלו עובדות חדשות.
- (ד) הוראות סעיפים 108 ו-109 יחולו גם על גביית עדות לפי סעיף זה."

דברי הסבר

סעיף 1

סעיף 30 לחוק אומר:

"חשוד בעבירה שטרם הוגש עליו כתב אישום, באשם או נידון שערעור תלוי ועומד על פסק דינו, והוא נתון במעצר או במאסר (להלן - עצור), רשאי בית המשפט, לבקשתו, לצוות על שחרורו בערובה".

ואילובסעיף 31 נקבע, כי אין לשחרר בערובה עצור על עבירה שדינה מיתה או שדינה מאסר עולם ועונש זה בלבד, או על עבירה לפי חוק דיני העונשין (בטחון המדינה, יחסי חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז-1957 שדינה מאסר עולם. פרט לסייגים אלה, אין בחוק הנחיות בדבר טיב השיקולים שידריכו שופט בדבר שחרור עצור בערובה. השיקולים המקובלים הם, בדרך כלל, טיב העבירה, צרכי החקירה והנסיבות האישיות של העצור.

הסעיף המוצע בא להוסיף על אלה הגבלה לענין שחרור של סרסורי זנות, והיא, ששופט לא יהיה מוסמך לשחרר בערובה את הנאשם, אלא לאחר שנגבתה עדות המתלוננת או אם עברו שבועיים מיום שנעצר. סייג זה בא למנוע את התופעה הנפוצה שהפכה למעין מכת מדינה - מאמציהם של חשודים בעבירות מסוג זה להשפיע על עדות המתלוננת. אין התיקון המוצע קובע איסור מוחלט לשחרר סרסור זנות בערובה, דוגמת האיסורים האמורים בסעיף 31, אלא חובה להחזיקו במעצר תקופת זמן מוגדרת, כדי ליתן אפשרות לגבות בתוך תקופה זו את עדות המתלוננת כשהיא חפשיה מלחצים ומשפעה. משנגבתה העדות, יחולו לגבי החשוד השיקולים הרגילים הנוהגים לענין

שחרור בערובה. מאידך גיטא רשאי בית המשפט לשחרר את החשוד בערובה גם לפני שנגבתה העדות, אם שוכנע שאין בכך כדי להפריע לגביית העדות, או אם הסכים לכך התובע, או אם עברו שבועיים מעת המעצר.

סעיפים 2 ו-3

סעיפים אלה באים לתקן את סימן ז' הדן בגביה מוקדמת של עדות, וזו לשון הסימן:

"סימן ז': שמירת ראיות

גביה 106. הוגש כתב אישום לבית משפט, רשאי בית המשפט, לבקשת בעל דין, מוקדמת של עדות לגבות עדותו של אדם לאלתר, אם ראה שהעדות חשובה לבירור האשמה וכי יש יסוד סביר להניח שאי אפשר יהיה לגבותה במהלך המשפט; נפתחה חקירה בעבירה ועדיין לא הוגש עליה כתב אישום, רשאי לעשות כן בית משפט השלום או בית משפט מחוזי לבקשת תובע או לבקשת אדם העשוי להיות נאשם בעבירה.

נוכחות 107. עדות כאמור בסעיף 106 תיגבה, במידת האפשר, בפני תובע ובפני בעלי דין הנאשם או אדם העשוי להיות נאשם בעבירה.

סדרי 108. (א) בהזמנת עדים ובסדרי גביית העדויות ינהגו ככל האפשר כדרך שנוהגים במהלך המשפט, וען הפרוטוקול יחולו הוראות סעיפים 123 עד 127, בשינויים לפי הענין.

(ב) התנגדות לשאלה ומענות אחרות שהושמעו בשעת גביית העדות יירשמו בפרוטוקול, וההחלטה בהן תינתן על ידי בית המשפט שהעדות מוגשת לו כראיה.

חתימת 109. הפרוטוקול בהליכי גביית העדות ייקרא באזני העד, ולאחר שיאשרבו הפרוטוקול יחתום עליו וכן יחתום עליו השופט; סירב העד לאשר או לחתום, יירשם הדבר בפרוטוקול.

העדות 110. עדות שנגבתה לפי סימן זה מותר להגישה כראיה במשפט אם אי אפשר כראיה במשפט להשמיע את העד במהלך המשפט, ומשנתקבלה - דינה כדין עדות שנגבתה במהלך המשפט.

עדות 111. נתקבלה עדות שנגבתה לפי סימן זה ולא היתה לבעל דין הזדמנות שנגבתה שלא בפני בעל דין לחקור את העד, יביא בית המשפט עובדה זו בחשבון בשקלו את העדות.

קבלת 112. בסימן זה "גביית עדות" - לרבות קבלת מסמכים ומוצגים אחרים. מסמכים ומוצגים

סעיף 111א המוצע ייכלל גם הוא בסימן ז', אך מכיוון שיש בו הוראות מיוחדות לענין משקלה של עדות שנגבתה לפיו, נמצא שהוראת סעיף 110 מוגבלת לעדות שנגבתה לפי סעיף 106 בלבד ואינה חלה גם על סעיף 111א המוצע. התקון בסעיף 2 המוצע בא להבהיר את היקף חלותו של סעיף 110 שהיא על עדות שנגבתה לפי סעיף 106 בלבד ולא על עדות שנגבתה לפי 111א.

דרך נוספת למעט את אפשרות ההשפעה על מתלוננת בעבירות זנות, היא גביה מוקדמת של עדותה מטעם בית המשפט עצמו. כל זמן שהודעתה של המתלוננת היא בפני המסמרה יש לחשוש שהחשוד ינסה להשפיע עליה לחזור בה מהודעתה, כשתבוא להעיד בבית משפט. אולם משנמסרה כבר העדות בפני בית המשפט יש להניח שגם מתלוננת המוכנה לחזור בה בקלות מהודעה שמסרה במסמרה תהסס לחזור, מעדות שנתנה בפני שופט.

דין עדות כזו כדין עדות שנגבתה במשפט עצמו. סעיף 111א המוצע בא לאפשר הסדר בדומה לאמור בסעיף 106 גם במקרה שבו העד הוא מתלוננת על עבירה לפי חוק עבירות זנות. עם זאת יש מספר שינויים בהסדר מיוחד זה לעומת הסדר הקבוע בסימן ז':

The first of these is the fact that the
 government has been unable to raise the
 necessary funds to meet its obligations.

The second is the fact that the
 government has been unable to raise the
 necessary funds to meet its obligations.

The third is the fact that the
 government has been unable to raise the
 necessary funds to meet its obligations.

The fourth is the fact that the
 government has been unable to raise the
 necessary funds to meet its obligations.

The fifth is the fact that the
 government has been unable to raise the
 necessary funds to meet its obligations.

The sixth is the fact that the
 government has been unable to raise the
 necessary funds to meet its obligations.

1. עדות שנגבתה לפי טימן ז' מותר להגישה כראיה במשפט רק אם אי אפשר להשמיע את העד במהלך המשפט (סעיף 110). עדות שתיגבה לפי סעיף 111א המוצע דינה כדין עדות שנגבתה במהלך המשפט גם אם לא נתקיים התנאי שאי אפשר להשמיע את העד במהלך המשפט. המטרה היא למנוע עימות גורף בין הנאשם למתלוננת, שגם הוא כשלעצמו עשוי להיות גורם משפיע על המתלוננת וכדי לסכל נסיונות חוזרים להשפיע על המתלוננת בתקופת הביניים.
2. בית המשפט המוסמך לגבות את העדות לפני הגשת כתב אישום הוא בית המשפט המחוזי בלבד, כדי לאפשר במידת האפשר שהשופט שגבה את העדות המוקדמת הוא שידון במשפט עצמו.
3. כדי למנוע את העמות הבלתי רצוי בין הנאשם למתלוננת קובעת ההצעה בפירוש, כי בית המשפט לא ירשה להזמין את המתלוננת שמטרה עדות מוקדמת להעיד עדות נוספת, אלא אם שוכנע שיש בדבר כדי להשפיע על תוצאות המשפט משלם סיבות אפשריות בלבד -
 - (א) לנאשם לא היתה אפשרות לחקור את המתלוננת, שהרי העדות על אתר אפשר שתיגבה עוד לפני שהוגש כתב אישום ואף לפני שבמצא החשוד, (וכך קובע אף סעיף 111א(ב) המוצע).
 - במקרה כזה יכול הנאשם לבקש הזמנת העדה לצורך חקירה ובית המשפט יענה לבקשה רק אם שוכנע שהדבר עשוי להשפיע על תוצאות המשפט, כאמור ברישה של סעיף קטן (ג).
 - (ב) חקירת העדה לא היתה בפני השופט המנהל את המשפט נגד החשוד. ההנחה היא כי סידורים מינהליים בבתי המשפט יבטיחו שהשופט גובה העדות ינהל גם את המשפט עצמו, אולם אין הדבר יכול להיות מובטח בכל המקרים. לכן מוצע לתת אפשרות לשופט, שלא התרשם אישית מעדות המתלוננת, להזמין שנית כדי לשמוע אותה בעצמו.
 - (ג) במהלך המשפט נתגלו עובדות חדשות. גם עילה זו כפופה לתנאי שברישה לסעיף קטן (ג), שבהזמנת העדה מחדש יש כדי להשפיע על תוצאות המשפט, ולא כל עובדה חדשה עשויה לשמש עילה מספקת להזמנה.

מזכירות הממשלה

ירושלים, י' באדר ב' תשל"ג
14 במרץ 1973

(402)

אל: חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

הנדון: הצעת חוק הגבלת הפרסום של חומרי עישון.
תשל"ג-1973

מצורפת בזה, הצעת חוק הגבלת הפרסום של חומרי עישון, תשל"ג-1973, אשר נוסחה על-פי תזכיר בשם זה שאושר על-ידי ועדת השרים לעניני חקיקה בישיבתה ביום ג' באדר א' תשל"ג (5.2.73) (החלטה מס. חק/66) וצורף לפרוטוקול החלטות הממשלה מיום ט"ז באדר א' תשל"ג (18.2.73) (החלטה מס. 502).

אם לא יוגש ערר תוך שבועיים מהיום, תצורף הצעת החוק לפרוטוקול החלטות הממשלה, יראוה כמאושרת על-ידי הממשלה והיא תוגש לכנסת על-פי סעיף 33 בתקנון לעבודת הממשלה.

ב ב ר כ ה

מיכאל ארנון

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
הממונה על החקיקה
מערכת רשומות

חוק הגבלת הפרטום של חמרי עישון, תשל"ג-1973

מבוא

חומרתם של בזקי הבריאות הנאים מעישון סיגריות אינה מוטלת עוד בספק. רשימת המחלות שמקורן בעישון ארוכה (סרטן הריאות, ברונכיט כרוני, נפחת הריאות, מחלות הלב וכלי הדם ועוד), וככל שהמחקר נמשך – הרשימה מתארכת.

ארגון הבריאות העולמי, בועידתו ה-23 (אפריל 1970), המליץ לפני כל המדינות החברות להגביר מאמצים במלחמה נגד העישון, תוך הדגשה כי במאבק צריך לשלב אמצעים חינוכיים-חברתיים ותחיקתיים.

כל המומחים בעולם העוסקים במניעת עישון סיגריות מאוחדים בדעה שאחד הגורמים החשובים בתחום עידוד העישון היא הפרסומת. מאז היו הסיגריות למוצר המוני, ובמיוחד מאז מלחמת העולם השנייה, מושקעים מדי שנה בפרסומת לעידוד העישון מאות מיליונים (בארה"ב מוציעים על כך כ-300 מיליון דולר בשנה). יש להניח שחברות הסיגריות לא היו משקיעות סכומים כאלה אילו לא היתה הפרסומת מגבירה את השימוש בטבק.

החוק המוצע הוא חינוכי במאבק לריסון העישון בכלל ובקרב הנוער בפרט. חשיבותו רבה גם מנקודת ראות חינוכית.

חוק הגבלת הפרסום של חמרי עישון, נשל"ג-1973

הגדרות 1. בחוק זה -

"מוצרי טבק" - סיגריות מכל סוג, סיגרטים, סיגרלות וטבק, לרבות חמרים אחרים המשמשים לעישון או שהם אבזרי עישון;

"פרסום" - בעל פה, בכתב, בדפוס, בהקרנה על מסך, בציור, בדמות, בתנועה, בצליל או בכל דרך אחרת;

"רשות הרבים" - לרבות חצרים הפתוחים לציבור וחצרים פרטיים שפרסום בהם מיועד לציבור או בא לידיעתו, למעט בית מסחר שבו נמכרים מוצרי טבק.

2. (א) לא ייעשה פרסום בענין מוצרי טבק ברדיו, בטלוויזיה ובכלי תקשורת ממלכתיים אחרים,

איסור פרסומת בדבר מוצרי טבק

(ב) לא יפרסם אדם ברשות הרבים כל פרסום בדבר מוצרי טבק, תכונותיהם, טיבם, שמם המסחרי או סימן המסחר^{שלם} או פרסום בשבח העישון; היה הפרסום קיים - חייב המפרסם להסירו.

3. לא יפרסם אדם ברשות הרבים את השם, הכינוי או סימן המסחר של יצרן מוצרי טבק אלא על בית עסקו של אותו יצרן או של סוחר במוצרי טבק, או במודעה שאין ענינה פרסום מוצרי טבק.

איסור פרסומת על יצרן מוצרי טבק

4. (א) על אף האמור בסעיפים 2 ו-3, רשאי יצרן טבק לפרסם בעתון מודעה על מוצרי טבק שלו, והוא רשאי לכלול בה את שם מוצר הטבק, סימן המסחר שבו הוא מצוין, שם היצרן וסימן המסחר שלו, דמות חפיסת המוצר ומקום מכירתו; המודעה תכלול אזהרה לפי סעיף 5, באותיות שאינן קטנות מיתר אותיות המודעה, פרט לשם המוצר.

פרסומת בעתונות

(ב) שר הבריאות, בהתייעצות עם שר המסחר והתעשייה ושר החקלאות, רשאי להתקין תקנות המפרטות ענינים אחרים שמותר או אסור לכוללם במודעה והוראות משלימות לענין זה.

1. The first part of the report is a summary of the work done during the year.

2. The second part is a detailed account of the work done during the year.

3. The third part is a summary of the work done during the year.

4. The fourth part is a summary of the work done during the year.

5. The fifth part is a summary of the work done during the year.

6. The sixth part is a summary of the work done during the year.

7. The seventh part is a summary of the work done during the year.

8. The eighth part is a summary of the work done during the year.

9. The ninth part is a summary of the work done during the year.

10. The tenth part is a summary of the work done during the year.

11. The eleventh part is a summary of the work done during the year.

12. The twelfth part is a summary of the work done during the year.

13. The thirteenth part is a summary of the work done during the year.

14. The fourteenth part is a summary of the work done during the year.

15. The fifteenth part is a summary of the work done during the year.

16. The sixteenth part is a summary of the work done during the year.

17. The seventeenth part is a summary of the work done during the year.

18. The eighteenth part is a summary of the work done during the year.

19. The nineteenth part is a summary of the work done during the year.

20. The twentieth part is a summary of the work done during the year.

21. The twenty-first part is a summary of the work done during the year.

22. The twenty-second part is a summary of the work done during the year.

23. The twenty-third part is a summary of the work done during the year.

24. The twenty-fourth part is a summary of the work done during the year.

25. The twenty-fifth part is a summary of the work done during the year.

26. The twenty-sixth part is a summary of the work done during the year.

27. The twenty-seventh part is a summary of the work done during the year.

28. The twenty-eighth part is a summary of the work done during the year.

5. כל עטיפה או אריזה שיש בה מוצרי טבק תישא עליה אזהרה באותיות ברורות "העישון מזיק לבריאות", בעברית ובשפה אחת נוספת הרווחת בישראל.

6. שר הבריאות רשאי בהתייעצות עם שר החקלאות ושר המסחר והתעשייה, לשנות בתקנות את נוסח האזהרה לפי סעיפים 4 או 5; הותקנו תקנות כאמור, תחול החובה למלא אחריהן במועד שבקבע בהן, ובלבד שלא יפחת מארבעה חדשים מיום פרסומן.

7. לא יחלק אדם, לשט פרסומת עסקו או עסקם של אחרים, מוצרי טבק, מאפרות, מציתים ומכלים להחזקת מוצרי טבק.

8. העובר על הוראה מהוראות חוק זה, דינו - מאסר חודש או קנס - 10,000 לירות.

9. שר הבריאות מסונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

10. תחילתו של סעיף 4 היא בתום חדשים מיום פרסומו של חוק זה ברשומות; תחילתו של סעיף 5 היא בתום ששה חדשים מיום הפרסום האמור.

11. מי שקיים ערב פרסומו של חוק זה ברשומות פרסום האסור לפיו, חייב להסירו או להפסיקו תוך ששה חדשים מיום הפרסום האמור.

דברי הסבר

סעיף 1

הביטוי "מוצרי טבק" כולל כל מה שמיועד לעישון, אפילו אין הוא "טבק" מבחינה בוטנית, למעט טבק המיועד לשימוש שלא בעישון, אך לרבות אבזרי-עישון כגון גיר-סיגריות, "פילטר" וכו'.

המונח "רשות הרבים" יכול גם חצרים הפתוחים לציבור; אולם לא בתי עסק שבהם נמכרים מוצרי טבק.

סעיפים 2 ו-3

הוראות אלה פוסלות כל דרך פרסומת המגיעה לציבור, במישרין ואם בעקיפין. ולא רק באמצעי התקשורת של המדינה או של הציבור - רדיו, טלוויזיה, מסך, רם-קול.

האיסורים בכל הנוגע לפרסומת של מוצרי טבק עצמם, תכונותיהם, טיבם ושבחם, ואפילו של שמם המסחרי או סימנם המסחרי, הם איסורים מוחלטים. ואילו שמו של יצרן טבק, כינויו וסימן המסחר שלו, ניתן לפרסם על בית עסקו או במודעות שאין ענינן פרסום של מוצרי טבק.

סעיפים 4 עד 6

פרסומת בעתונות מותרת בתנאים הקבועים בסעיף 4, שהחשוב בהם היא האזהרה. אזהרה תודפס גם על גבי כל עטיפה או אריזה של מוצרי טבק, שר הבריאות יוטמן, בהתייעצות עם שר המסחר והתעשייה ועם שר החקלאות, לשנות בתקנות את נוסח האזהרה.

סעיף 7

איטור זה חל לא רק על בתי עסק למוצרי טבק, אלא על עסקים מכל סוג.

סעיף 10

לשם מילוי אחרי ההוראות השונות של החוק דרושה תקופת מעבר.

מזכירות הממשלה

ירושלים, י' באדר ב' תשל"ג
14 במארס 1973

(401)

אל : חברי הממשלה

מאת : מזכיר הממשלה

הנדון: מינוי מנהל כללי בפועל למשרד החוץ

על-פי סעיף 18.241 של התקשי"ר, הריני להביא לידיעתכם
כי שר החוץ מינה את מר אברהם קדרון לחפקיד מנהל כללי בפועל
של משרד החוץ, החל ביום י"א באדר ב' תשל"ג (15.3.73).

ב כ ר כ ה

מיכאל ארנון

העתק: נציב שירות המדינה

